לציונות—לסוציאליזם—לאחוות עמים

על המשמר

יום ד', י"ב בתשרי תשמ"ז, 15 באוקטובר 1986 / שנה מ"ד מס' 13165 / המחיר 75 אג' כולל מע"מ

עיתון ירדני: מעצרים בקרב עובדי הכור בדימונה

רבת־עמון. — העתון הירדני „אח'באר אלאסבוע" מוסר, כי השב"כ עצר לחקירה ארבעה מדענים ומהנדסים ישראליים העובדים בכור הגרעיני בדימונה, בחשד שהם מעורבים בפרשת גילוי הסודות באשר ליכולת הגרעינית של ישראל על־ידי המהנדס הישראלי, מרדכי ואנונו, תמורת סכום־עתק מגורמי עיתונות זרים.

נודע, כי קבוצות מיוחדות במוסד החלו לחפש אחר מרדכי ואנונו על־פי הנחיות מיוחדות משמעון פרס, מיצחק רבין ומראש המוסד. על־פי ההנחיות, יש לחטוף אותו ולחסלו — טוען העתון הירדני. (ע"מ)

הרוטציה: מבוי־סתום ואווירת־משבר

לא נקבעו מגעים להיום ■ רגשי טינה במערך ומרירות בליכוד ■ נקודות המחלוקת: מינויי שמיר בנושא היהודי; יצחק מודעי; יוסי ביילין; ה„רוטציה הקטנה"; תפקיד עזר וייצמן

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

המגעים בין המערך והליכוד נקלעו אתמול למבוי סתום ולאווירת משבר, שהגיע אל שיאו בפגישה שקיימו אחר־הצהריים ראש־הממשלה, שמעון פרס, וממלא־מקומו, יצחק שמיר.

פגישה זו הסתיימה בלא הסכמה בכל הנושאים שעל הפרק ובין פרס ושמיר לא נקבעו כל מגעים נוספים. במערך הצטברו בינתיים רגשי טינה על קשיחות הליכוד, וככל הנראה יחליט עתה המערך לא לפעול עד אשר לא ייענו לפתות מקצת מתביעותיו. הבוקר ב־10 יכנס ראש־הממשלה את פורום „שרינו" ולאחר מכן, בשעה 11, תתכנס סיעת המערך בכנסת.

תחילת המשבר אתמול בבוקר, לקראת כינוס „שרינו" ב־8 בבוקר בבית ראש־הממשלה. יצחק שמיר הבטיח לפרס, עוד ביום כיפור, כי לקראת פגישה זו יתקשר איתו טלפונית ויודיע לו סופית על הסכמתו לשורה של נושאים: לאי־שינוי חלוקת התפקידים והתיפקודים בתוך הממשלה (הכוונה בעיקר להסרת הכוונה למנות את משה ארנס לאחראי על הטיפול מטעם ראש־הממשלה ביהדות בריה"מ, ואת ח"כ רוני מילוא לאחראי על הטיפול ביהדות העולם) למינוי דר' ביילין לשגריר בארה"ב; לפרוצדורה שתחול על העלאת נושאים לדיון בממשלה לפי בקשת מ"מ ראש־הממשלה.

מפנה בעמדת שמיר

אולם שמיר לא התקשר אל פרס ו„שרינו" התכנסו תוך הכנה, כי חלה (המשך בעמוד 2)

האשמות הדדיות

מאת דורית גפן, כתבתנו לענייני מפלגות, ומוטי בסוק, כתבנו בכנסת

האשמות הדדיות בין הליכוד והמערך ליוו אמש את התוצאות העקרות של שיחת פרס־שמיר. הבוקר יתכנסו שרי המערך לדיון נוסף במצב שנוצר. כן תתכנס סיעת המערך בכנסת לשמוע דיווח מפי ראש־הממשלה פרס על חילוקי־הדיעות עם הליכוד.

בליכוד איימו אמש, כי אם לא תיפתר היום המחלוקות ילכו נציגי הליכוד לנשיא ויבקשו ממנו לתבוע מפרס למלא את ההסכם. (המשך בעמוד 2)

יום של משבר. משמאל: עוזי ברעם ודפי אדרי, במסיבת העיתונאים אתמול. מימין: שמיר ומודעי בישיבת שרי הליכוד. (צילום: יצחק הררי)

אלוף ברק: מתפללי קבר יוסף נשכו את החיילים וירקו לעברם

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

צה"ל הגיש אתמול תלונות במשטרה נגד שמונה מתנחלים שהיו מעורבים בתקרית עם חיילי צה"ל בקבר יוסף, במוצאי יום־הכיפורים. 11 תלונות נוספות בעניין דומה הוגשו גם בערב ראש־השנה האחרון.

אלוף פיקוד המרכז, אהוד ברק, שמסר על הגשת התלונות נגד המתנחלים, הוסיף, כי צה"ל הסית כ־100 חיילים מעיסוקם האמיתי בערב יום כיפור לצורך העיסוק עם המתנחלים. 70 חיילים נוספים עסקו בכך במוצאי יום־הכיפורים. (המשך בעמוד 2)

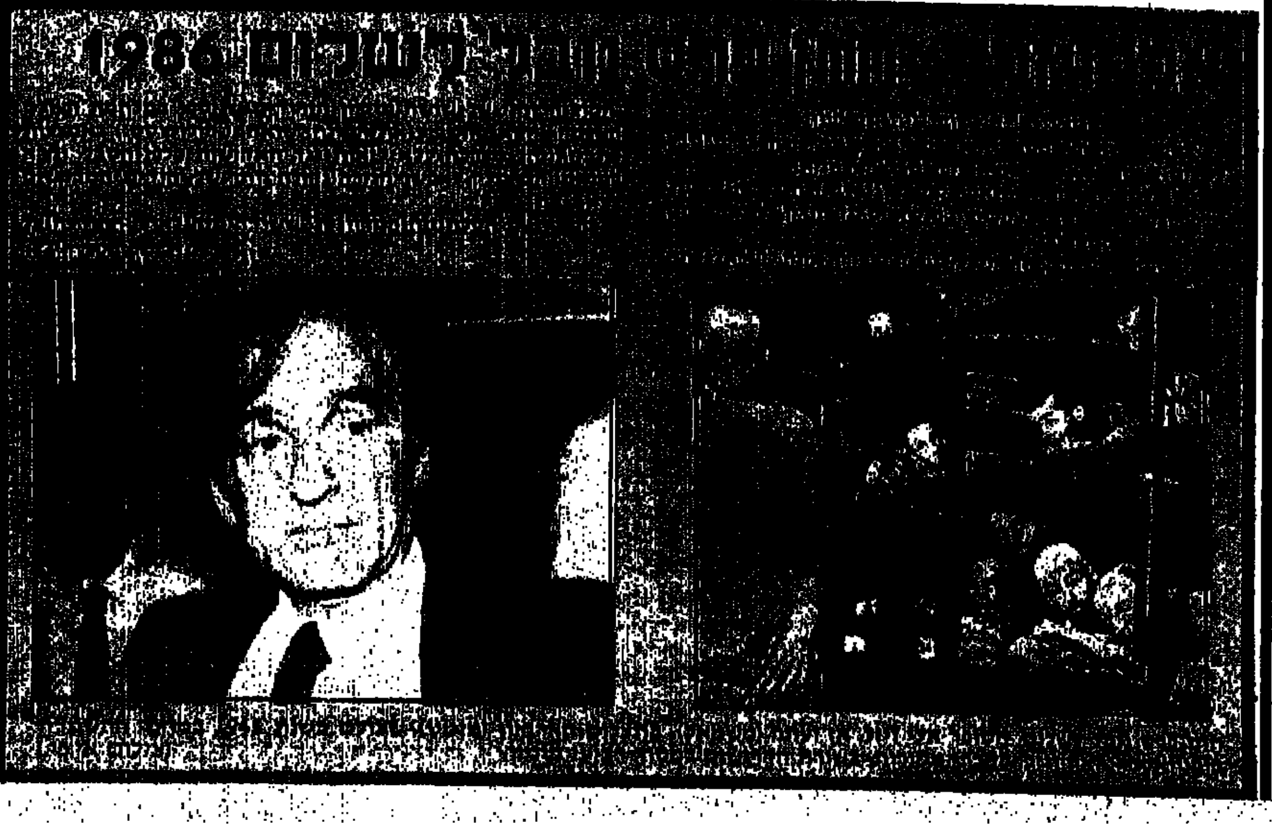

עוד רעידות: יותר מאלף הרוגים בסאן־סלוואדור

סאן־סאלוואדור. – 976 הרוגים שכבר נימנו, יותר מ־8000 פצועים ורבבות שנותרו ללא קורת־גג – זהו קציר הרעש, שפקד בסוף השבוע שעבר את בירת אל־סאלוואדור.

בעוד פעולות ההצלה נמשכות, פקדו אתמול את העיר רעידות־אדמה משניות והרבו עוד יותר את החרס.

מחמיר את המצב עוד יותר החום העז השורר בימים אלה בסאן־סאלוואדור. הגופות הרבות, הקבורות עדיין מתחת להריסות של מאות בתים, נרקבות ביתר מהירות וצחנה עזה עולה מהן ומתפשטת ברחבי העיר. גובר החשש מפני מחלות. הממשלה עושה מאמצים לחלק לניצולים הרבים מזון וביגוד בסיסי, אך המחסור גדול וברובעים רבים אין גם מים ואין חשמל.

לפי אומדן, נהרסו ברעש קרוב ל־2,400 בתים ו־31 אלף משפחות בקירוב נאלצות להתגורר ברחובות. (איי.פי)

תעשיינים וחקלאים זועמים על העלאת שיעורי הריבית ● עמוד 3

יהלומים בשווי 300 אלף דולר נשדדו בתל־אביב ● עמוד 15

הסדר מינויים מסתמן במשרד החוץ ● עמוד 4

בליבראלים הצביעו ברגליים נגד החזרת מודעי ● עמוד 16

שוטר מג"ב: בני מיעוטים היכוני בקרשים

מאת זהבה מרזם, כתבת „על המשמר"

לבית־החולים „אסף הרופא" הובא אתמול שוטר מג"ב כשהוא סובל מחבלות יבשות בכל חלקי גופו. (המשך בעמוד 2)

משברון אחרון לפני הרוטאציה

התחריקות של הרגע האחרון בגלגלי הרוטאציה בממשלת „האחדות הלאומית" אינן מעוררות התרגשות כלשהי בציבור. על־פי הנסיון העשיר של ממשלה מיוחדת במינה זו, ידוע גם סיומו של „המשבר" הזה. שני השותפים, שהחליפו אתמול מהמאות מפוקפקות זה כלפי זה, יתפשרו על חלוקה נוספת של פירורי השלטון, כדי לבוא בסופו של דבר לנשיא המדינה ולהצטלם כממשלה מאוחדת.

אם אנשי המערך גילו אתמול אצל הליכוד „רצון רע" ו„גישה תגרנית", מה צפוי להם כאשר יכנס יצחק שמיר למשרד ראש הממשלה ו„השלטון יעבור לידי הליכוד"? מה העקרון שלמענו נלחם המערך, המתנגד היום לצירופו של יצחק מודעי לממשלה, אך מוכן לשובו לממשלה בעוד שלושה חודשים? גם המאבק על מינויים פוליטיים (כמו זה של יוסי ביילין לתפקיד השגריר בוושינגטון) מעיד על חששותיה של מפלגת העבודה, כי עם כניסתה למחצית השנייה של כהונת הממשלה הזאת, יאבד לה הכוח להיאבק על מעמדה כפארטנר שווה בקואליציה.

אין לפסול את רצונה של מפלגה פוליטית לזכות בעמדות כוח, אך המחזה המוצג בימים אלה לפני הציבור יוצר רושם, כאילו השלטון הוא חזות הכל בשביל שני השותפים. אנו שומעים ויכוח קולני על עמדות כוח, אך איש אינו מדבר על העמדות הפוליטיות שתנקוט בהן הממשלה במחזורתה השנייה, בראשותו של יצחק שמיר. על־פי כמה מהתבטאויותיו של המיועד לראשות הממשלה, ניתן להבין בבירור, שמעתה נשמע צלילים חדשים בנושאים מדיניים ובנושאי הפנים. היה אפשר להבין את דאגת המערך בתחום זה והיתה זאת אך טבעי אילו על סף הרוטאציה ביקשה לקיים שיחות הבהרה עם הליכוד לגבי דרכה העתידה של הממשלה בתחומי המדיניות, הכלכלה והחברה.

אומנם לשיחות כאלה קשה לייחס ערך רב, לאחר שהמערך כבר החליט לקיים את הרוטאציה, והיה עליו לדעת מראש מה פירוש הדבר, להפקיד את ראשות הממשלה בידי יצחק שמיר. מכל מקום, בירור כזה היה מובן יותר לציבור מאשר התכתשות של הרגע האחרון על עניינים פרסונאליים. מפלגת העבודה אינה יכולה להשתבח מצד אחד ב„אחדות לאומית" ולהתקומם מצד שני נגד השותף שמגלה את ציפורניו. על־פי המשברון הזה, שבוודאי יחוסל היום או מחר, באיזו חלוקה של השלל, אפשר ללמוד מה מצפה למערך בשנתיים הבאות, שבהן לא תהיה עוד חרב הרוטאציה תלויה מעל ראשו של הליכוד.

מאות צעירים יידו אבנים על מכוניות חולפות באור עקיבא

זוג מהכפר ערערה נפצע ונזקק לטיפול רפואי

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מאות צעירים חסמו את צומת אור עקיבא על הכביש הישן חיפה־תל־אביב ויידו אבנים במכוניות חולפות. זוג נפצע ונזקק לטיפול רפואי.

כ־500 צעירים תושבי השכונה התקהלו בערב יום הכיפורים בצומת אור־עקיבא והחלו לידות אבנים לעבר כלי רכב שנעו על הכביש. אחת האבנים פגעה במכוניתם של בני זוג מכפר ערערה, והשניים נזקקו לטיפול רפואי.

כוחות ממשטרת חדרה וממשמר הגבול שהגיעו למקום פינו את המתקהלים ועצרו 13 מהם לחקירה. מפקד מרחב חיפה, תת־ניצב יעקב חביב, הורה לשחרר את 13 העצורים בתום חקירתם בגלל יום הכיפורים.

ניידת טיפול נמרץ שנסעה מחיפה לאיזור הקריות נתקלה במחסום של אבנים. הצמיג האחורי שלה נפגע והנהלת מד"א נאלצה להחיש למקום נט"ן עתודה. מקרים נוספים של יידוי אבנים היו באיזור הקריות, בכפר־סבא ובפרדס־כץ. האירוע בפרדס־כץ היה במוצאי יום הכיפורים, כאשר צעירים התקהלו ברחוב ז'בוטינסקי, הבעירו צמיגים והשליכו בקבוקים שאחד מהם פגע באמבולנס שהיה בדרכו לבילינסון.

95 לידות

75 אנשים התעלפו ביום הכיפורים בבתי־כנסת ברחבי הארץ ונלקחו לטיפול רפואי על־ידי אמבולנסים של מד"א. 95 יולדות פונו ביום כיפור באמבולנסים לבתי־חולים ליולדות ברחבי הארץ. אחת מהן, חנה גבסי מבית־שמש, ילדה את בתה הבכורה באמבולנס בדרכה למחלקת היולדות בהר הצופים בירושלים.

90 ילדים נפגעו במהלך יום הכיפורים תוך כדי רכיבה על אופניים ברחובות העיר ונזקקו לטיפול רפואי.

אמבולנסים של מד"א הגישו שירותי ניידת טיפול נמרץ ל־91 אנשים שלקו בליבם ובוצעו 17 החייאות. שלוש מהן הסתיימו במוות.

פרס ושמיר התפללו יחדיו

ראש הממשלה היוצא שמעון פרס וראש הממשלה הנכנס יצחק שמיר התפללו בערב יום כיפור זה לצד זה בבית־הכנסת הגדול בירושלים.

לאחר התפילה יצאו השניים מבית־הכנסת והלכו לכיוון ביתו של ראש הממשלה ברחוב בלפור בשכונת רחביה בירושלים, מהלך דקות אחדות מבית הכנסת הגדול. ליד ביתו של ראש הממשלה נפרדו שני האישים, ויצחק שמיר עשה את דרכו לכיוון ביתו המרוחק כ־300 מטרים מהמקום.

גם את יום הכיפור עצמו עשו השניים בבית־הכנסת הגדול בירושלים. (עתים)

ובאילת — חופי הרחצה היו מלאים

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

על אף היום הקדוש מילאו אתמול מאות רבות של מתרחצים, מרביתם ישראלים וחלקם זרים, את חופי הרחצה באילת.

מזג האוויר הנאה תרם אף הוא להוצאת האנשים מהבתים ומי שלא הלך לבית הכנסת – הלך לים. החוף הצפוני הגובל עם עקבה היה מלא נופשים ומתרחצים עד חוף טאבה בדרום ובמקומות מסויימים נראה החוף כפיקניק אחד גדול. מפרץ אילת היה מלא מפרשיות וסירות מירוץ וכמעט לא ניכר כל הבדל בין שבת רגילה ליום כיפור. בשעות היום היו מספר מזנונים שפתחו את דלתם האחורית ומכרו משקאות קלים למתרחצים הצמאים. גם תנועת כלי הרכב בעיר היתה גדולה יחסית במרבית שעות היום.

בבתי־המלון היתה תפוסה של 60 אחוז ומי שלא צם קיבל ארוחה קרה בחדרו.

הברפלד: הושגה פריצת דרך במו"מ

האחיות: לא היו דברים מעולם

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

האחיות קיימו את הבטחתן ולא שיבשו את העבודה ביום הכיפורים. היום אמורים הצדדים להיפגש להמשך המו"מ והאחיות ממשיכות לאיים בנקיטת עיצומים אם לא תחול התקדמות בשיחות.

שלשום נפגשו ישראל קיסר וחיים הברפלד עם מטה המאבק כדי לדון בהמשך המו"מ. בתום הפגישה אמר דובר ההסתדרות, כי קיסר והברפלד הבהירו לנציגות האחיות למה אין ההסתדרות תומכת בתביעה להנהיג שבוע ימים עבודה של 32 שעות והצדדים הגיעו להבנה, כך שעוד השבוע ניתן יהיה לחתום על ההסכם.

הברפלד אמר, כי על יסוד מגעים רצופים שהוא מקיים עם הגורמים המעורבים בסכסוך הגיע למסקנה, כי קיימת, הן מצד האחיות והן מצד הגורמים הממשלתיים, נכונות לעשות מאמץ במגמה לגשר על הפער בעמדות בשני התחומים העיקריים השנויים במחלוקת, דהיינו בנושא מיכסת שעות העבודה השבועית ובנושא התמריץ. לפיכך מקווה יו"ר האגף לאיגוד מקצועי כי בפגישה היום ניתן יהיה להתקדם התקדמות ממשית לקראת סיכום חיובי של המו"מ וחיסול הסיכסוך.

דובר מטה המאבק של האחיות מסר לכתבנו, כי לאופטימיות של ההסתדרות אין על מה להתבסס משום שהפגישה לא היוותה דבר. קיסר אמנם הבהיר מדוע אינו תומך בתביעה לקיצור שבוע העבודה, אך האחיות לא ויתרו על דרישתן.

צעירה מגוש קטיף נפצעה מזריקת אבנים בעזה

ראש המועצה האזורית „גוש קטיף" בחבל עזה ובתו נוגעו במוצאי יום הכיפורים באבנים ליד עזה. רסיסים משמשות המכונית פצעו את הבת, שאושפזה במצב קל בבית־החולים „ברזילי" באשקלון.

ראש המועצה ראובן רוזנבלט ובתו סיגלית בת ה־18 נסעו אחרי סיום הצום לביקור ביישוב גיראור שבחבל עזה, שם מתגוררת בת אחרת של רוזנבלט.

סמוך לשעה 20.30 עברה המכונית ליד מחנה הפליטים נוזיראת בעזה, שם השליכו לעברה אבנים. שמשות במכונית נופצו וסיגלית נפצעה מרסיסי הזכוכית. היא הועברה לטיפול בבית־החולים „ברזילי" באשקלון.

כוחות של חיילי צה"ל ומשמר הגבול סרקו במשך שעות ארוכות את איזור צומת נוזיראת, בחיפוש אחר מיידי האבנים, אך לא נמסר על מעצר חשודים. (עתים)

הורי החינוך המיוחד דורשים השוואת תנאים לחינוך הרגיל

מאת יצחק שור, כתבנו לענייני חינוך

ועד ההורים של החינוך המיוחד בירושלים החל להחתים הורים על עצומה המופנית לראש הממשלה ולשרי החינוך והרווחה, בה תובעים ההורים מן הממשלה לפעול למען השוואת תנאי הלימודים והחינוך המשלים של ילדי החינוך המיוחד לאלה של ילדי החינוך הרגיל.

בחינוך המיוחד היסודי לומדים עתה כ־45,000 ילדים, כמעט כולם יהודים. החינוך המיוחד במגזר הערבי כמעט ואיננו קיים כלל.

ההורים תובעים מן הממשלה להקים ועדה בין־משרדית (חינוך־בריאות־רווחה) בשיתוף ההורים, כדי שזו תבחון את הדרכים והאפשרויות ותכין תוכנית עבודה.

כתבנו מעיר, כי החינוך המיוחד בירושלים נמצא במצב טוב יחסית לעומת מחוזות אחרים, ואם בירושלים קיימת תחושת אפלייה כבדה, חמור המצב ביתר חלקי הארץ פי כמה.

ההורים תובעים תיאום ושיתוף פעולה בין־משרדי בכל הנוגע לטיפולים פרה־רפואיים, כמו פיזיותרפיה, ריפוי בדיבור וריפוי בעיסוק. עתה מקצה משרד־החינוך שעות לתפקידים אלה, השייכים מטבע עניינם למשרד־הבריאות.

ההורים תובעים הנהגת יום לימודים ארוך לילדי החינוך המיוחד, כשם שנהנים ממנו רוב ילדי המדינה במסגרות של חינוך בלתי־פורמלי — במתנס"ים בתנועות הנוער ועוד. ההורים קובלים על מחסור בספרי לימוד, חוברות ודפי עבודה. הם תובעים להגביר את שילובם של ילדים חריגים במסגרות בתי־הספר והגנים וכן במתנס"ים ובתנועות נוער. כן הם מבקשים שיובטחו קייטנות ותעסוקה לילדיהם בחופשות.

לדברי ההורים, חסרים כיום בתי־ספר על־יסודיים מתאימים לשיקום מקצועי.

מזג האוויר

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 21 10; רמת הגולן 23 12; נהריה 16 25; צפת 20 11; טבריה 30 16; חיפה 17 28; עפולה 27 13; תל־אביב 17 26; נמל התעופה בן־גוריון 25 15; יריחו 30 16; עזה 26 17; באר שבע 13 26; אילת 31 18. (עתים)

פועלי הרצועה אינם מגיעים לאשקלון מחשש להתנכלויות

מאת רפאל גאון, כתב „על המשמר"

פועלים מהרצועה נמנעים מלהגיע לאשקלון מאז דקירתו למוות של תושב העיר, ישראל קטורה, בעזה, מחשש להתנכלויות. כתוצאה מכך נערמות ערימות אשפה ברחובותיה של אשקלון ויש חשש מהדרדרות מצב תברואתי.

עיריית אשקלון ניסתה לגייס תושבים מקומיים לעבודות תברואה, אך ללא הצלחה. עתה נעשים מאמצים לגייס עובדי תברואה יהודים מערים אחרות ובינתיים אין פתרון לבעיית איסוף האשפה.

אלוף פיקוד הדרום, האלוף יצחק מרדכי, שסייר ערב החג ברצועה, קבע מדיניות של שיתוף פעולה בין גורמי הביטחון במגמה להביא לתפיסת הרוצחים ולמנוע התארגנויות נוספות. במרכז יזם אלוף הפיקוד פעולות הסברה בקרב הגורמים האזרחיים המובילים ברצועה כדי שישתפו פעולה באיתור הרוצחים.

כרוזים בחאן יונס

ערימת כרוזים נמצאה שלשום ליד בית ספר לבנות בעבסן הגדולה ליד חאן יונס. הכרוזים קראו לתלמידות להילחם נגד כוחות הכיבוש ולהרוג חיילים ציוניים. „הכרוזים האלה הם רק ההתחלה, והמשך יבוא", נאמר בכרוז.

משרדי המרכז החקלאי
יהיו סגורים
בימי חול המועד סוכות
חוזרים לעבודה ביום ראשון — 26.10.86

חשוד בירייה לעבר חבר קיבוצו על רקע רומנטי

מאת שלמה גליה, כתב „על המשמר"

חבר קיבוץ גלעד, נשוי בן 41, נעצר בחשד שניסה לרצוח חבר קיבוץ אחר, גרוש בן 36, על רקע רומנטי.

החשוד, שהיה באותו ערב בשמירה, פרץ לחדרו של המתלונן, ובמהלך קטטה שפרצה בין השניים, נפלט כדור מאקדחו של השומר, בו הוא מחזיק ברשיון. הכדור פגע בתקרה.

המשטרה חושדת שהיה כאן נסיון לרצח, ואילו החשוד אומר שהכדור נפלט בשגגה.

האיש נעצר, כאמור, לחקירה.

סכסוך במשרד־התיירות בגלל „הצנחת" עובד בכיר

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

עובדי משרד־התיירות הכריזו סכסוך עבודה בעקבות מינויו של אברהם סטובר לתפקיד בכיר בלשכת התיירות בחיפה.

ההסתדרות תומכת בוועד בסכסוך זה, משום שהמינוי נעשה ללא מכרז כמתחייב.

אברהם סטובר היה עד כה עובד משרד־התעשייה־והמסחר וקורב על־ידי השר שריר משום שהוא חבר מרכז המפלגה הליברלית, כטענת ועד העובדים.

ממשרד־התיירות נמסר בתגובה, כי המינוי אינו קשור בהשתייכותו המפלגתית של סטובר אלא בכישוריו.

הורי קורבנות אסון הבונים יפגינו מול ביתו של פרס

22 הורים ששיכלו ילדיהם באסון הבונים לפני כשנה, יעלו היום עם בני משפחותיהם להפגין מול ביתו של ראש הממשלה בירושלים.

ההפגנה תתקיים בשעה 9.30 בבוקר. ממשרד ראש הממשלה מתכוננים ההורים לצאת למשכן הכנסת, כדי להיפגש עם חברי כנסת ולתבוע הקמת ועדת חקירה ממלכתית לאסון הבונים.

אריה . מועד ההורים השכולים מסר לכתבת עת"ם, כי ההורים השכולים רואים עצמם מרומים, לאחר שראש הממשלה שמעון פרס הבטיח להם להיפגש עימם לפני הרוטציה, בעקבות המלצת השופט עזרא קמא להקים ועדת חקירה לאסון הבונים. הם מוחים, כי למרות מסקנות השופט שהועברו לעיונו של ראש הממשלה ב־12 באוגוסט, לא מצא לנכון שמעון פרס להיפגש עימם. לדבריהם, קיבלו מכתב מלשכת ראש הממשלה, לפיו ביקש פרס משלמה ליבנה, שערך את דו"ח חקירת האסון, להגיש את השגותיו בהתייחסו לתביעות השופט עזרא קמא.

ההורים הודיעו, כי נראה להם חשוב ודחוף להפגין ולעורר דעת קהל ותשומת לב ציבורית, שנושא אסון הבונים לא יירד מסדר היום הציבורי ולא יישכח במגירות. (עתי"ם)

הרמטכ"ל: התארגנות נשות משרתי הקבע תהיה אסון

„אם הנשים של משרתי צבא הקבע תתארגנה לקבוצת לחץ לשיפור תנאי השכר של הבעלים, זה יהיה בעיני דבר נורא. כי כזאת אנחנו משמיטים את היסוד לטיעון הכי חשוב שיש לנו, והוא השליחות", אמר הרמטכ"ל, רב־אלוף משה לוי ל„במחנה".

בראיון חג ל„במחנה" ציין הרמטכ"ל בתשובה לשאלה, כי בטווח הרחוק הוא רואה בקריאות להתארגנות הנשים „משהו שהוא הרה אסון". להערכתו, הדרך הנכונה היחידה לפתור את בעיית אנשי הקבע הוא מערכת שכר נפרדת. על כך צריכה הממשלה להחליט, תוך הבנה עם ההסתדרות. לדבריו נמצא הדבר בטיפול והוא מקווה שבתקופה הקרובה תתקבל הצעת חוק כזאת בממשלה.

עוד אמר הרמטכ"ל בראיון, כי אלופי המטכ"ל של היום אינם נופלים מאלה שישבו שם קודם. הם רק חשופים יותר „ובגלל זה מתגלה שהם בני־אדם".

פרשת השב"כ הותירה, לדבריו, משקעים אצל הרבה אנשים בצבא, אבל שיתוף הפעולה בין הצבא לשב"כ לא נפגע.

כראש ההצלחות של צה"ל בשנה החולפת העמיד הרמטכ"ל את הצלחתו של חיל הים למנוע חדירת מחבלים לחופי ישראל וכן את פעולת ההפצצה בתוניס. (עתים)

חידוש בבחינות הבגרות: בחינה מטעם בית־הספר

סגן ראש הממשלה ושר־החינוך והתרבות, יצחק נבון, אישר חידוש משמעותי בבחינות הבגרות. לפי החלטת השר יוכלו בתי־הספר העל־יסודיים, החל מתשמ"ט, ללמד ולהגיש את תלמידיהם לבחינת בגרות בית־ספרית בכל מקצוע ובכל תחום שיבחרו.

מורי בית־הספר הם שיכינו את הבחינה, באישור משרד־החינוך, והם שיעריכו את הציונים.

שר החינוך סבור, כי חידוש זה יעודד את צוותי המורים בבית־הספר לגלות מעורבות רבה יותר בתהליך הלמידה ויאפשר לתלמידים ללמוד ולהיבחן בתחום שאינו נכלל בתוכנית הלימודים של משרד־החינוך.

בחינת הבגרות הבית־ספרית, שאישר השר נבון, תהיה מוכרת על־ידי משרד־החינוך והאוניברסיטאות והציון בבחינה זו ייכלל בתעודת הבגרות הממשלתית. (שעיה)

עיריית עכו מבקשת סיוע דחוף בסך 2 מיליון ש"ח

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

ראש עיריית עכו, אלי דה־קסטרו, שיגר מברקים לראש הממשלה ושרי הפנים והכלכלה, ובהם בקשה דחופה לסיוע בסך 2 מיליון שקל כדי להציל את המצב הכספי בעיר.

ראש העיר ציין, שזו השנה השלישית שהוא מתריע על עיוותים במסגרת התקציב שנקבע לעיריית עכו. לדבריו, נקלעה העירייה לגרעון מצטבר של קרוב ל־4.5 מיליון שקל בגלל אי־עדכון מסגרת התקציב וגרעון זה יילך ויגדל אם לא יוגדל התקציב שנקבע לשנה הנוכחית בסך 18 מיליון שקל.

ראש העיר ציין, שכבר עתה אין כסף לתשלום משכורת ספטמבר לעובדים וכן לחברת „מקורות", לחברת חשמל ולספקים. הוא ביקש להעביר תוך הימים הקרובים לפחות שני מיליון שקל כדי למנוע פגיעה במתן שירותים לתושבי העיר.

אופטימיות מתונה בוושינגטון ובמוסקווה: הדו־שיח יימשך

מסקווה. — מנהיג בריה"מ מיכאיל גורבצ'וב, אמר אמש, כי פגישת הפיסגה היתה בבחינת פרשת־דרכים, העשויה להביא לשיפור היחסים, אם תשנה ארה"ב את עמדתה לגבי תוכנית „מלחמת הכוכבים".

רייגן הצהיר אמש, כי יתכן שהפיסגה הכשירה את הקרקע ל„התקדמות גדולה ביחסים" בין שתי מעצמות־העל.

בריה"מ הטילה אתמול על ארה"ב את האחריות לכשלון הפיסגה בריקיאוויק, אך הביקורת היתה מתונה. וושינגטון מסרה, כי המגעים עשויים להתחדש בחודש הבא.

בתגובתם הראשונה, נמנעו כלי־התקשורת הסובייטיים הרשמיים מרטוריקה אנטי־אמריקנית חריפה, והדגישו את ההתקדמות שהשיגו מנהיג הקרמלין גורבצ'וב ונשיא ארה"ב רייגן. הפרשן הבכיר אלכסנדר בובין כתב בעתון הממשלה „איזווסטיה": „אנו בטוחים, למרות שלא הושג הסכם בריקיאוויק, כי השיחות לא היו לשווא."

מתון יחסית

הוא תיאר את מימשל רייגן כקצר־רואי, על שהחמיץ את ההזדמנות להשיג הסכם. אולם הערה זו התפרשה על־ידי דיפלומטים מערביים כביקורת מתונה יחסית על העמדה האמריקנית.

דיפלומט מערבי אמר, כי כלי־התקשורת הסובייטיים ימשיכו, קרוב לוודאי, להימנע מפולמוס חריף, בשעה שהממונה הסובייטי על שיחות פירוק הנשק, ויקטור קארפוב, מבקר אצל מדינות נאט"ו האירופיות, בנסיון לשכנען להפעיל את השפעתן על וושינגטון.

קארפוב פתח את מסעו בפגישה של 90 דקות עם ראש ממשלת בריטניה, מארגרט תאצ'ר, בלונדון.

מוכנים להמשיך

שר החוץ הסובייטי, אדוארד שווארדנאדזה, הסביר את עמדת מוסקווה לבעלות־הברית הסובייטיות, בפגישה שנערכה אתמול בבוקארשט.

בינתיים אמר שר החוץ האמריקני, ג'ורג' שולץ, כי הוא מצפה להיפגש עם שווארדנאדזה בחודש הבא בווינה, לסקירה על הסכמי הלסינקי.

שולץ ציין, כי רייגן וגורבצ'וב גם יחד אמרו, כי הצעותיהם בענייני החימוש נשארות על השולחן.

רייגן, שתוכניותיו להצבת מערכת טילים בחלל בפרוייקט „מלחמת הכוכבים" מנעו הסכם באיסלנד על צמצום הנשק הגרעיני, אמר בטלוויזיה, כי „ארה"ב מוכנה להמשיך במקום שבו הפסקנו באיסלנד".

(ע"ר וע"צ)

הרוטציה: מבוי־סתום ואווירת־משבר

(סוף מעמוד ראשון)

נסיגה לכל אורך הדרך בעמדות הליכוד. מאוחר יותר דיבר פרס עם שמיר, במהלך ישיבת „שרינו", כדי להודיע לו, כי המערך יילך לבדו אל הנשיא. שמיר לא התייחס כלל לנקודות שעליהן הבטיח לתת לפרס אישור סופי.

בעקבות המפנה שחל בעמדת שמיר, כנראה בעקבות התייעצויות עם אנשי מפלגתו, פירט פרס בישיבת „שרינו" את המגעים שקיים עם שמיר בימים האחרונים, בהם נתן שמיר את הסכמתו למהלכים שונים ולאחר מכן התחרט, כמו השארת הטיפול בערביי ישראל בידי עזר וייצמן והסכמה כי וייצמן יוכל להישאר בלשכת ראש־הממשלה. פרס גילה, כי שלוש שעות אחרי ששמיר נתן לכך את הסכמתו, הוא התקשר עימו והודיעו, כי הוא חוזר בו מהסכמתו.

מתנגד לא מתנגד

פרס סיפר עוד, כי עד כה פסל שמיר את כל המועמדים שהציע לכהונת השגריר בוושינגטון. שמיר פסל, אמר פרס, את אשר בן־נתן, את גד יעקבי, את דר' יוסי ביילין, את דר' נמרוד נוביק ועתה שוב את דר' ביילין. פרס סיפר, כי אחרי הפירסומים בפעם הראשונה ששמיר מתנגד לדר' ביילין, קרא אליו שמיר את ביילין ואמר לו, כי אינו מתנגד לכך שיכהן כשגריר בארה"ב, אלא הדבר לא הוצע לו. מכך יכול היה פרס להבין, כי שמיר אינו מתנגד לביילין, אך הנה עתה, משתעלה שוב את מועמדותו, שמיר כן מתנגד לו.

פרס אמר, כי כך נהג שמיר, לעומתו, שנהג ההיפך הגמור כלפי שמיר. כאשר עזב שמיר את משרד ראש־הממשלה וחזר למשרד־החוץ, ביקש מפרס להסכים למינויו של בנימין נתניהו לשגריר באו"ם ופרס נאות לכך מיד, ללא השגות וויכוח.

אין משא־ומתן

במהלך הישיבה הביעו שרים התנגדות לכך, שהטיפול ביהדות ארה"ב וביהדות העולם יועבר לידי שרים מן הליכוד — דבר שירוקן את משרד הקליטה מתוכנו. שר החינוך והתרבות, יצחק נבון, התקומם גם הוא ואמר: „מה, אני אהיה חסום לקשר עם העם היהודי?" „שרינו" החליטו, כי השרים משה שחל ויעקב צור יקיימו מו"מ עם שני שרים שימנה הליכוד, כדי להסכים על הנקודות השנויות במחלוקת.

שרי הליכוד, שהתכנסו בשעה 12 בלשכת שר־החוץ, החליטו לא למנות שני שרים מטעמם לקיום מו"מ עם המערך ולעמוד על הדרישה, כי תוקם ממשלה בת 25 שרים, כלומר ממשלה שתכלול את מודעי, ללא תנאים. בשעה 4.30 אחה"צ נפגשו פרס ושמיר. פרס הציע להקים מיד ממשלת המשך בת 23 שרים, לפי המצב הקיים, ולדחות את כל הנושאים השנויים במחלוקת לבירור אחרי קיום הרוטציה. שמיר סירב ועמד על הכללת מודעי בממשלה, תוך אי־נכונות לדון ביתר תביעות המערך.

נקודות המחלוקת

לאחר ששמיר אמר לפרס לא לפעול לעת עתה בנושא מינוי השגריר בארה"ב, אמר פרס לשמיר — אם כך, חכה גם אתה עם החזרת יצחק מודעי. השניים נפרדו אתמול, איפוא, בקרע, וחוגים במפלגת העבודה סיכמו את המצב כך: „מהרגע שפרס ביצע ללא דופי את חלקו בהסכם הרוטציה והגיש את התפטרותו לנשיא המדינה, החל הליכוד לשחק את הגיבור בצורה הצינית ביותר של הורדת ידיים ועיקשות, על־פי הערכתו את אפשרויות המיקוח של המערך. אולם כאן טעה הליכוד, מאחר שהמערך בטוח בתביעותיו הצודקות, הליכוד ימצא את המערך קשוח כפליים בכל שיקשיח את עמדתו".

חוגים אלה ציינו את הסוגיות העומדות עתה בין המערך והליכוד:

● המינויים החדשים שמתכוון שמיר לערוך בממשלה בנושא היהודי.

● רצון הליכוד למנות מחדש את יצחק מודעי לממשלה, מינוי הסותר את רעיון ממשלת המשך.

● מינוי השגריר בארה"ב.

● „הרוטציה הקטנה" — אחרי תום 25 החודשים ששמיר יעמוד בראש־הממשלה.

● השארת הטיפול בערביי ישראל בידי עזר וייצמן ונושאים נוספים, כמו העלאת נושאים לדיון בממשלה על־פי הצעת מ"מ ראש־הממשלה ועוד.

האשמות הדדיות

(סוף מעמוד ראשון)

בליכוד המשיכו לטעון אמש, כי לפי ההסכם הקואליציוני יהיו בממשלה 25 שרים והמשיכו לעמוד בתוקף על הכללתו של יצחק מודעי בממשלה שאותה יציג יצחק שמיר בכנסת. ראשי הליכוד האשימו אתמול את המערך, כי הוא מפר את הסכם הרוטציה בגלל מזכיר הממשלה, יוסי ביילין, אשר פרס מבקש למנותו כשגריר בוושינגטון. עוד טענו בליכוד, כי פרס ושמיר הגיעו להסכמה ערב החג, לפיה יציג שמיר את הממשלה עם מודעי בתוכה כבר אתמול.

לעומת זאת האשימו במערך את הליכוד בנוקשות, ברצון רע, ובנסיון להכניע את המערך. דברים בסגנון זה השמיעו מזכ"ל המפלגה עוזי ברעם ויו"ר הסיעה בכנסת רפי אדרי. במפלגת העבודה חזרו והדגישו, כי הם מוכנים להמליץ בפני הנשיא על יצחק שמיר כראש־הממשלה כבר היום, ולאפשר לו להציג את הממשלה על־פי מתכונתה הנוכחית, ואילו על תביעות שני הצדדים יוכלו לדון לאחר הקמת הממשלה בראשות שמיר. כאמור, הליכוד דחה את ההצעה.

השר ארנס תקף את המערך ואמר, כי עליו לרדת מהעץ שעלה עליו. עוד אמר, כי הציבור אינו מבין את הדחייה בקיום הסכם הרוטציה בגלל שפרס מחפש תעסוקה ליוסי ביילין. דברים דומים השמיע גם יו"ר סיעת הליכוד, ח"כ שרה דורון.

בליכוד טוענים, כי על אף ההערכה הרבה למזכיר הממשלה, יוסי ביילין, על כישוריו ומילוי תפקידו בצורה ממלכתית, הרי הוא אישיות מפלגתית הידוע בעמדותיו היוניות, וכמו כן הוא חסר נסיון מדיני־דיפלומטי הדרוש לתפקיד כה חשוב כשגריר בוושינגטון.

שוטר מג"ב: היכוני

(סוף מעמוד ראשון)

השוטר, שטכון מאיר בן 19, המשרת ביחידה כ"ב של משמר הגבול בנתב"ג, סיפר כי אמש, כשנסע מכיוון ירושלים ללוד לאחר חופשה בת כמה שעות ראה, כי סמוך למסעדת אבו מישל בלוד הנמצאת ליד השוק העירוני בעיר, עוצרת אחריו מכונית אמריקנית וממנה יורדים שישה בני מיעוטים כשבידיהם קרשים.

הם החלו להכותו וגרמו לו חבלות בכל חלקי גופו. אמבולנס מגן דוד אדום שהגיע למקום, מצא אותו שרוע על הרצפה כשכולו חבול והוא פונה לבית־החולים „אסף הרופא". מצבו בינוני.

המשטרה פתחה בחקירה וערכה סריקות נרחבות באיזור. למקום הגיעו הסממ"ר דגן, ניצב חיים קליין ומפקד תחנת משטרת לוד, מרדכי נחמני.

„על המשמר"
עתון יומי
على همشمار
جريدة يومية
המו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדה סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטור חדרים 102–121, טל' 225125–6. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

מתפללי קבר יוסף

(סוף מעמוד ראשון)

האלוף אהוד ברק מסר, כי המתפללים בקבר יוסף פרצו בברוטליות לאתר, כשהם משתמשים במכשירים להיתוך גדרות. לדבריו של אלוף הפיקוד, נשכו המתפללים את החיילים וירקו לעברם.

מטרה: להתכונן למלחמה

בראיון ל„קול ישראל" ולטלוויזיה אמר אמש האלוף ברק: „האחריות לארוע ולהתראותיו חלה על המבצעים המנסים לפגוע בכוח בחיילי צה"ל. לפי הבנתי, כל חייל בודד של צה"ל במדים העומד במקום כלשהו הנתון לשליטת צה"ל ומורה לאזרח הוראה — חובה על כל אחד להישמע לה. זה חייב להיות ברור לכל", אמר ברק.

הוא הוסיף, כי מטרת החיילים בפיקוד מרכז היא להתכונן למלחמה הבאה, לתגן על גבול הירדן, ולשמור על הסדר הציבורי בשטחים. „הסטה לעיסוקים מעין אלה (של קבר יוסף — א.ב.) מהווה הסטה מהדברים העיקריים", אמר האלוף.

כתבנו הצבאי מוסיף, כי לאחר תקרית דומה שארעה בקבר יוסף ערב ראש־השנה, אסרו שלטונות צה"ל על 15 מתנחלים מלהיכנס לאתר. צה"ל ביקש להשיג סיכום עם „גוש אמונים", לפיו לא ייכנסו אלה לאתר, אולם מאוחר יותר „גוש אמונים" סירב לבקשת צה"ל, החליט שר־הביטחון לאסור כל תפילה באתר.

רבין ישקול בקשות

בתגובה על תלונות אנשי „גוש אמונים", כי הוכו על ידי קציני צה"ל שפינו אותם במוצאי יום כיפורים מקבר יוסף בשכם, מסר אתמול דובר צה"ל את ההודעה, הבאה: „צה"ל לא איפשר שהייה בקבר יוסף במהלך יום הכיפורים, בהתאם להחלטה שהתקבלה במערכת הביטחון. החיילים השתמשו בכוח סביר על־מנת למנוע הפרת הנחיות שניתנו כדין והיו ידועות לאותם אנשים שניסו להתפרץ לקבר. במהלך יום הכיפורים, אומר דובר צה"ל, לא הופעלו החיילים, כדי שלא לפגוע בקדושת החג. רק במוצאי יום הכיפורים לא אושר עוד לשהות בקבר יוסף כפי שהתחייב מהחלטת מערכת הביטחון", מסר הדובר.

גורמים ביטחוניים מסרו אתמול לכתבנו כי פינוי המתפללים מקבר יוסף היה עפ"י מדיניותו של שר־הביטחון, וכי גם להבא ישקול יצחק רבין כל בקשה של אנשי „גוש אמונים" לגופה ויחליט בהתאם.

רובינשטיין: להעמיד לדין

שר התחבורה, אמנון רובינשטיין, קרא אתמול לשר־הביטחון, יצחק רבין, לא להיכנע למסע הלחצים הפרוע של אנשי „גוש אמונים" המופעל עליו, סביב הנסיון להתפלל בקבר יוסף בשכם.

השר רובינשטיין תבע מרבין, להעמיד לאלתר לדין את מפירי החוק. לדבריו, אין להשלים עם מצב שבו קבוצה קיצונית נוטלת את החוק לידיה ובמקום לאפשר לחיילי צה"ל לשהות בחברת בני משפחותיהם במהלך החג, מרתקים אנשי „גוש אמונים" עשרות חיילים שתפקידם למנוע פרובוקציות.

צלצול מהיר

חיים קופמן, יו"ר סיעת הליכוד בכנסת:

בתוך 12 שעות תהיה ממשלה

מה יהיה?

— קודם כל, צריך עצבים חזקים. שנית, צריך לרחם על עם ישראל. דעת־הקהל, שבארץ יש לה חשיבות עצומה, תעשה את שלה. הלחץ על המערך יהיה מאסיבי. המנהיגים שלו יבינו, כי שערוריה פועל נגדם. לדעתי בתוך 12 שעות תהיה לנו ממשלה בראשות שמיר.

עם מודעי?

— עם. לפי דעתי, השלים המערך מזמן עם צירופו לממשלה. גם קודם, כשהוא הוצא ממנה. היתה זו הפרה גסה של ההסכם הקואליציוני.

מודעי בלי תיק לשנתיים?

— אם ירצה השם ויהיו שנתיים. מודעי יהיה שר בלי תיק בממשלה הזו.

ושריר יהיה גם שר התיירות וגם שר המשפטים בשנתיים הקרובות?

— זה תלוי בתוכניות של שמיר ושריר.

עוזי ברעם האשים אתמול את שמיר והליכוד שהם כפויי־טובה. פרס הסכים בשעתו להחלפת פרופ' בלום, השגריר באו"ם, בביבי נתניהו, ועכשיו אתם מתנגדים למינוי של ד"ר ביילין לשגריר בוושינגטון.

— אני חושב, שבמשך תקופה ארוכה היה פרס עצמו מהתומכים הנלהבים של ביבי באו"ם. שהמערך לא יעשה עכשיו מהמינוי הנ"ל, שהיה לגופו של עניין, מינוי פוליטי לצרכי כל מיני חשבונות. קשה לי להבין מדוע דווקא העבודה, שבנתה את שירות ומשרד החוץ, פוסלת עכשיו, למשרת השגריר בוושינגטון, בכירים במשרד החוץ, הקרובים לה ברעיונותיהם, אם לא חברי מפלגה בפועל. בין השאר, נפסל לתפקיד בוושינגטון גם מועמד מצויין, המשנה למנכ"ל חנן בר־און. בכלל, העבודה מתנהגת כאן בצורה דו־פרצופית. כשאנחנו מינינו אנשים שלנו, כדי לאזן קצת את התמונה, הם צעקו על הרס שירות המדינה. ועכשיו, דווקא הם עומדים על מינויים פוליטיים מובהקים.

איזו מין ממשלה תהיה לנו בשנתיים הקרובות?

— תהיה ממשלת אחדות, כי הציבור רוצה בה. לנו יהיה חסר אלמנט האיום (לא תהיה רוטאציה), שהעבודה השתמשה בה נגדנו כל הזמן. אני מעריך, שהמערך ימרר לנו את החיים. לא בנושאים מהותיים. איני רואה פריצת דרך בתקופה הקרובה בנושא השלום, כזו שתביא לקיטוב בין הליכוד למערך. בתחום הכלכלי־חברתי אומרים כולם, שצריכים ללכת יחד, אם רוצים להדביר את האינפלציה ולהגיע לצמיחה.

איך יראה המערך בשנתיים הקרובות?

— כבר כעת יש שם אי־שקט ורואים את זה בהתנגדות למינוי של שושנה ארבלי־אלמוזלינו לשרת הבריאות. היא בשבילם כשושנה בין החוחים. מתנגדים לה גם על רקע אישי וגם בשל דעותיה הניציות, המקורבות לליכוד. חוששים, שהיא תפר את האיזון העדין בממשלה.

ואצלכם שוררת כעת אידיליה בין המחנות השונים?

— התנהגות המערך רק מלכדת אותנו. אני מעריך, כי בקרוב נסיים את הוועידה (חירות) ובתנועה יתחיל תהליך של גיבוש. כעת שמיר הוא ראש הממשלה של כולנו. בעתיד, כשנתקרב לבחירות, נשב, נדון ונבחר את מי שיוביל אותנו לכנסת ה־12.

מוטי בסוק

הפגנת צעירי מפ"ם נגד הרוטציה. (צילום: דני סלג)

צעירי מפ"ם נגד „ממשלת מילכוד לאומי"

מאת יצחק שור, כתבנו בירושלים

צעירי מפ"ם הפגינו אמש ברחבת המשביר המרכזי בירושלים נגד המשך קיומה של „ממשלת המילכוד הלאומי". לדברי המפגינים, מוכיחה הממשלה כי היא ממשלת שיתוק וממשלת דבר והיפוכו.

המפגינים שילחו עשרות בלונים אשר נשאו את הסיסמאות הבאות: „לא לאבטלה"; „כן לעיירות הפיתוח"; „לא להתנחלויות"; „כן לשלום"; „לא לגזענות"; „כן לדמוקרטיה".

רכז הדור הצעיר של מפ"ם בעיר, אילן גילאון, אמר, שעוד לפני שנתיים הביעה מפ"ם את דעתה על ממשלה זו ועתה מביעים צעיריה את דאגתם נוכח הקיפאון והחרב המונחת על צוואר האדם העובד.

רכז הדור הצעיר במיגזור הערבי, אידריס מואסי, אמר, כי פרט לחזרה שטח 9 לא נעשה דבר למען המיגזור הערבי. בתקופת כהונתה של ממשלה זו נתקבלו בכנסת חוק הגזענות והחוק האוסר מפגשים עם הפלשתינים, שבא למנוע כל ניסיון להידברות. „למרות ההבטחות לא נקלטו משכילים ערביים במשרות בכירות", סיים מואסי.

במלאת שנה לפטירתו של חברנו היקר
יעקב עמית ז"ל
נעלה לבית הקברות ונתייחד עם זכרו
ביום שני, 20.10.86, בשעה 15.00
המשפחה
וקיבוץ בית זרע

התעשיינים והחקלאים זועמים על ההחלטה להעלות שיעורי הריבית

הריבית על האשראי הבנקאי הועלתה בכשליש אחוז בחודש ■ בנק ישראל מנמק את ההעלאה בגידול בביקוש לאשראי ■ הריבית תסתכם בכ־66 אחוזים בשנה ■ התעשיינים: ההעלאה תערער היציבות

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים חיים מרגלית ואורי נחשון כתבי „על המשמר"

משרד האוצר ובנק־ישראל החליטו אתמול להעלות מיום ראשון את הריבית על האשראי הבנקאי לזמן קצר, בכשליש אחוז בחודש. על פי חישובים שנעשו בבנק המרכזי תגדל עלות האשראי לזמן קצר ב־5.9 אחוזים במונחים שנתיים.

ההחלטה על ייקור האשראי נתקבלה אתמול בישיבה בלשכת שר האוצר משה נסים שבה השתתפו ראשי בנק־ישראל ומשרד האוצר. באוצר חוששים ככל הנראה, מתסיסה בסקטור היצרני בעקבות ההחלטה של אתמול. ראשי המשרד סרבו לקבל הצעה של בנק־ישראל לייקר את האשראי לטווח קצר בחצי אחוז לחודש. על פי ההחלטה עלות האשראי תעלה בשליש האחוז. מקורות בממשלה אמרו אתמול, כי כבר עתה ברור שמשרד האוצר ייאלץ לפצות את היצרנים אשר ייפגעו על־ידי ההחלטה, ושפיצוי זה יצטרך לבוא מהתקציב.

בישיבה אתמול הוחלט עוד לשחרר כ־10 אחוז מהמקורות המגוייסים על־ידי הבנקים בתוכניות החיסכון הצמודות למדד, לרכישת איגרות חוב שיונפקו על־ידי הסקטור הפרטי למימון פעולותיו. סוכם גם לשחרר בעתיד מקורות נוספים לאותה מטרה ולעבור בהדרגה מכיסוי תוכניות חיסכון על־ידי איגרות חוב ממשלתיות לכיסוי על־ידי איגרות חוב של הסקטור הפרטי.

בישיבה הוחלט גם לאפשר לסקטור הפרטי להנפיק איגרות חוב ולמכור אותן מתחת לשווין הנקוב, ועל־ידי כך לתת תוספת תשואה לרוכשים. תוספת תשואה זו תהיה פטורה ממס.

בנק־ישראל הסביר אתמול שלדעתו ייקור האשראי קצר המועד יבלום את הגידול „החריג" באשראי הבנקאי. הבנק הוסיף שלדעתו, גידול זה באשראי תורם לעלייה מהירה מדי בביקושים המקומיים, כמו רכישת מוצרי בני־קיימא ועלייה חריגה באחזקת מלאים. הבנק הוסיף ששער הריבית ירד כאשר הוא יגיע למסקנה שנבלם הגידול באשראי.

עלייה נוספת

לדברי מקורות ממשלתיים, הפקידים בבנק־ישראל לא ויתרו עדיין על האפשרות שבעתיד הקרוב תחול עלייה נוספת בשער הריבית. לדבריהם, ראשי בנק־ישראל רואים בייקור הנוכחי „אזהרה בלבד" ועל כן ייתכן שהם ימשיכו ללחוץ בכיוון עליית שער הריבית בעתיד.

בבנק ישראל ציינו אתמול שבמחצית השנה האחרונה חל גידול מהיר של הצריכה הפרטית ובפרט של מוצרי בני־קיימא. כן חל גידול מהיר מדי של המלאים במשק.

זעם רב

ההודעה על העלאת הריבית הדביטורית מ־3.75 אחוז בחודש ל־4.25 אחוז התקבלה בזעם רב בהתאחדות התעשיינים. נשיא התעשיינים דב לאוטמן מסר, כי לא יגיב עד פגישתו עם נגיד בנק ישראל פרופ' ברונו, שתיערך היום, במסגרת סיור במפעלים אורדן בנתניה, ואיקפרם בכפר סבא.

התעשיינים ששמעו על ההחלטה ציינו שהיא תשמש כבומרנג ותערער את היציבות במשק. הם הוסיפו כי בתקופה זו של הקפאת מחירים יש מקום להוריד את הריבית הבנקאית שהיא גבוהה ממילא.

הם ציינו, כי הורדת הריבית הריאלית במהלך החודשים הראשונים של 1986 תרמה ליציבות המשק ומהלך הפוך של העלאת הריבית פגע ביציבות, והביא להתמוטטות עסקים.

כלכלני התאחדות התעשיינים מרגישים, שמשמעות ההחלטה היא שהריבית הבנקאית במונחים שנתיים תסתכם בכ־66 אחוז ואם אמנם המדד ימשיך להיות נמוך, כפי שמבטיחים קברניטי המשק, הריבית הריאלית תרקיע שחקים ותפגע בתעשייה.

גדליה גל, מזכיר תנועת המושבים אמר לכתב „על המשמר", שהחלטה על העלאת הריבית תפגע קשות במגזר המושבי והוא אינו צופה שהסקטור החקלאי יכול לשלם שיעורי ריבית כה גבוהים.

בבנקים העריכו אתמול, כי העלאת הריבית החודשית הבסיסית כשליש אחוז מהווה איתות לגבי לחצי האשראי במשק. העלאת הריבית תעלה את ריבית ה„פריים" מ־1.25 ל־1.58 אחוזים בחודש (כ־4 אחוזים בחישוב שנתי). הריביות הקרדיטוריות יעלו בהתאם.

בבנקים מעריכים, כי בנק ישראל מתכוון לפגוע בצריכה והשאלה היא האם ייפגע מצעד זה גם הסקטור היצרני. בעניין זה מפנים את תשומת הלב לכך כי בנק ישראל רואה בצעד זה פעולה לטווח קצר, בתנאי שלחצי האשראי ימותנו.

ארה"ב וישראל יערכו תמרוני־צי

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

מפקד הצי השישי של ארצות־הברית תת־אדמירל קנדל מורנוויל, הגיע אתמול לישראל לביקור של ארבעה ימים כאורח צה"ל על סיפונה של ספינת הדגל של הצי.

במסיבת עתונאים שערך עם בואו לישראל גילה מפקד הצי, כי ספינות ארצות־הברית וספינות חיל־הים הישראלי יחלו בחודש בסידרת תמרונים ימיים במימי הים־התיכון. הוא הוסיף, כי בתמרונים יושם דגש בנושא הצוללות.

תת־אדמירל מורנוויל מסר עוד, כי על־פי הסכם קיים בין הצי למערכת הבטחון, יסתייעו אוניות הצי השישי בשירותי מספנות ישראל במפרץ חיפה.

מפקד הצי השישי יסייר במהלך ביקורו בבסיסי חיל־הים, בבסיס חיל־האוויר בצפון הארץ ובתעשיות בטחוניות בישראל. הוא יסייר במסוק ונקבעו לו פגישות עם שר הבטחון, יצחק רבין, עם הרמטכ"ל ועם מפקדי חילות האוויר והים.

תת־אדמירל מורנוויל יסיים את ביקורו בישראל בסיור תיירותי בירושלים.

בתגובה על גילויו של מפקד הצי השישי בדבר התמרונים המשותפים הצפויים בחודש הבא, מסר דובר צה"ל: „צה"ל אינו מפרסם שום תוכניות אימונים של יחידותיו.

בתצלום מימין: מפקד הצי ה־6 תת־אדמירל קנדל מורנוויל מקבל את סמל עירית חיפה מידי סגן ראש העיר שמעון רודיק.

משמאל: אונית הדגל של הצי ה־6 – „מלנק" הגיעה לחיפה בראש השייטת העתידה להגיע לנמל. (תצלומים: מלינג ישראל סאן)

נעלם נער מבלטה שהתלונן על עינויים

מאת מנחם ענברי, כתב „על המשמר"

מוחמד אברורדה בן 12, שיצא לפני כמה חודשים בהאשמות חמורות כי עונה כאשר היה במעצר נעלם משבת יחד עם חברו חסאן עלי בן 14 אף הוא תושב בלטה. אין יודעים מה סיבת העלמו. בני המשפחות מפרסמים הבוקר בעיתוני מזרח ירושלים הודעות לתושבים לסייע בחיפושים אחרי שני הנערים.

שריד ואלוני תובעים להדיח איש שב"כ שהצדיק ההטעיות

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

ראשי ר"ץ שולמית אלוני ויוסי שריד תבעו אתמול מרה"מ ומראש השב"כ החדש לסלק מיד את מי שמכונה ג' מכל תפקידיו בשב"כ.

השניים מציינים כי נודע להם כי בשבוע שעבר הודיע ג' כי היה חוזר על חלקו בבידוי הראיות וההטעיות לו היה נקלע שוב לאותן הנסיבות. ג', אומרים אלוני ושריד, איננו יכול להמשיך ולשרת בשב"כ אפילו יום נוסף אחר כיוון שהוא מקלקל את מידות הארגון, משחית את המורשה הערכית שלו, ומקעקע את אמינותו. השפעתו על העובדים מזיקה והרסנית.

אלוני ושריד מזכירים, כי אנשי השב"כ שביקשו חנינה, אמורים היו להביע חרטה גמורה על המעשים הפליליים שעשו.

מבזקים

● בריסל. — ראש ממשלת בלגיה, וילפריד מארטנס, הגיש ביום ג' למלך בודואן את התפטרות ממשלת הקואליציה שלו, עקב חילוקי דעות בתוך הממשלה בנושא היחסים בין שתי העדות האתניות במדינה. (ע"צ)

● אבו־דאבי. — אלוף העולם בשחמט גארי קאספארוב וסגנו אנטולי קארפוב, יבואו לאולימפיאדת השחמט, שתתקיים בחודש הבא בדובאי — אמר אתמול דובר בכיר של הפדרציה לשחמט של איחוד הנסיכויות הערביות.

● סין. — סין הוציאה לאור את המילון הגדול בעולם, המקיף שמונה כרכים ו־86,000 ערכים. הכנתו הצריכה את השתתפותם של 100 בלשנים מ־15 אוניברסיטאות במדינה — מסרה סוכנות הידיעות הסינית. (ע"צ)

● לונדון. — חברת „דה־בירס" הודיעה אתמול, כי היא מעלה את מחירי היהלומים ב־7 אחוזים — העלייה השנייה מראשית השנה.

החברה הדרום־אפריקנית, המשווקת כ־80 אחוז מיהלומי העולם באמצעות ה„סינדיקט" בלונדון, כבר העלתה את המחירים ב־7.5 אחוזים, במאי.

2 חיילי צה"ל נפצעו

שני חיילי צה"ל נפצעו אתמול בדרום לבנון. הדבר אירע כאשר סיור של צה"ל שנע סמוך לחצביה עבר ליד מטען חומר נפץ.

בסריקות שנערכו במקום התברר, שככל הנראה המטען הוטמן שם מזמן.

דו"ח „אמנסטי" '86

ישראל משתלבת ב„מוסר" המזרח־תיכוני

מאת עודד ליפשיץ, כתב „על המשמר"

היום בצהריים התפרסם הדו"ח השנתי 1986 של „אמנסטי אינטרנשיונל", הארגון העולמי הנלחם למען הגנת זכויות האדם של עצירים ואסירים.

הפרק הישראלי של דו"ח הביקורת מתמקד בעינויים במחנות המעצר והחקירה בגדה המערבית ובדרום לבנון, וכחידוש המעצרים המינהליים ומעצרי־הבית של חשודים בסיכון בטחון המדינה והציבור, בשטחים וגם בישראל. הדו"ח מתייחס לאירועים במהלך שנת 1985.

● **דרום לבנון**

עפ"י הדו"ח, בעת פינוי לבנון, באפריל 1985, היו כ־1,000 עצורים באנסאר ו־121 עצורים בעתלית, שכולם שוחררו בהדרגה עד ספטמבר 1985. לאחר מכן, נעצרו, עד סוף 85', ע"י צד"ל וכוחות צה"ל בדרום לבנון, כ־120 פלשתינים ושיעים, שנכלאו במחנה מעצר באל־חיאם, מצפון למטולה.

לעצורים לא ניתנה גישה לעורכי־דין, רק חלקם זכו לביקורים של בני־משפחותיהם. למרות דרישות חוזרות של „אמנסטי", לא הותרו ביקורים של אנשי הצלב האדום הבין־לאומי בכלא.

אנשי „אמנסטי" ראיינו עצורים לשעבר באל־חיאם, שטענו כי הוכו תכופות וכן השתמשו נגדם במכות חשמל. על־פי הדו"ח, השתתפו אנשי השב"כ באורח פעיל בחקירות ובניהול המחנה.

● **עינויים בשטחים**

ב„אמנסטי" הצטברו עדויות, שלפיהן הוכו עצורים בשטחים, הכריחו אותם לעמוד פרקי־זמן ממושכים, מנעו מהם שינה והטיחו בהם עלבונות ואיומים. ביקורת קשה נמתחה על תנאי המעצר וסדרי החקירה במחנה המעצר אל־פארעה, בדרך משכם לבקעת־הירדן.

● **אמצעים מינהליים**

עפ"י דו"ח אמנסטי, השימוש במעצרים מינהליים וצווי הגבלה, שמשמעותם ריתוק לבית או ליישוב מסויים, נפסק כמעט מ־1981 עד 1985. אחר שורת פיגועים חודש השימוש באמצעי־מניעה אלה בקנה מידה נרחב, החל באוגוסט 85'. על־פי הדו"ח, עד סוף 85' דווח על 126 עצורים מינהליים לתקופה של עד שישה חודשים, הניתנת להארכה, וברשימה סטודנטים, עיתונאים ופעילי איגוד מקצועי בשטחים. כן הוצאו 38 צווי־ריתוק והגבלה באותה תקופה.

● **פרשת השב"כ**

הדו"ח מתייחס למשפטו של יצחק מרדכי, ומגנה את הכאת המחבלים שנתפסו באוטובוס בקו 300 בקת אקרה. אנשי „אמנסטי" מציינים, שמדובר במקרה שבו חשדו שלמוכים היה מידע על מילכוד האוטובוס, אך טוענים, שבשום מקרה אין הצדקה לשימוש באלימות כלפי עצירים ואין להגדיר אותה כ„שימוש בכוח סביר".

באופן כללי, הפרק הישראלי מנוסח במתינות, יש פירוט רחב למדי של ההסברים הישראליים הרשמיים לטענות אנשי הארגון, ואף מצויין, שיש בישראל ויכוח ציבורי רחב על זכויות האדם ועל שימוש באלימות כלפי עצורים ואסורים, ו־50 מאנשי המשטרה ומשמר הגבול הורשעו במשך שלוש שנים בעבירות של שימוש לא סביר בכוח כלפי אזרחים ועצורים.

● **אייכמן ועונש המוות**

קטע מוזר בדו"ח דן במאבק נגד עונש המוות בישראל, ונאמר בו, שהעונש קיים, אך אינו מופעל למעשה, ובאחרונה בוצע פסק־דין מוות בישראל ב־1961. לא מצויין כלל שמדובר בתלייתו של אייכמן.

בסקירה הכללית מציינים אנשי אמנסטי בסיפוק, שהמאבק של הארגון זוכה תנופה ומכריח ממשלות ומשטרים רבים להשיב לטענות הארגון, המונה כחצי מיליון חברים ב־150 מדינות. עם זאת, על אף ההתקדמות שהושגה, הדו"ח גדוש בדיווחים מכל פינות העולם על רציחות והעלמויות של מתנגדי השלטון בארצות רבות, ועל עינויים והפרות קשות של זכויות האדם של עצורים ואסירים במדינות משני עברי מסך הברזל. כשבראש הרשימה הלא־מכובדת הזו מופיעות צ'ילה, קאמבודיה, איראן, עיראק, דרום־אפריקה ואפגניסטן.

● **ארצות ערב**

עיראק מפעילה עינויים שיטתיים, ומוציאה להורג אסירים, כולל משתמטים משירות צבאי ומורדים כורדיים. חיילים עיראקיים שרפו עצירים חיים וביצעו הוצאות להורג המוניות, אחרי מבצע נגד כורדים בעיר הצפונית סולימאניה, באוקטובר אשתקד.

בסעודיה, נגזרו עונשים אכזריים ומשפילים לאסירים, כולל הלקאות פומביות וקטיעת אברים של גנבים. 45 אנשים הוצאו להורג בפומבי.

בכווית עונו אסירים פוליטיים למוות. השלטונות עסקו בעינויים שיטתיים, כולל מהלומות בכל חלקי הגוף, עקירת ציפורניים, הלם חשמלי והתעללות מינית.

בסוריה נעצרו אלפי אנשים ללא הגשת כתב־אישום או משפט. נמסר, כי עינויים פיסיים ונפשיים הם תופעה שיגרתית בכל שלבי המעצר נאמר בדו"ח.

שלטונות לוב חידשו את הקריאות לחיסול פיסי של מתנגדים פוליטיים ונעשו נסיונות להתנקש בחייהם של אזרחים לוביים החיים בחו"ל. הועלו גם האשמות, כי עצירים מתו תוך כדי עינויים בלוב.

„אמנסטי" מביע צער על [illegible] בלבנון ועל הוצאתם להורג השרירותית של עצירים על־ידי כמה מהמיליציות העיקריות.

אפריקה

באוגנדה החמיר מצב זכויות האדם. כוחות הבטחון באוגנדה עסקו ברצח מתנגדים ובעינויים בקנה מידה נרחב. נמסר גם על מקרים רבים מאוד של אונס על־ידי חיילים.

מזימבאבווה נמסר על עלייה ניכרת בתחום העינויים, אולם ממשלתו של רוברט מוגאבה סירבה לאפשר חקירה.

● **שיפור מסויים**

מצב זכויות האדם השתפר במדינות מסויימות. בסודאן שוחררו אסירים פוליטיים, הופסקה קטיעת אברים על־פי חוקי הקוראן, וחמישה אנשי בטחון הואשמו בעינויים לאחר הפלת משטרו של הנשיא נומיירי, באפריל אשתקד.

ברואנדה הוגשו תביעות נגד מספר מנהיגים לשעבר על רצח מתנגדים.

בניגריה שוחררו רוב האסירים הפוליטיים או אסירי המצפון.

שרי הבטחון של בלגיה פינלנד ושבדיה יבואו בחודש הבא לישראל

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי

שרי הבטחון של בלגיה, פינלנד ושבדיה אמורים לבקר בחודש הבא בישראל ויוועדו לשיחות עם שר הבטחון יצחק רבין ועם קצינים בכירים בצה"ל.

שר הבטחון הבלגי הוא היחידי מבין השלושה שיערוך בישראל ביקור רשמי כאורחו של שר הבטחון יצחק רבין. עמיתיו מפינלנד ומשבדיה יבקרו בישראל במסגרת ביקורים שנתיים שהם מקיימים מדי שנה בכוח יוניפי"ל המוצב בדרום לבנון. ביקורם בישראל אינו רשמי והוא נערך מטעם הארגון הבינלאומי.

במהלך הסיור הם יוועדו לפגישת נימוסין עם רבין.

קמחי: הפוליטיזציה חיבלה בעבודת המשרד

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

המנכ"ל היוצא של משרד החוץ דוד קמחי אמר אתמול, במעמד פרידה נרגש מעובדי משרד החוץ, שנערך במשרד החוץ על הרשא, כי חלק מכי עיותיו של משרד החוץ, שאינו חוק ומוכיל כפי שצריך היה להיות, נובע מתוסר התעניינות במכלול עבודת המשרד מצד שרי החוץ ומהפוליטיזציה.

כדברו על הפוליטיזציה אמר קמחי, כי היא אמורה לא רק לגבי המינויים הפוליטיים מבחוץ, שלא שירתו את המשרד וצרכיו, אלא לגבי מינויים פוליטיים מקרב אנשי המשרד. הוא ציין, כי כמה עובדים במשרד החוץ פנו באחרונה אל ראשי המערך ואמרו להם, כי מגיעה להם תמורה על נאמנותם לקו המערך בתקופת שלטון הליכוד.

קמחי ציין, כי מאז 1977 המאבק המרכזי של ישראל הוא מדיני־הסברתי, ומשרד החוץ היה צריך להיות חוד החנית שלו. תחת זאת במלחמת שלום הגליל, למשל, לא תואם המאבק ההסברתי־מדיני עם משרד החוץ וכן לא לאחר הפצצת הכור הגרעיני בעיראק. קמחי ציין, כי באחרונה נאלץ לשלוח מכתב חריף למשרד הבטחון בעקבות גילוי ולזול כלפי משרד החוץ באותה ממדינות אסיה.

יו"ר ועד העובדים צבי מזאל השמיע מלות פרידה חמות מרוד קמחי ואמר לו: „אתה הקורבן הראשון של הרוטציה, בגלל הפוליטיזציה". גם המשנה למנכ"ל חנן בר־און השמיע דברי פרידה נרגשים. עובדים רבים ניגשו אל קמחי בתום הנאומים ולחצו את ידו.

במשרד החוץ התקיים אתמול גם טקס חילופי דוברים.

„פמליית פרס" הצטמקה; משרד החוץ לא יושבת

עובדי המשרד קיבלו הבטחה מטמיר שכל המינויים יתואמו עם ועד העובדים ■ פרס מתכוון להביא עמו רק 8 עוזרים ■ הוועד יפתח במו"מ עם טמיר בנושא המינויים החדשים

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

ועד עובדי משרד החוץ החליט אתמול לא לנקוט אמצעים לקראת בואו של שמעון פרס למשרד החוץ. זאת לאחר ההבהרות שנתקבלו אתמול בבוקר מפי המנכ"ל הבא של משרד החוץ אברהם טמיר, נוסף על הבהרותיו של אורי סביר יועצו של פרס לתקשורת.

ועד העובדים החליט לפתוח במו"מ עם המנכ"ל החדש על נושא התקנים והמינויים, תוך הבהרה, כי לא יסכים לכל חריגות מהתקשי"ר. גם טמיר הבטיח, כי לא יחרוג מהתקשי"ר. הוועד החליט עוד, כי יורה על החרמת אנשים, שיגיעו למשרד החוץ תוך חריגה מהתקשי"ר.

אברהם טמיר התקשר אתמול בבוקר בטלפון עם יו"ר ועד עובדי משרד החוץ צבי מזאל והודיע לו, כי לא יקבע שום מינוי חדש לפני שיקיים דיון עם הוועד. עוד אמר טמיר, כי הפגישה הראשונה שיקיים במשרד החוץ תהיה „עם הנהלת המשרד, והשניה — עם ועד העובדים. טמיר הבטיח, כי ההחלטות שיתקבלו בענייני מינויים יהיו משותפות להנהלה ולוועד העובדים.

לאור הבהרות אלה וכן לאור הבהרותיו של אורי סביר ביום א', מהן עלה, כי פרס לא יביא עמו 17 איש אלא לא יותר משמונה אנשים (לפחות בשלב זה) — החליט הוועד על ביטול השביתה שעמדה להתקיים עם כניסתו של שמעון פרס למשרד החוץ.

הפרסום צימצם

נראה, כי פרסום כוונת העובדים להשבית את משרד החוץ עקב כוונת פרס להביא עמו 17 איש (כפי שפורסם כראשונה ב„על המשמר" ב־10/10), גרם לצמצום ברשימה זו. בוטלה הכוונה להביא עם פרס מזכירה לשפות זרות. כן ירד מן הפרק בואו של דר' יוסי ביילין עם עוזר, מזכירה ונהג. טמיר, שעמד לבוא למשרד החוץ עם מזכירה, נהג ושני יועצים (יעקב היכל ודר' אריה עופרי), הודיע לוועד, כי יביא עמו רק מזכירה, וזאת משום שיוסי בך אהרון, המנכ"ל הנכנס של משרד ראש הממשלה, הודיע, כי ייקח עמו את מזכירתו.

בשלב זה אין מוזכר הצוות שהשר עזר ויצמן עתיד להביא עמו למשרד החוץ, וזאת מפני שבואו כנראה עדיין לא סופי. אם וייצמן יבוא למשרד החוץ, הוא יביא עמו את סמנכ"ל משרד ראש הממשלה אריה שומר וייתכן כי תימצא דרך לשבץ במשרד החוץ את היכל ועופרי.

מוטי בסוק כתב „על המשמר" בכנסת, מוסר, כי שולמית אלוני (ר"צ) מחתה אתמול על משחק הכסאות המוסיקליים בשלטון ועל חלוקת התפקידים, המשרות, וטובות ההנאה בחברות ממשלתיות ומועצות מנהלים בין המערך לליכוד. אלוני מוחה במיוחד על החלפתו של מנכ"ל משרד החוץ דוד קמחי באברהם טמיר, מטעמים של לחץ פוליטי. החילופים לדעתה, הם. דוגמא להרס השרות הציבורי והוכחה לכך כי בישראל אדם מוכשר לא יגיע לעולם לתפקיד בכיר בלי חסות של פרס או שמיר.

אנשים ואירועים

יום שבתון בצה"ל יוקדש לבטיחות באימונים

מאת אבי בניהו כתבנו הצבאי

לראשונה זה שנים יופסקו מחר כל האימונים בכל יחידות צה"ל ברחבי הארץ, והיום כולו יוקדש לפעולות חינוך והסברה בנושא הבטיחות באימונים. הפסקת האמונים ליום שלם והקדשתם לבטיחות באמונים היא במסגרת מאמצים שעושה צה"ל באחרונה לצמצום מספר תאונות האימונים באוויר וביבשה.

המטה הכללי של צה"ל החליט באחרונה על העברת מחלקת הבטיחות באימונים ממה"ד למפקדת חילות־השדה.

יבין „מתנצל": כתבה על מצוקת אום־אל־פאחם שודרה לסתימת „חור"

מאת כתבת „על המשמר"

הוועד המנהל של רשות השידור אישר שינויים בתקנון תחרות הקדם אירוויזיון שתתקיים במארס 1987. המלחינים והתמלילנים יגישו לוועדת השיפוט את יצירותיהם בעילום שם, ולא כמו שהיה נהוג עד כה. שמותיהם יפורסמו לראשונה רק בעת המופע. השיר הזוכה בקדם התחרות יבוצע באולמות בהשתתפות הקהל ולא על ידי נציגי נקודות היישוב בלבד. שיטת ההצבעה בבחירת השיר הזוכה תיקבע בשלב מאוחר יותר.

המשנה ליו"ר רשות השידור, דוד ארמון, מתח אתמול ביקורת על שידור הכתבה על אום־אל־פאחם ב„מבט ליל שבת" האחרון. לטענתו לא היתה כל הצדקה חדשותית לשידור הכתבה. מנהל הטלוויזיה חיים יבין הסביר, כי הכתבה שודרה לאחר שנוצר „חור" בלוח השידורים והיה צורך למלאו. יבין אמר כי הכתבה היתה מאוזנת ועשויה היטב.

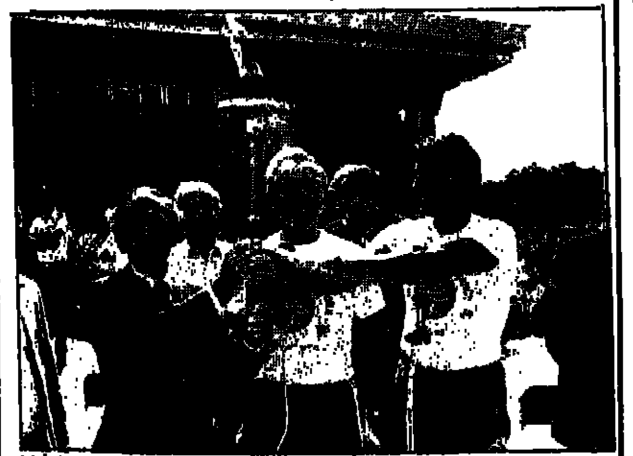

לפיד השלום הבינלאומי, מלווה על־ידי מאות רצים ישראליים וזרים, הגיע היום לירושלים במסגרת אירועי שנת השלום הבינלאומית שהוכרזה על־ידי האו"ם ובמלאות 40 שנה ל„יוניציף". ארגון הילד הבינלאומי. מרכז תרבות העמים לנוער בירושלים אירגן קבלות פנים ללפיד ולרצים שליוו אותו בכניסה לבירה ובמשכן הכנסת. הלפיד ימשיך מחר בדרכו לניירובי ויסיים הסיבוב בעולם בחודש דצמבר. בתמונה – לפיד השלום בהגיעו למשכן הכנסת שם קיבל את פני הרצים היו"ר שלמה הלל. (צילום: רוני נעמן)

מספר המיליארדרים בארה"ב עלה ל־26

ניו־יורק. — מספר המיליארדרים בארה"ב עלה השנה ל־26, ותשעה תשעה יותר מאשר אשתקד, והעשיר מביניהם הוא סם צור וולטון, בן 68, מייסד רשת חנויות בדרום המדינה — מתברר מרשימה השנתית של 400 בעלי־ההון הגדולים ביותר בארה"ב, שפורסמה אתמול בכתב העת „פורבס".

הונו של וולטון, שנחשב כבר אשתקד כגדול ביותר במדינה, גדל בתוך שנה ב־60 אחוז, ונאמד השנה ב־4.5 מיליארד דולר.

ג'ון ורנר קלוג והגרי רוט פרוט, שהקימו אימפריות בתחום האוריאר ויזואלי והמחשבים, מחלקים ביניהם את המקום השני: הונו של כל אחד נאמד ב־2.5 מיליארד דולר.

„העשירים בכוחות עצמם" תופסים 179 מקומות ברשימה של „פורבס", ואילו 168 מיליונרים או מיליארדרים קיבלו את כל הונם או את רובו בירושה. הירחון מונה גם 53 עשירי אמריקנים אחרים, שהשכילו להגדיל במידה ניכרת את ירושתם.

השיכותה של הירושה בולטת על־ידי הכללת הרוקפלרים והדופונטים הרבים ברשימה. 5 אחוזים מעשירי ארה"ב משתייכים למשפחת דופונט, 5 אחוזים הם מיוצאי רוקפלר.

למשפחת האנט נותר רק נציג אחד במועדון המיליארדרים — מארגרט האנט־היל. לעומת זאת, האחים המפורסמים גלסון ולאמאר באנקר אינם שווים עוד אלא 400 ו־250 מיליון דולר.

העיתונות תופסת מקום טוב ברשימה, ומופיעים בה 23 בעלי עיתונים או כלי תקשורת, לעומת 17 אשתקד. העשירים מביניהם הם האחים דונאלד וסמואל ניוהאוז, התופסים את המקומות ה־18 וה־19.

רופרט מארדוק, שאימפריית העיתונות שלו משתרעת על פני שלוש יבשות, תופס את המקום ה־47. הונו נאמר ב־725 מיליון דולר.

מלבד המקום השני של פרוט, מיוצג ענף המחשבים היטב על־ידי דיוויד פאקארד (מחברת יולט־פאקארד), הניצב במקום הרביעי עם שני מיליארד דולר. (ע"צ)

סין הוציאה לאור את המילון הגדול בעולם

פקין. — סין הוציאה לאור את המילון הגדול בעולם, המקיף שמונה כרכים ו־56,000 ערכים. הכנתו הצריכה את השתתפותם של 100 בלשנים מ־18 אוניברסיטות במדינה — מסרה סוכנות הידיעות הסינית.

מילון זה מסביר את הצורות השונות, את ההיגוי ואת המשמעות של כל מלה סינית, וכן את מוצאה, התפתחותה במשך מאות שנים ואת השימוש בה בשפה הקלאסית העתיקה.

סוכנות הידיעות מציינת, כי מילון זה הוא הגדול ביותר שראה אור מעולם. השפה הסינית מורכבת מ־36,000 מלים, אולם רק 3,000 עד 4,000 מביניהן מנוצלות בעיתונות ובשפה היום־יומית. (ע"צ)

מתכוונים להפלות לרעה מושבים וקיבוצים בסיווגים באזורי פיתוח

מזכיר התק"ם אהרון ידלין שיגר מברק בנושא זה לשר גד יעקובי שמשרדו מתכוון להמליץ על הרעת הסיווג למושבים וקיבוצים לעומת עיירות הפיתוח

מאת עודד ליפשיץ, כתב „על המשמר"

מזכיר התק"ם אהרון ידלין שיגר אמש מברק מחאה חריף לשר הכלכלה והתכנון גד יעקובי, בו הוא מתריע נגד הכוונה להפלות לרעה מושבים וקיבוצים ביחס לעיירות הפיתוח.

היום מתכנס צוות בין־משרדי לסיווג מחדש של איזורי הפיתוח והוא ידון בדו"ח של ועדה שבראשה עמד אהרון פוגל מהאוצר. אחת ההמלצות העיקריות בדו"ח הזה היא לשנות את סיווגם של קיבוצים ומושבים באיזורים מרוחקים מ־א' ל־ב', בעוד שעיירות הפיתוח הנמצאות לידם ימשיכו לקבל הטבות שהחוק מקנה לישובים באיזור פיתוח א'.

כך למשל מומלץ, שאופקים תסווג כאיזור פיתוח א' ואילו הקיבוצים והמושבים באותו איזור, הנגב המערבי, המרוחקים יותר ממרכז הארץ, וסמוכים לגבול הרצועה ומצרים — יורדו בדרגה מאיזור פיתוח א' לאיזור פיתוח ב'. בדרך דומה הורד הסיווג של ישובי איזור שער הנגב לעומת העיירה שדרות השוכנת במרכז האיזור.

במברקו כותב אהרון ידלין: „אני שומע בדאגה על הצעות חדשות לשינוי סיווג איזורי הפיתוח שתוצאתן תהיה פגיעה נוספת בהתפתחותם של איזורי הגליל והנגב, במיוחד מדאיגה אותי הנטייה להפלות בין עיירות הפיתוח לבין ישובי ההתיישבות העובדת. כל העדפה איזורית חייבת לחול, במידה שווה, על מושבים, קיבוצים ועיירות פיתוח כאחד. ההתיישבות העובדת כבר הוכתה קשות כתוצאה ממדיניות פיננסית של העלאת הריבית... חוקי המיסוי משתנים והולכים בכיוון של הטלת עול נוסף על תושבי הקיבוץ.

האם צפויות לנו גזירות נוספות כדי לעודד נהירת תושבים לגוש דן ולשירותים הפיננסיים? אשמח לשמוע, שחששותי חסרי יסוד".

על פי רשימות הישובים המצורפות לדו"ח ארמוני יוצא שמתוך 148 הקיבוצים הכלולים היום בסיווג „איזור פיתוח א'" יישארו בסיווג זה רק 85 קיבוצים, וכן ייפגעו מהמלצות הדו"ח מושבים רבים.

ממקורות בתק"ם נמסר שרווקא בימים אלה, לאחר שראש הממשלה היוצא שמעון פרס הכריז על פיתוח הנגב כעל משימה לאומית, מוגש דו"ח וכו המלצות הפוגעות בישובי ההתיישבות העובדת באיזורים מרוחקים.

פתיון לכרישי אויב

ATC. מערכת לוחמה אלקטרונית תת־ימית להגנת ספינות בפני פגיעת טורפדו פותחה על־ידי רפא"ל ותוכנסה לשימוש מבצעי בחיל־הים. המערכת שהינה מתקדמת ומתוחכמת מסוגה, מבוססת על גליל נגרר המשדר מתחת לפני המים אותות הטעייה המשבשים את פעולתו של הטורפדו המשוגר על־ידי צוללות האויב, ומונע פגיעה בכלי־השייט המוגן.

כתבנו הצבאי מוסיף, כי חצי הימי הטורי קיבל לשורותיו באחרונה שתי צוללות חדישות מצויידות בטורפדו — דבר המשפר באופן משמעותי את היכולת הימית הטורית. (תצלום: רפא"ל)

מד"א קובל על אי שיתופו במשלוח התרופות לסלוואדור

„יהיה קשה מאוד לישראל להמשיך ולתבוע הכרה בסמל של מגן דוד אדום ע"י הארגון הבינלאומי של הצלב האדום, המכיר ב„סהר האדום" המוסלמי, בשעה שממשלת ישראל מתעלמת מהתחייבויותיה כלפי הארגון" אמר אתמול דובר מד"א, משה דיין, בתגובה על כך שמשלוח תרופות מטעם משרד הבריאות וצה"ל לנפגעי הרעש באל סלוואדור, אורגן בלא שיתוף מד"א.

הוא ציין כי זוהי הפעם השניה בזמן האחרון, שסיוע רפואי ישראלי מוגש למדינה זרה בלי שיתופו של מד"א. בפעם הקודמת קרה הדבר כשמשלחת של אנשי חיל הרפואה טסו יחד עם ראש הממשלה לקמרון כדי לטפל בנפגעי פליטת הגאזים.

אנשי מד"א טוענים, שהגשת הסיוע בלעדיהם נוגד למעשה את „חוק מד"א 1950".

דובר משרד הבריאות שמואל אלגרבלי מסר, כי משרדי הבריאות והחוץ הם אלה שאירגנו את משלוח הסיוע הרפואי לאל סלוואדור.

משרד הבריאות משתף את מד"א בפעולות שבהן מד"א יכול לסייע אמר הדובר, והטעים, כי כיוון שמדובר במקרה הנוכחי בהיקף מצומצם של סיוע — לעת עתה — לא היה צורך במעורבות גופים נוספים. (עתים)

תסריט מִכָּר

מאת אלן אלסנר, „רויטר"

הבי.בי.סי. הרואה עצמו כרשות־שידור חסרת־פניות, שאינה נושאת פנים והתידה לעצמאותה העיתונאית, מתקף בימים אלה על־ידי חוגים ימניים בבריטניה, בשהעילה היא מחזה, המספר על התקוממות של חיילים בריטיים בתקופת מלחמת העולם הראשונה.

מהווה זה מכבר סלע־מחלוקת בזירה הפוליטית הבריטית. נסיון שעשתה הממשלה אשתקד, למנוע שידורו של סרט תיעודי על מנהיג גרילה אירי, עורר זעקה גדולה והשיפת העובדה, שאיש השירות החשאי „אם.איי.5" עסק בבירור ההשקפות הפוליטיות של כמה מעובדי הבי.בי.סי. שפכה שמן על המדורה.

ביקורת פומבית

הבי.בי.סי. גאה במיוחד על שירותי הרדיו שלו לארצות־חוץ, שבאמצעותם הוא משדר ל־120 מיליון מאזינים ב־37 שפות, ומספק בכך שירות מוסמך ואובייקטיבי— לטענתו— לתושבי ארצות שבהן מצנזרים את החדשות או מוהלים אותן בתעלומה.

אך שמרנים בכירים טוענים מכבר, כי בעלי השקפות שמאלניות השתלטו על כל חלקה טובה בבי.בי.סי. תאצ'ר עצמה מתחה בעבר ביקורת פומבית על הבי.בי.סי והאשימה אותו בהשחתת המידות בקרב הנוער על־ידי שידורי מין ואלימות במנות גדושות מדי. העובדה, שסצינת האונס המפורסמת מתוך „המורד בעל המונוקול" כמעט לבטח לא התרחשה מעולם, מחזקת את טיעוניה.

בגבור הלחץ, נאלצו אנשי הבי.בי.סי. להודות, כי טעו באומרם שהסידרה משקפת את ההתרחשויות לאמיתן. עם זאת, אמר ביל קוטון, מנכ"ל מדור הטלוויזיה של הבי.בי.סי.„המורד בעל המונוקול הוא מחזה על האמת הנעלה יותר של מלחמת העולם הראשונה. הוא נכתב ומשוחק בצורה מוהירה, ואני תומך בישורו תפנימי. היו שטענו, כי ריצ'ארד השלישי של שייקספיר הינו גיבוב של שקרים. אך אין זה מפחית מערכו כמחזה גדול".

ספק רב אם יהיה לטיעון זה משקל כלשהו אצל מתנגדיו השמרניים.

גם בבריטניה מואשמת רשות השידור בנטיות שמאלניות קיצוניות. העילה— סידרה דרמאטית השמה ללעג את עוצמת הצבא הבריטי בעת מלחמת העולם הראשונה

ותוקפים, בכללם חברים רבי־השפעה במפלגתה השמרנית השלטת של מרגרט תאצ'ר, טוענים, כי ארבעת פרקי הסדרה הדמטית, „המורד בעל המונוקול", שמים את ההיסטוריה ללעג.

הפולמוס פרץ בשעה גורלית לבי.בי.סי. הממשלה עומדת לבחור יו"ר חדש לרשות־השידור, ואנשי האגף הימני של המפלגה השמרנית מפצירים בתאצ'ר למנות למשרה זו אדם תקיף, הדוגל במשמעת־ברזל, שיעקור מתוך הבי.בי.סי. את השמאלנים הקיצוניים, שהיכו בו שורש, כדבריהם.

הבי.בי.סי. בישר על תוכניתו להקרין את „המורד בעל המונוקול", בהגדירו את המחזה כ„סיפור־חיים אמיתי מרתק". המחזה מספר, כיצד קרא פרטי טופליס, נוכל זעיר, תיגר על עוצמת הצבא הבריטי, בהעמידו עצמו בראש התקוממות שהיתה במחנה אימונים של צבא בריטניה בדרום צרפת בעת מלחמת העולם הראשונה, בגלל תנאים מחרידים ששררו במחנה.

הסידרה, שכמעט כל המבקרים שיבחוה נוכות רמת המשחק ואיכות התסריט, מראה כיצד הרגו חיילים בריטיים שוטרים צבאיים, שהיו אחראים לאמצעים המחרידים שהונהגו לכפיית המשמעת, וכיצד אנסו— בסצינה קצרה אחת— חיילות „עזר בריטיות.

ההיסטוריון ג'וליאן פוטקובסקי, שהבי.בי.סי. שכר את שרותיו כדי לבחון את המהימנות ההיסטורית של הסידרה, האשים את הבי.בי.סי. בהתעלמות מאזהרותיו, כי במחזה טעויות היסטוריות רבות מספור. „אפילו נתחשב בבעיות הנובעות מכתיבת תסריט על־פי גירסה מקוטעת וסנסאציונית של המרד ופרשת חייו של טופליס, איני יכול שלא להגיע למסקנה, כי הבי.בי.סי. היה מודע לאי־דיוקים ההיסטוריים הגדולים שבתסריט והעדיף להתעלם מעצתי," אמר פוטקובסקי.

האשמה: שיכתוב ההיסטוריה

השמרנים הימניים הזדרזו לנצל את ביקורתו והאשימו את הבי.בי.סי. בהתייחסות ציניות, בחוסר־אחריות והביעו רגש לאומי. „עוס נוספת משכתב הבי.בי.סי. את ההסטוריה ומשחיר את פניה של בריטניה," אמר ציר הפרלמנט ניל המילטון.

„עבה תודעות הקודמות השמאלניות שלו ומנמתו ללגלג על הסמכות לכל צורותיה, נוח לבי.בי.סי. לשכתב את ההיסטוריה בצורה זו", הוסיף וחוויק אחריו עמיתו מן המפלגה השמרנית, ניקולאס סומס.

העובדה, שהממשלה חייבת למנות בתוך שבועות אחדים יו"ר חדש לבי.בי.סי., מחריפה מעתן את הפולמוס. סבורים, כי לזהותו של היו"ר החדש תהייה השלכה גורלית על התפתחותו של הבי.בי.סי. בעתיד. אומרים, כי תאצ'ר עצמה מצדדת במינויו של לורד קינג, איש בעל השקפות ימניות, שלזכותו זוקפים את התאוששותה של חברת התעופה הממלכתית „בריטיש איירווייס", אך שר הפנים דוגלאס הארד, מבכירי השמרנים המתונים, שמשרדו ממונה על הפיקוח על הבי.בי.סי., מעוניין באישיות שאינה כה שנויה במחלוקת. פרשנים פוליטיים סבורים, כי הפולמוס שפרץ בעניין „המורד בעל המונוקול" הוליש מאוד את כושר עמידתו כוויכוח על זהות היו"ר של רשות־השידור.

עצמאותו של הבי.בי.סי., היקרה לו כל כך רשות השידור ממומנת בכספי אגרה שגובה הממשלה והיא גם שקובעת את שיעורה.

קולומבוס היה מתהפך בקברו...

...אילו ידע שמעולם לא גילה את סאן סלבדור, אלא בסך־הכל את סאמאנה קיי שבאיי בהאמה

כריסטופר קולומבוס גילה את אמריקה לפני 494 שנים. אך לא באי סאן־סלבדור, כפי שהניחו עד כה היסטוריונים, אלא במרחק 90 ק"מ דרומה, בסאמאנה קיי שבאיי באהאמה. כך הודיעו לאחרונה חוקרים בוושינגטון.

חקירה בת־חמש שנים העלתה כי הדמים והרוחות היו צריכים להעתיק את הצי של קולומבוס 90 ק"מ דרומה מנתיבו, וכי סאמאנה קיי מתאים בצורה מושלמת לתיאורים שביומנו של קולומבוס.

„אנו מאמינים כי פתרנו, אחרי 500 שנה, את אחד המיסתורין הגיאוגרפיים הגדולים ביותר", כתב ג'וזף ג'אדי בירחון „נשיונל ג'יאוגראפיק מגאזין" בתום החקירה שנערכה עבור כתב עת זה.

ג'אדי, ראש קבוצת החוקרים ועורך בכיר של הירחון, אמר במסיבת עתונאים כי החוקרים בטוחים ב־98 אחוז שום צדקים. אולם, הוסיף, ממצאיהם לא ישימו קץ לפולמוס סביב אתר הנחיתה הראשון של קולומבוס.

מאז 1942 נחשבה סאן סלוואדור כאתר הנחיתה המקובל ביותר, לאחר שההיסטוריון סמואל אליוט מוריסון פירסם מימצאים, שלדעתו לא השאירו מקום לספק לגבי האתר. ארכיאולוגים מצאו חרוזי־זכוכית, אבזמי־פליז ורסיס של כלי, ואמרו כי יתכן שחפצים אלה הושארו על־ידי קולומבוס ואנשיו. אולם, לואיס מארדן, אחד החוקרים של הירחון הגיאוגרפי, אמר לאחרונה כי מוריסון „התעלם בכוונה" מהתוצאות של הזרמים והרוחות על מסעו של קולומבוס דרך האוקינוס האטלנטי. הוא ציין, כי ניתוח של גורמים אלה באמצעות מחשב, העלה ששלוש אוניות הצי של קולומבוס צריכות היו לנחות 90 ק"מ מדרום לנתיב שקבע מוריסון, דהיינו, בסאמאנה קיי ולא בסאן סאלוואדור. כאשר תצורת ביקר בסאמאנה קיי, ציין ג'אדי „היא היתה בדיוק כמו שתיאר אותה קולומבוס".

בקיי מצאו חצי אי זר המתאים לתיאור של קולומבוס, וגם סימנים למגור של אינדיאנים.

קולומבוס מעולם לא ידע היכן נחת. הוא חשב כי מדובר באי מצפון ליפאן, ולכן המשיך להפליג דרומית־מערבית לקובה, וחשב תחילה כי זו יפאן. החוקרים אומרים, כי קולומבוס מעולם לא ידע שהתקרב כדי 300 ק"מ מפלורידה.

30 שניות של פגע־וברח

מערכת הבחירות בארה"ב מתאפיינת השנה בהתקפות אישיות ובטכניקה ארסית. קהל הצופים חוכך ידיים בהנאה

„הסגנון הפוליטי של טום מוצא־חן בעיני פונדה

מאת דליה רפאל, וושינגטון

מערכת הבחירות לקונגרס ארה"ב מצטיינת השנה ברמתה הנמוכה ובשיטות ההתקפה הננקטות במהלכה. ההתנצחות הפוליטית לבאורה הידרדרה לגל של השמצות, עיוותים וכעס גלוי. כולם מאפיינים את „מערכת הבחירות הנגטיבית", שהפכה לסמל „הפוליטיקה של אמצעי התקשורת".

התקפות אישיות ורצח אופי אינם טכניקות חדשות בפוליטיקה האמריקנית. מה שמציין את מערכת הבחירות של 1986, לעומת מערכות אחרות בעבר, הוא בכך שההשמצות החלו מוקדם מהרגיל, הן ארסיות יותר, ובדרך־כלל ארוזות ב־30 שניות של מישדר טלוויזיוני.

„יש כמות עצומה של זיהום אוויר", אומר קרטיס גאנס, מנהל הוועדה לחקר הבוחר האמריקני. לדעתו, הטון השלילי הננקט השנה הוא גם הגורם לירידה בשיעור המצביעים בבחירות המוקדמות — ירידה של 12 אחוז. הוא צופה ירידה דומה גם בבחירות שייערכו ב־4 בנובמבר.

נראה, שרמת הוויכוח הנמוכה נובעת משני גורמים עיקריים: ראשית, לא קיים הבדל אידיאולוגי חד בין מועמדי שתי המפלגות. נותר חלל ריק, וזה התמלא במהירות בהתקפות אישיות. הגורם השני הוא התפתחות „תעשיית בחירות" מסוג חדש. טכניקות המחקר של חוקרי דעת קהל ויועצי תקשורת השתכללו. הן מגלות שכמעט תמיד משתלם לתקוף את היריב. מעל מסך הטלוויזיה, זהו מחסף לעומת הגישה השקולה של שנות ה־60 וה־70, כשפרסומות תוקפניות נחשבו לטקטיקה מסוכנת, מועדת לתגובות בומרנג.

להלן מספר דוגמאות מהמרוץ לסנט:

— „באמת, הארי, זה מזוהם" (משחק מלים אסוציאטיבי עם שם הסרט „הארי המזוהם") — אומרת פרסומת של מועמר רפובליקני בנבאדה, התוקף את יריבו הדמוקראטי. זאת, בתגובה לפרסומת (של האחרון) המסלפת (לדעת הראשון) את עובדת תמיכתו במדיניות הכלכלית של הנשיא.

— „זוהי טכניקת השקר הגדול", אומר סנטור קרנסטון מקליפורניה, בתגובה לפרסומות של יריבו הרפובליקני שתקף אותו על הצבעותיו בסנט בנושאי טרור וסמים.

בדרום־דאקוטה נקשר שמו של המועמד הדמוקרטי בשמה של ג'ין פונדה, שפעלה למען בחירתו. מודעת פרסומת בעתון אומרת ש„נראה שהסגנון החופשי של טום (הדמוקרט) מוצא־חן בעיני פונדה", ובהמשך — „יותר ויותר אנשים מבינים כיום שריקודיו ושיריו של טום למען חקלאי דרום־דאקוטה הם בדיוק כמו הופעה בהוליבוד: הרבה ראוותנות ומעט מאוד תוכן".

הצופה רוצה יותר בחירה

בדרך־כלל מעדיפים המועמדים שלא להופיע בעצמם בפרסומות טלוויזיה תוקפניות ושליליות. „שום מועמד אינו רוצה להופיע בטלוויזיה ולהראות שלילי, אך כשהם עושים זאת, יעילותם רבה ביותר" — אומר וויל פלטוס, מנהל הסניף הוושינגטוני של „חקר שוק דעת הקהל" — סוכנות מישאלים רפובליקנית. הוא מבסס את דעתו על מחקר שערך ב־1984, ואשר התבסס על תגובת הצופים ל־175 פרסומות. לדעתו, „אמינות ההתקפה עולה בהרבה אם פני המועמד עצמו מופיעים בפרסומת".

חוקר דעת קהל דמוקרטי, פול מסלין, סבור שהנימה החיובית ששלטה בפרסומות הפוליטיות בשנות ה־60 וה־70 תראה כאנומליה היסטורית, לעומת הפרסומת השלילית וההשוואתית השולטת כיום בכיפה.

„אז היתה הטלוויזיה מכשיר חדש לגמרי. כיום רוצה הצופה יותר בחירה. הצופים הצעירים, שגדלו מול מסכי־הטלוויזיה, המטילים יותר ספק במהימנות, מקבלים בברכה יותר מידע שלילי על מועמדים", מסביר מסלין. עוד הוא אומר: „חשבה לראשונה, ניתן למצוא אנשים המודים שפרסומת נגטיבית היא מעניינת וכי הם יותר ציניים דווקא לגבי פרסומות חיוביות".

מסלין, כמו חוקרי־דעת־קהל רבים אחרים, מוצא, בעזרת מבחנים חוזרים ונשנים, שאנשים זוכרים פרסומות שליליות טוב יותר מאשר פרסומות חיוביות. „אנו יודעים משנים של מחקר פסיכולוגי, שאנשים מעבדים מידע שלילי לעומק, יותר מאשר מידע חיובי. אפילו אם התוכן אינו מוצא־חן בעיניהם".

עדיין מופיעות פרסומות המראות מועמדים על רקע מרגיע, משוחחים על ערכים ומשפחה. אך היחס בין הפרסומות השליליות לחיוביות משתנה בהתמדה, והחיוביות מפסידות בתחרות.

מבקרי הוויכוח הפוליטי מסוג זה (פרסומות טלוויזיה של 30 שניות) טוענים שזוהי קרקע פורייה להתקפות, „מגע וברח", סילופים והצאי־אמיתות. „מה שמתקבל הוא טריוויליזציה של הוויכוח הפוליטי" אומר גאנס. הפועל להסדרת פרסומת פוליטית בעזרת תקנות, כולל תקנות כאלו שיחליפו את מישדר 30 השניות במשדרים ארוכים יותר, שיינתנו חינם אין כסף למועמדים. לעומתו אומר רוג'ר איילס, יועץ תקשורת רפובליקני: „אנחנו תועמלנים ולא כתבים, משלמים לנו כדי שנראה את הנקודות החזקות של מועמדינו ולא את יבלותיהם".

האם יש לצפות שיעילות הפרסומת השלילית תמצה את עצמה? יש הסבורים כך, אך הרוב מסכימים כי עד הבחירות נותר עדיין כמעט חודש ימים, והגרוע ביותר עדיין לפנינו.

רשות הקורא

ממשלה שתבין את המחיר

בפרוס שנה חדשה אנו מקווים שהיא באה עלינו לטובה. אך הפעם, יותר מבעבר, קשה לקוות ולאחל „לשנה טובה" — משום שהשנה החדשה נכנסה בדיוק בימים הנוראים של תקופת הרוטציה.

למרבה הצער, יש לקבלה בלית ברירה, עקב תוצאות הבחירות האחרונות. נותר רק להאמין שתקופת כהונתו של שמיר לא תאריך ימים. יש לקוות, שבבחירות הבאות ישכילו חלק מבוחרי הימין להבין שאין עוד צורך ליפול לרמגוגיה הזולה בה נוקטים שמיר וחבריו, ושיש לבחור בממשלה אחרת טובה יותר, ממשלה שתשאף להגיע לשלום ושתהיה גם נכונה להבין שקיים מחיר לכך — הכרה בזכויותיו הלגיטימיות של העם הפלשתיני. ממשלה, שתעדיף פיתוח ערים ומושבים בתוך הקו הירוק על פני התנחלויות חסרות תועלת בשטחים הכבושים. ממשלה שתדאג ליציבות כלכלית, ושלא תחזיר אותנו לימים הנוראים של 400 אחוז אינפלציה.

מיכאל קירש, תל־אביב

העיקר המודעות

קראתי בעניין את כתבותיו של יוסף שמי במדור „העיקר הבריאות" מיום 29.9.86. ברצוני להעיר לגבי מספר נקודות בלתי ברורות שהועלו שם לגבי הירדושים במלחמה בסרטן, וכן לגבי חידושים בטיפול נגד נגיף האיידס.

„אינטרלאוקין 2", שהוזכר במאמר בקשר לטיפול חדשני אפשרי בסרטן, איננו חומר דמה כשלעצמו, כי אם חומר המיוצר במצבים פיסיולוגיים תקינים של הגוף ע"י תאים מסוג 4 טי אלה המותקפים ע"י נגיף האיידס של המערכת החיסונית ואשר מפעילים תאים לבנים אחרים, תאי טי.8 (ציטוטוקסיים), לפעילות נגד גופים זרים במצבים של פעילות חיסונית תקינה של הגוף. יתכן שהכוונה במאמר היתה לייצור מלאכותי של החומר „אינטרלאוקין 2" (אי.ל.־2), אך אז כדאי לציין זאת במפורש.

כן קיים אי־בהירות לגבי תכשיר ה־AZT שכוכבו דרך באחרונה בקשר לטיפול אפשרי במקרים מסויימים של חולי איידס. באותו מאמר של שבועון „טיים" שהוזכר בכתבה צויין, כי תכשיר ה־AZT עוצר בגוף עיבוד לתוצר סוכרי, אשר משבש את פעילות האנזים הנגיפי (החשוב לריבויו), ולא מחליפו.

אין ספק שכתבות פופולריות בעיתונות, על נושאים מדעיים פופולריים, הן בעלות תרומה שאינה מוטלת בספק מעצם העובדה שהן שמעוררות את מודעות הציבור לנושאים אלה. עם זאת יש לזכור, כי על אף הצורך לפשט את המושגים שבשימוש, מטבעם של דברים יש להימנע מאי־דיוקים או ניסוחים העלולים להטעות, אם כי ביסורם הם עשויים להיות נכונים.

אילן מקובר, ירושלים

למה הם קופצים?

הסקר של פרופ' אריה גלוברזון הרעיד את אמות הסיפים בלשכות המנכ"לים של הבנקים הגדולים. הם אינם מכחישים שהסכומים בהם נקבע פרופ' גלוברזון מרווייקים — הם יוצאים בהתקפה ובכוונה לתבוע אותו תביעת דיבה.

נניח שמדובר „רק" ב־10,000 דולר משכורת. האם זה לא די כדי לגמור את החודש? מנהלי הבנקים מסתירים את משכורותיהם, העולות עשרות מונים על משכורותיהם של מנהיגי האומה הבכירים ביותר — נשיא המדינה, ראש הממשלה, הסגנים, השרים וכמובן/חברי הכנסת. מדוע הם קופצים כנשוכי נחש ואינם חושפים את התלוש — האם מחשש שהאורח הקטן לא יידע מאיפה להתחיל להסתכל בתלושי המשכורות שלהם?

יצחק קפלן, תל־אביב

הבדל קטן

בראיון שעשתה עימי רונית מורגנשטרן זרועים לא מעט שיבושי דפוס, אך לפחות אחד מהם טעון תיקון. במקום „כמי ששורשיו נטועים במפלגת העבודה", צריך לומר „כמי ששורשיו נטועים בתנועת העבודה". דומה ש„ההבדל הקטן" הזה מדבר בעד עצמו.

משה דור, תל־אביב

המכתבים מתפרסמים לאחר עריכה לשונית—וקיצורים, בשל חוסר מקום. קוראים הפונים למדור מתבקשים לכתוב בקצרה, בנושא אחד בלבד וכתובים כפולים בין השורות.

המערכת

בולים ובולאים

מאת יהושע מרקוס

מפה עתיקה לכבוד „נתניה 86"

בול מיוחד — מפת ארץ הקודש מאת גררד דה-יודה (1578)

ביום הפתיחה החגיגית של תערוכת הבולים הלאומית „נתניה 86", שייערך ב-19 באוקטובר, יופיע גליון מזכרת המוקדש לתערוכה זו, ובו מפת ארץ הקודש שצויירה על ידי גררד דה-יודה (גררד „היהודי") באנטוורפן. הגליון עוצב על-ידי הגרפיקאים נעמי ומאיר אשל והודפס בצבעים רב גוניים בדפוס לוין אפשטיין בערך נקוב של 3 שקל.

המפה המופיעה בגליון מזכרת זה היא דוגמה נאה למפות ארץ-ישראל מן המאה ה-16. בדומה לרוב המפות מתקופתה היא מתארת בעיקר את המקומות הנזכרים בכתבי הקודש, בצד מספר שמות חדשים יותר. משולבת בה תמונה של ירושלים „החדשה".

לדברי הפרופ' נפתלי קרמון מכוונת מפה זו לצפון-מערב, שלא כמפות ימי-הביניים, המופנות מזרחה, או מפות בנות זמננו המכוונות לצפון. אין היא מבוססת עדיין על מדידות, ודבר זה ניכר בעיקר בעיקולו של קו החוף המפורץ של הים-התיכון ובצורת ים המלח.

עשר שנים לאחר התערוכה הלאומית „נתניה 76" החליטה עמותת (אגודת) בולאי נתניה לערוך את תערוכת הבולים הלאומית, השלוש-עשרה במספר, בעירה, לציון יובל לקיום פעילות בולאית בעיר.

היו אלה מספר עולים מגרמניה, שכבר בשנת 1936 התחילו להתכנס ולחשוב על החלפת בולים ועל הקמת „קלוב" בולאי. בשנות הארבעים, ובמיוחד לקראת קום המדינה, רוחשה נתניה אנשים שהתעניינו בבולאות.

בתקופת „מינהלת העם", ביום 25 באפריל 1948, הורו שלטונות המנדט לכל פקידי הדואר להפסיק את פעולות הסניפים (פרט לירושלים, חיפה, יפו ותל-אביב, שלהם איפשרו לפעול עד 5 במאי 1948). הפקידים היהודים קיבלו את מרותה של הממשלה הזמנית של הישוב: בכל סניפי הדואר הופיעו חותמות „מינהלת העם", וכבולים שימשו בולי הקרן-הקיימת לישראל עם הדפס של רכב „דואר". הבולאים החלו בהתלהבות להחתים את הבולים על גבי מעטפות, הן למען התכתבות של ממש והן לשם זיכרון של התחלת הדואר העברי.

בתום תקופת „מינהלת העם" (16.5.84), לאחר הכרזה על הקמת מדינת ישראל, כאשר באשנבי הדואר הופיעו בולי הדואר העברי, שהיו הבולים הראשונים של המדינה, זרמו אורחי נתניה לאשנבים ורכשו במאותיהם את הבולים — סמל העצמאות. מאז לא פסקה הפעילות הבולאית בעיר זו.

מאמץ משותף של חברי האגודה, בעזרת משרד התקשורת, איפשר לבולאי נתניה להקים בשנת 1976 את מועדונם שהיה השלישי בארץ, לאחר תל-אביב וחיפה.

כיום מתאפיינת העמותה הבולאית בנתניה גם במספר בולאים צעירים, שכבר הציגו את מוצגיהם בתערוכות שונות בארץ ובחו"ל.

תערוכת הבולים „נתניה 86" תתקיים בבית הספר על שם בן גוריון, ברחוב רייך בנתניה. היא תיפתח ביום ראשון (19.10.86) בשעה 09.45 למוזמנים בלבד, וישתתפו בה שר התקשורת, פרופ' אמנון רובינשטיין, ראש העיר, עו"ד יואל אלרואי, נשיא התאחדות הבולאים בישראל, הנס סינק, ויו"ר הנהלת התערוכה ועמותת נתניה, שלמה מוא"ה.

התערוכה תהיה פתוחה לקהל הרחב משעה 13.00 עד שעה 22.00. בימים שני, שלישי, רביעי וחמישי התערוכה תהיה פתוחה משעה 10.00 עד 22.00 כל יום יוקדש לנושא מיוחד ובאותו יום תופיע חותמת דואר מיוחדת באותו נושא: יום שני יהיה „יום התימטיקה" (אוספים לפי נושאים); יום שלישי — „יום סוכת העליות"; יום רביעי — „יום הנוער". באותו יום תהיה הכניסה לבני נוער ללא תשלום. יום חמישי יוקדש ל„יום הערים התאומות", ובאותו ערב יתקיים ה„פלמרד" במלון „סירונית" לחלוקת הפרסים והמדליות לאוספים המצטיינים בתערוכה. ביום שישי, יום הנעילה, התערוכה תהיה פתוחה משעה 09.00 עד שעה 12.00.

בכל ימי התערוכה יפעל במקום סניף דואר שימכור בולים ויחתים את החומר הבולאי בחותמות המתאימות.

חוזים אישיים לבכירי בל"ל הגדילו הפערים

בחודשים האחרונים נחתמו עם עשרות עובדים בכירים בבנק לאומי חוזי העסקה אישיים. בהם נכלל גם פיצוי על ויתור על הקביעות. הפיצוי על תנאי פרישה גמישים ניתן לאותם עובדים כהכנסה שוטפת. בסך הכל מסתכם שכרם של עובדים אלה, כולל כל ההטבות והפיצוי המיוחד, ביותר מ-10,000 דולר לחודש — כך נודע לכתבנו. צעד זה מתייחס לעשרות עובדים בכירים והוא הגדיל את הפער בין בכירי בל"ל ליתר עובדי בל"ל וביניהם לבין עובדי בנקים אחרים. על-פי המקורות, מדובר בדרג המינהלי הכולל סמנכ"לים ואף מנהלי מחלקות.

בתגובה אמר אתמול דובר בנק לאומי: „מדובר בתהליך, שנמשך זה יותר משנה, שבמסגרתו נחתם חוזה עבודה אישי עם כ-20 עובדים מדרגת סמנכ"ל ומעלה. בעובדים שלא נכללו בהסכמי השכר הכלליים במשק, ולפני שנחתמו החוזים האישיים הם נחתם איתם כל הסכם אחר". בבנק לאומי טוענים, ששכרם של העובדים עקב החוזה האישי קטן בהרבה מ-10,000 דולר.

אורי נחשון

דו"ח בוגל לסיווג אזורי פיתוח

עוד פגיעה חמורה בהתיישבות בנגב ובגליל

[illegible]

גלגלי הבורסה

ביקוש לצמודים לקראת פרסום המדד

אתמול נמשך הביקוש לאיגרות-חוב צמודות למדד, בהנחה שמדד ספטמבר, שיפורסם היום, יהיה נמוך יחסית, אולם מדד אוקטובר עשוי לפי הציפיות יעלה בכ-3.5%. הביקושים לצמודי-מדד הסתכמו ב-40 מיליון ש"ח בארבעת ימי המסחר של השבוע שעבר, וב-7.3 מיליון ש"ח נוספים אתמול. על הביקוש המוגבר לצמודות למדד הגיב בנק ישראל בהחלטה להנפיק עוד שלוש סדרות חדשות, בערך נקוב כולל של 85 מיליון ש"ח. לצמודות למט"ח היה עודף ביקוש של 1.2 מיליון ש"ח. למניות ההסדר היה עודף ביקוש של 0.6 מיליון ש"ח. במניות החופשיות היו פי ארבעה עליות מאשר ירידות שערים.

בנק ישראל יציע מחר לציבור במיכרז שלוש סדרות של איגרות חוב צמודות למדד בערך נקוב כולל של 85 מיליון ש"ח, מזה 40 מיליון מסוג „שגיא" לחמש שנים במחיר מינימום של 90%, מסוג „גליל" כ-30 ע"נ לשבע שנים במחיר מינימום של 86.5% ומסוג „גליל" לעשר שנים בע"נ של 15 מיליון ש"ח במחיר מינימום של 83%.

במילווה קצר מועד נעו התשואות החודשיות בין 1.40% ל-1.48% והתשואות השנתיות בין 18.35% ל-19.30%, תוך מחזור של כ-14.7 מיליון ש"ח, מזה כ-3.8 מיליון ש"ח בשלוש הסדרות החדשות בערך הנקוב הכולל של 100 מיליון ש"ח, שבנק ישראל הציע אתמול לציבור.

סל המטבעות עלה אתמול ב-0.35% ל-1.4972 ש"ח ושער הדולר היציג עלה ב-0.03% ל-1.4841 ש"ח. דולר נוספים עלה ל-1.7651 ש"ח. הדולר השחור הוסיף לנוע בין 1.49 ל-1.50 ש"ח.

בשוקי המטבעות במערב-אירופה ירד הדולר אתמול בבוקר לשפל חדש, אחרי כשלון פגישת רייגן-גורבאצ'וב באיסלנד. אולם לקראת הצהריים התחילו הבנקים המרכזיים המערב אירופיים לקנות דולרים ולא רק עצרו את ירידתו אלא גם גרמו שיפור קל בשערו ביחס למטבעותיהם. במחירי הנפט נמשכת מגמת הירידה, בעקבות הידיעות על ועידת אופ"ק בז'נבה אחרי שסעודיה וכווית דרשו להגדיל מחיר הכותנה עלה בניו-יורק ל-48.95 סנטים הליברה.

בשוק המניות עלו אתמול 222 שערים, לעומת 55 שירדו ו-95 שנשארו בלי שינוי. מהם עלו 55 ב-5% ויותר ו-9 ירדו ב-5% ויותר. נרשמו 7 „קונים בלבד" ו-2 „מוכרים בלבד". ב-35 נ"ע היתה הפסקת המסחר. המחזור עלה ל-12.9 מיליון ש"ח, מזה ב-1.5 מיליון ש"ח במניות ההסדר.

במניות ההסדר נרשמו עליות שערים, עלו (ב-%): פועלים מב' — 3.1, פועלים ש'—0.3; פועלים מ'— 0.4; אי די בי רג'— 0.2; אי די בי ב'— 0.4; אגוד רג'—0.3; דיסקונט ב'— 1.0; דיסקונט א'— 00.4 לעומתן ירדה בל"ל ב-0.2%. תשואותיהן השנתיות נטו בין 15.84% פועלים ש' ל-15.93% (בל"ל). הפועלים מ' — 15.87%.

במניות הבנקים המסחריים שמחוץ להסדר נרשמו רק עליות שערים: או ה"ה—1.2; הספנות 0.5 — 11.4 פי בי 4.7— במניות הבנק הבינלאומי היה היצע, שנחטף ללא שינוי בשערן.

במניות החופשיות בלטו העליות: חקלאות מבכ'— 24.5; דרוקר אופ'— 34.8, ב-10% עלו: קריסטל לומור 5, סהר החוקי 5, ונלכל מ"ר 1, פריזה 5, עסיס, זיקה 5, נחושתן 5, נאת 1, אלקול, סנו 1, לעומתן ירדו ב-10% הפניקס 0.5.

בשוק איגרות החוב עלה ערך השוק של הצמודות למדד ב-0.42% וערך השוק של המילוות הממשלתיים הצמודים לדולר עלה ב-0.22%. המחזור בשוק האג"ח הסתכם ב-5.1 מיליון ש"ח, מזה יותר ממיליון ש"ח בסוג „שגיא".

„כור תעשיות" דיווחה על הפסד של 20 מיליון ש"ח (13 מיליון דולר) במחצית הראשונה של 1986, לעומת רווח נקי של 13.7 מיליון ש"ח (9.1 מיליון דולר) בששת החודשים הראשונים של 1985.

„חיפה כימיקלים": המסחר בניירות הערך של החברה, שהופסק ב-6.10.86 יחודש היום, עם פרסום פרטי הצעת הרכש למניותיה.

„קונסורטיום" דיווחה על רווח של 650 אלף ש"ח בשנת הכספים של 1985/86 לעומת הפסד של 4.9 מיליון ש"ח בשנת המאזן הקודמת. הגרעון בהון העצמי ירד ל-73 אלף ש"ח. שווי השוק של מניותיה הסתכם אתמול בכ-2.6 מיליון ש"ח.

„יצהר" הפסידה כ-1.2 מיליון ש"ח בששת החודשים הראשונים של 1986, לעומת הפסד של כ-2.5 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד. הונה העצמי מסתכם ב-12.3 מיליון ש"ח. שווי השוק של מניותיה הסתכם אתמול בכ-6.3 מיליון ש"ח.

אלחנן הורוביץ

ירידה של כ-16% בתיירות ב-86

מספר התיירים שהגיעו ארצה בתשעת החודשים הראשונים השנה היה 827,000 לעומת 983,700 בתקופה המקבילה אשתקד, ירידה של כ-16% — נמסר מהלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.

עוד נמסר, כי בחודשים ינואר-ספטמבר 1986 הגיעו בדרך האוויר 695,400 תיירים, לעומת 841,000 בתקופה המקבילה אשתקד — ירידה של 17%.

בדרך היבשה הגיעו 118,100 תיירים. ללא כניסות חוזרות של תיירים שיצאו לביקור של עד 7 ימים בטאבה, מגיע מספר התיירים שבאו דרך היבשה בינואר-ספטמבר 1986 ל-100,300 לעומת 117,200 בתקופה המקבילה ב-1985, ירידה של כ-14%.

בדרך הים באו לארץ באותה תקופה 13,800 תיירים (ועוד 63,000 איש שבאו כנוסעים בשיוט), לעומת 15,100 תיירים (ועוד 119,800 שבאו כנוסעים בשיוט) בתקופה המקבילה אשתקד.

נצחונו של „פה גדול"

(המשך מעמוד 8)

11:13. קאמפומאנס קבע גם שלקרפוב זכות לדו-קרב גומלין, כעבור ארבעה חודשים. בעקבות התנגדותו הנמרצת של קספרוב הוחלט לדחות את דו קרב הגומלין לקיץ 1986. הוא החל בלונדון ולאחר 12 משחקים הוא הועבר ללנינגראד שבברית-המועצות. לאחר 16 משחקים כבר הוליך קספרוב בתוצאה 6.5:9.5 ו„היה ברור" שינצח בדו-קרב. אך אז אירע מיפנה מפתיע — קרפוב זכה בשלושה נצחונות רצופים, שנבעו בעיקר מנסיונותיו של קספרוב להביא לנצחונות שיכריעו את גורל הדו-קרב, ומדובר בעיקר במשחקים ה-18 וה-19 בדו-קרב. כאשר טאקטיקה זו התבררה כמוטעית, היתה התוצאה שקולה וקספרוב על סף שבירה. אך גם קרפוב כבר היה עייף והתקשה למצות את מלוא יכולתו. דבר זה בא לידי ביטוי במשחק ה-22, בו ניצח קספרוב והודות לכך שמר על תואר כאלוף העולם.

לאחר האליפות, גילה קספרוב במסיבת עיתונאים, ששניים מעוזריו עזבו את צוותו בעת שהתמודד עם קרפוב בלנינגרד. לדבריו, לפחות אחד מהם העביר את סודותיו לידי קרפוב. העוזר הראשון שפרש, גנאדי טימושנקו, ביקש לעזוב מייד עם תחילת החצי השני של האליפות, ואילו יבגני ולדימירוב פוטר על-ידי קספרוב לאחר המשחק ה-19, שהתברר לקספרוב שעוזרו רשם את המסעים אותם תיכנן לשחק. ולדימירוב טען שעשה זאת ביוזמתו שלו. אולם קספרוב החליט שלא לבטוח בו: כתוצאה מכך הזעיק קספרוב שני שחמטאים אחרים, בהם הוא בוטח, מעיר הולדתו באקו. דו-קרבות אלה, ובמיוחד הפסקת המאבק הראשון, עוררו את שנאתו של קספרוב ליו"ר פדרציית השחמט, הפיליפיני קאמפומאנס, ערב הדו-קרב האחרון בלונדון רואיין קספרוב, כמעט ללא הפסק, על-ידי כלי התקשורת הבריטיים. בראיונות אלה יצא נגד „חברי המאפיה הבינלאומית", כך כינה את ראשי הפדרציה והאשימם בכך, שלמרות היותו כבר קרוב לשנה אלוף העולם, הם לא צירפו אותו למועצה העליונה של הפדרציה בעוד שקרפוב עדיין חבר בה, כל אלופי העולם הקודמים (מלבד בובי פישר) צורפו למועצה העליונה של הפדרציה. קספרוב אמר שהחברים במאפיה הבינלאומית הם נציגי כל המדינות המצטיינות בשחמט מלבד הנציגים האנגלים. המסקנה מדבריו היא שגם הנציגים הסובייטים הם חברי המאפיה. על כן כונה קספרוב בכלי התקשורת כ„פה הגדול".

עם זאת מן הראוי לשים לב לכך, שהבסיס לטענותיו, המגוזמות, מוצדק בהחלט. מתנגדי קאמפומאנס טוענים שהוא מרבה בקיום דו-קרבות על אליפות העולם, שכן 20 אחוז מסך הפרסים נתרמים לקרן שהקים, לקידום השחמט בארצות מתפתחות. מהדו-קרב האחרון, לפיכך, זכתה הקרן לכ-200 אלף דולר, בתמורה מובטחת לקאמפומאנס הצבעתם של נציגי הארצות המתפתחות בעדו לתקופת כהונה נוספת כנשיא הפדרציה. לכן גם סביר להניח, שמאבקו של קספרוב נגד קאמפומאנס לא יועיל הרבה.

לעומת זאת, צופים מומחי השחמט שקספרוב יהיה אלוף העולם בשחמט עוד שנים רבות, אולי יותר מקרפוב: שכן בתחום זה קספרוב הוא הגדול מכולם, מאז שבובי פישר האמריקני, זכה בתואר אלוף העולם בשנת 1972, פרש מן התחרות.

העורך הכלכלי: צבי טימור

תוכנית החומש של „כור"

גידול של 45% בתוצר וגידול מתון במספר המועסקים

לאחר חבלי לידה תקשורתיים קשים הציג אתמול מנכ"ל „כור", ישעיהו גביש, את תוכנית החומש של הקונצרן ואת התוכנית לארגון-מחדש בשורותיו. אם נרצה לראות בתוכנית לחמש השנים הקרובות תחזית כלכלית לכלל המשק, אפשר להיות אופטימיים.

התעשיינים, ובכללם ראשי „כור", מציגים את מצב התעשייה היום בצבעים קודרים. גם נתוני המאזן למחצית הראשונה של 1986 שהציג אתמול „כור" אינם מעודדים — הפסד של 13 מיליון דולר. אבל עד סוף החומש הקרוב, ב-1991, צופים ב„כור" שהיקף הפעילות התעשייתית של הקונצרן יגיע ל-2.8 מיליארד דולר. והגידול בהיקף הפעילות יסתכם ב-45 אחוז, בכלל זה הכפלת היצוא.

תחזית תוכנית החומש (במיליוני דולרים)

	1986	1991	שיעור הגידול
תוצר	1,930	2,800	45%
יצוא	570	1.150	102%
תעסוקה (מס' עוב')	33,000	37,500	14%

מהו הבסיס לתחזיות האופטימיות? למנכ"ל „כור" שתי תשובות. האחת, גידול ניכר בהיקף המכירות המקומיות בשלושת החודשים האחרונים, לאחר קיפאון במחצית הראשונה של 1986, המתבטא בתוצאות המוצגות במאזן החצי-שנתי, והתשובה השנייה: תוכנית הארגון-מחדש ב„כור" תביא להתייעלות ניכרת ולתוצאות עסקיות טובות יותר. כמו כל תעשיין המכבד את עצמו מפנה גביש אצבע נוספת, כלפי הממשלה — אם היא לא תסייע לתעשייה מצבנו יהיה קשה, הוא אומר, כעבור חמש שנים, יוכלו לומר גם ב„כור": אמרנו לכם.

חידוש מבנה „כור" עלה לראשונה באמצעי התקשורת לפני שבועות אחדים, והפרסומים על „ניעור" הקונצרן ושינויים פרסונאליים צפויים יצרו מתח בקומת ההנהלה.

הפרסומים המוקדמים האיצו בגביש להוציא את תוכניתו לאור, כדי לא להגביר את המתח בקרב הבכירים בקונצרן, אתמול אמר מנכ"ל „כור" כי לא היו מתחים. „התוכנית הוצגה לפני מנכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, ולפני מזכיר חברת העובדים דני רוזוליו, והם אישרו אותה. היום אציג אותה לפני הוועדה המנהלת של חברת העובדים, אם כי מבחינת נוהלי העבודה, לא צריך לקבל אישור על שינוי במבנה הקונצרן", אמר גביש.

לטענתו, התעורר הצורך לחדש את המבנה של „כור" מאחר שהמבנה הנוכחי הוא פרי הארגון-מחדש שהתבצע ב-1975 ותאם את צרכי שנות ה-70'. „הארגון הנוכחי מותאם להיקף מכירות שהוא כמעט שליש ממה שקיים היום", מציין גביש.

על-פי המבנה החדש, שיופעל מתחילת 1987, יפוצלו שתי חטיבות גדולות — מתכת ומזון — וכל אחת תורכב משתי קבוצות. נוסף על ארבע הקבוצות האלה יפעלו חמש קבוצות אחרות. ראשי הקבוצות שיוקמו יהיו חברים בהנהלת „כור" ויפעלו במטה קבוצתי מצומצם. בכך יתבטלו רוב החטיבות, שמספרן הגיע ל-20.

הקבוצות שיפעלו על-פי המבנה החדש:

שתי קבוצות מתכת, האחת לעיבוד פלדות והשנייה למערכות ומוצרי מתכת; שתי קבוצות מזון, האחת לשימורים והקפאה והשנייה למוצרי מזון קבוצת תדיראן. קבוצת מוצרי צריכה, שתכלול את מפעלי הקרמיקה, הזכוכית, הנעליים והנייר; קבוצת הכימיה, שתכלול את מפעלי חומרי ההדברה, צבעים, פרמצבטיקה וביו-טכנולוגיה; קבוצת הגומי והפלסטיקה, שתכלול את אליאנס, מצברים, קיסריה, פולימרים ורוטופלסט; קבוצת הסחר תמשיך לעסוק בתחומי הפעילות הנוכחיים, המתחלקים לסחר-חוץ וסחר-פנים.

כל אחת מהקבוצות הללו אורגנה על בסיס פעילות שאינה קטנה מ-100 מיליון דולר. החידושים במבנה החדש הם בפיצול הקבוצות הגדולות, מזון ומתכת, והקמת קבוצה חדשה — מוצרי צריכה וביטול קבוצת המכאניקה. חידוש נוסף הוא צירוף תדיראן למערך הקבוצות, המתבטא גם בצירופו של מנכ"ל „תדיראן", יגאל נאמן, להנהלת כור. גביש מעריך, כי בעזרת המבנה החדש ניתן לחסוך 40-50 משרות בדרגי הניהול.

פרט לצירופו של יגאל נאמן להנהלת הקונצרן מתוכננים שינויים פרסונאליים נוספים: דן שנבל, העומד כיום בראש חטיבות הזכוכית והקרמיקה, מיועד להיות ראש קבוצת מוצרי צריכה; אברהם גילאור, מנכ"ל חטיבת השימורים, יעמוד בראש אחת משתי קבוצות המזון; אורי בר-רצון, כיום מנכ"ל מפעלי הפלדה, ימונה לראש קבוצת הפלדה; משה (מוסה) פלר, העומד כיום בראש חטיבת מכניקה ומערכות, יקבל את קבוצת הגומי והפלסטיקה. כן נמסר אתמול, שבנימין גיבלי, העומד כיום בראש חטיבת המזון, יישאר במועצת המנהלים של „כור". לגבי יצחק כך רב, העומד בראש חטיבת המתכת, טרם נקבע שיבוץ.

לדברי מנכ"ל „כור", קיצור מוטת השליטה, על-ידי ריכוז המפעלים בתשע קבוצות במקום הפיזור ל-20 חטיבות, יתרום ליצירת קשר הדוק יותר בין ההנהלה והמפעלים בשטח ויאפשר ל„כור" לתקוף שווקים חדשים באמצעות מוצרים וטכנולוגיות שאפשר למכור. לדבריו, הדרג הניהולי בשטח יכלול את כל האלמנטים, כולל מחקר ופיתוח.

ב„כור" צופים, שהארגון-מחדש יתרום להצלחת תוכנית החומש שהוצגה אתמול. בחמש השנים הבאות יושם הדגש בענפי המתכת, הכימיה והמזון, לאחר שבחמש השנים האחרונות היה גידול ניכר בחלקה של האלקטרוניקה בקונצרן — משקלה גדל מכ-25 לכ-40 אחוז. התוכנית לחומש הקרוב מבוססת על גידול קבוע בענף האלקטרוניקה.

את יעדי הגידול של 45 אחוז בתפוקה מתכוונת „כור" להשיג תוך גידול בכוח האדם בשיעור של 14 אחוז. גידול זה מבוסס על קצב גידול שנתי בפריון בשיעור של כ-5 אחוזים. „כור-סחר" תידרש, על-פי תוכנית זו, להכפיל את פעילותה והיצוא אמור להגיע ב-1991 ל-700 מיליון דולר, לעומת כ-340 מיליון דולר ב-1986. השוק האמריקני אמור לתפוס את מקום הבכורה והיצוא לשוק זה צפוי להסתכם בכ-420 מיליון דולר.

עד כאן המספרים. מנכ"ל „כור" טורח להזכיר כי התכנית נערכת על בסיס חוסר וודאות, הן לגבי הצפוי במשק המקומי והן לגבי המשק העולמי. לאחר סיכום הנתונים המאזניים ל-1986 ו-1987 יהיה אולי ניתן להעריך אם התחזיות שהוצגו אתמול יכולות להתממש.

אורי נחשון

פער בנתונים

מנכ"ל כור ישעיהו גביש סבור, כי יש לתת עידוד ליצוא במיוחד לאזור הדולרי. הוא מסתמך על הפער של 24 אחוזים שנוצר בין שיעור הפיחות לשיעור עליית המדד. גביש ציין עובדות נוספות, כגון הקיפאון ביצוא של כור והפסדי תדיראן, סימנים מדאיגים כשלעצמם.

בימים אלה סיכמה גם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את נתוני סחר החוץ ל-9 החודשים הראשונים של השנה. מסתבר, כי בתקופת יולי-ספטמבר מסתמנת עלייה במגמת הייצוא. הגידול ביצוא החודשי הממוצע הוא 18 אחוז לעומת הרבע הראשון של השנה, ו-12 אחוז לגבי הרבע השני. חלק מהפער בין נתוני מנכ"ל כור ונתוני הלשכה מוסבר בכך שגביש מדבר על מחצית השנה הראשונה של המאזן, בעוד הלשכה סוקרת את הרבע השלישי של השנה. גם גביש היה אופטימי יותר לגבי ההתפתחויות הצפויות במחצית השנייה של השנה.

העובדות הכוללות מוכיחות, כי רמת היצוא הגיעה בספטמבר ל-603 מיליון דולר. הרמה של היצוא התעשייתי ללא יהלומים הגיעה בשלושת החודשים האחרונים ל-490 מיליון דולר בקירוב, לעומת 425 מיליון דולר ברבע השני ו-405 מיליון דולר ברבע הראשון — עלייה של 14% ברבע האחרון ושל 19 אחוז לעומת תחילת השנה.

הגידול ביצוא נרשם ברוב ענפי התעשייה: בענפי טקסטיל, הלבשה ועור ב-21-17%, בענפי האלקטרוניקה כ-16% ובענפי המזון והמשקאות כ-13%. הגידול ביהלומים לעומת הרבע הראשון הוא כ-23%.

הנפגע העיקרי ביצוא עד כה הוא היצוא החקלאי, הנמוך ב-26% מהרמה החודשית בתחילת השנה.

היצוא הכולל בתשעת החודשים הראשונים הסתכם נטו ב-5 מיליארד דולר ואם הרמה של ספטמבר תישמר, הוא יסתכם עד סוף השנה ב-6.8 מיליארד דולר, לעומת 6.1 מיליארד דולר בשנת 1985 ו-5.6 מיליארד דולר בשנת 1984.

בהשוואה לתקופה המקבילה ב-1985 עלה היצוא ב-17 אחוז, היצוא התעשייתי ללא יהלומים ב-11 אחוז בקירוב. יצוא היהלומים ב-40 אחוז והיצוא החקלאי, כולל פרי הדר, ב-17 אחוז.

נתונים אלה אינם מצדיקים כל דרישה לסיבסוד מיוחד ליצוא. יתכן

ישעיהו גביש

לבדוק קודם בבית

ש„כור" נפגע כתוצאה מהרכב מיוחד של סל היצוא שלו, כגון יצוא בטחוני, אלקטרוניקה וטלקומוניקציה. יתכן שלאי-גידול היצוא של כור יש סיבות מיוחדות, שאינן קשורות ברווחיות. לכן על ישעיהו גביש לבדוק היטב את הנעשה בבית לפני שהוא מעמיד דרישות כלפי המדיניות הכלכלית, שאין כל ביטחון כי יסייעו בידי כור, אך קרוב לוודאי יערערו את היציבות.

צבי טימור

מאזן „כור"

גביש דורש סיוע ליצוא לאיזור הדולרי

במחצית הראשונה של 1986 הסתכמו ההפסד של „כור" ב-13 מיליון דולר, לעומת רווח של כ-9 מיליון דולר בתקופה המקבילה אשתקד. אולם ברבע השלישי של השנה, מאז יולי, החל להסתמן גידול ניכר בהיקף המכירות של הקונצרן — בשיעורים של 17 אחוז בשוק המקומי וב-6 אחוזים ביצוא — ולאור זאת יתכן שהסיכום השנתי יהיה משופר יותר מהתחזיות בתחילת השנה.

נתונים אלה הציגו אתמול בתל-אביב ראשי „כור" במסיבת עיתונאים, לרגל הצגת המאזן החצי-שנתי, תוכנית החומש והארגון-מחדש בקונצרן.

לדברי ראשי כור, הושפעו התוצאות המאזניות במחצית הראשונה של 86 מקיפאון בענף הבנייה, צמצום דראסטי בהזמנות ממערכת הבטחון וקשיים אליהם נקלע מפעל „סולתם", שהיקף היצוא שלו נשאר מזערי. ההכנסות ממכירות בששת החודשים הראשונים של 1986 הסתכמו ב-915 מיליון דולר, בדומה להיקף במחצית הראשונה של 85. גם היצוא עומד על אותה רמה — 245 מיליון דולר.

לדברי מנכ"ל „כור" ישעיהו גביש, פעילות הקונצרן במחצית הראשונה של השנה עמדה בצל המדיניות הכלכלית של הממשלה. „מדיניות זו השיגה אומנם האטה משמעותית ביותר של האינפלציה, אך במחיר פגיעה חמורה בתעשייה, שהתבטאה בעיקר בהקפאת מחירים בשוק המקומי, ובהקפאת שער החליפין של הדולר ליצוא", אמר גביש.

הוא ציין, כי תוצאותיה של כור במחצית הראשונה של 1986 הושפעו במידה ניכרת מהפסדיה של „תדיראן", שהסתכמו ב-9 מיליוני דולרים. „כל היצור לאיזור הדולרי נמצא בצרות, ואם לא יינתן סיוע ליצוא, התוצאות לא יהיו טובות", אמר מנכ"ל „כור".

„כור" מוסיפה זה שנים אחדות לערוך בו-זמנים דו"חות כספיים המותאמים על בסיס השינויים בשער החליפין של הדולר, וגם על-פי התאמה למדד המחירים (מאזן שקלי ומאזן דולרי). בשנה האחרונה לנוכח ההקפאה בשער החליפין של הדולר לעומת עלייה בשיעור של 24 אחוז במדד, גרם עיוות במדידת התוצאות העסקיות המותאמות לשער החליפין. לפיכך טוענים ראשי „כור", כי אם מתאימים את התוצאות למחצית הראשונה של 1986 למדד המחירים לצרכן, נהפך ההפסד של 13 מיליון דולר לרווח של 5 מיליוני דולרים — אך אין זה משנה את התמונה הכוללת, כיוון שביחס להיקף המאזן של הקונצרן מדובר ברווח סמלי בלבד.

כאמור ב„כור" צופים שיפור ניכר בתוצאות במחצית השנייה של השנה; גביש אמר, כי תחזית זו מסתמכת על הגידול במכירות בשלושת החודשים האחרונים. הפשרת חלק מהמחירים במשק, גידול ביצוא (בעיקר ב„סולתם") והקטנת עלויות המימון. מאחר שגיוס הכספים העיקרי של „כור" ב-1986 יקבל ביטוי במחצית השנייה של השנה.

לאחר מועד הדו"חות הכספיים גייסה „כור" 178 מיליון דולר באמצעות הנפקת אגרות-חוב והנפקות כור בבורסה בארה"ב בסך 105 מיליון דולר, והנפקות „כור" ו„תדיראן" בבורסה בישראל, בסכום כולל של 73 מיליון דולר. במסגרת ההתייעלות, צומצמה מצבת כוח האדם בקונצרן ב-900 עובדים במחצית הראשונה של השנה; להערכת ראשי „כור" תתרום הקטנת עלויות השכר והמימון לשיפור רמת הרווחיות של מפעלים אחרים, שסבלו מהפסדים בעבר, ותוצאות משופרות אלה יירשמו בסיכום הכולל של 1986.

אורי נחשון

היצוא עלה השנה ב-17%

יצוא הסחורות נטו הסתכם בספטמבר 1986 ב-603 מיליון דולר, מזה 11 מיליון דולר יצוא חקלאי, 406 מיליון דולר יצוא תעשייתי (ללא יהלומים) ו-185 מיליון דולר יצוא יהלומים. ברבע השלישי השנה היה היצוא החודשי הממוצע גבוה ב-12 אחוז לעומת הרבע השני וב-18 אחוז ברבע הראשון — מסר דובר הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. הדובר הוסיף, כי בחודשים האחרונים מסתמנת עלייה במגמת היצוא: ערך היצוא החודשי הממוצע (ללא היהלומים) הסתכם ברבע האחרון ב-490 מיליון דולר בקירוב, לעומת 425 מיליון דולר לחודש במחצית הראשונה השנה ו-405 מיליון דולר במחצית השנייה אשתקד.

גידול ברוב הענפים

מסתבר, כי הרמה החודשית הממוצעת של היצוא התעשייתי (ללא היהלומים) הגיעה ברבע השלישי של 1986 ל-440 מיליון דולר — עלייה ב-14 אחוז לעומת הרבע השני וב-19 אחוז ברבע הראשון השנה.

מסיכומי הלשכה על היצוא התעשייתי לפי ענפים מתברר, כי ברבע השלישי השנה נרשמו עליות ביצוא של רוב ענפי התעשייה: היצוא של ענפי הטקסטיל, ההלבשה, והעור עלה ברבע השלישי 1986 ב-17 אחוז לעומת הרבע השני, וב-21 אחוז לעומת הרבע הראשון השנה. בענפי המתכת והאלקטרוניקה עלה היצוא ב-16 אחוז לעומת הרבע השני ובענפי המזון והמשקאות ב-13 אחוז.

עוד מתברר, כי הרמה החודשית הממוצעת של יצוא יהלומים נטו הגיעה ברבע השלישי השנה ל-155 מיליון דולר — גידול של 9 אחוזים לעומת הרבע השני ושל 23 אחוז לעומת הרבע הראשון השנה.

ברבע השלישי של 1986 היתה הרמה החודשית הממוצעת של היצוא החקלאי 24 מיליון דולר — נמוכה ב-26 אחוז מהרמה החודשית ברבע השני והראשון השנה.

5 מיליארד דולר ב-9 חודשים

בתשעת החודשים הראשונים של 1986 הסתכם היצוא נטו ב-5 מיליארד דולר, מזה 8 אחוזים הם יצוא של מוצרים חקלאיים, 66 אחוז יצוא תעשייתי ללא יהלומים ו-25 אחוז יצוא יהלומים מלוטשים.

לעומת התקופה המקבילה אשתקד נרשמה בסך היצוא עלייה של 17 אחוז. היצוא התעשייתי (למעט יהלומים) עלה ב-11 אחוזים בקירוב, יצוא היהלומים עלה ב-40 אחוז והיצוא החקלאי (כולל פרי הדר) ב-17 אחוז.

יבול גדול במחסומי מס הכנסה

בשעה 3.30 לפנות בוקר נערך במשך כחמש שעות מבצע משולב באיזור הדרום של אנשי חקירות, מודיעין, גבייה וניהול-ספרים מנציבות מס-הכנסה. מטרת המבצע היתה לבדוק כלי רכב מסחריים המגיעים מכיוון דרום לצפון, ובמיוחד כלי רכב המובילים תוצרת חקלאית.

לצורך המבצע הוקמו חמישה מחסומים בצמתים מרכזיים — צומת ארז, אשדוד, גדרה, ראם ויבנה. במהלך המבצע נבדקו 146 כלי רכב ונתגלו ליקויים בניהול ספרים, בריווח וברישום ב-100 כלי רכב. השיעור הגדול של תפיסת הליקויים נובע מכך שהמבצע נעשה במקומות בלתי צפויים ובשעות לא שגרתיות.

נמסר, כי בכוונת אגף מס הכנסה להמשיך בפעולות מסוג זה.

עסקים עד 14.30 בבנק הפועלים

בנק הפועלים מרחיב את פעילותו בקרב אנשי עסקים — סניפי הבנק הממוקמים בסביבה עסקית יהיו פתוחים בימים א', ג' וה' עד שעה 14.30. כיום פועלים במתכונת זו כ-10 סניפים והיא תורחב לסניפים נוספים.

מבנק הפועלים נמסר כי בסניפים אחרים, שאינם משרתים אך ורק לקוחות עסקיים, הוקמו מחלקות עסקיות מיוחדות, יתנו שירותים בנושאי אשראי, סחר-חוץ, ייעוץ בהשקעות ושירותים בנקאיים נוספים. מחלקות אלה יהיו פתוחות גם מעבר לשעות הפתיחה הרגילות של הסניפים.

בסניפים שבהם אין הצדקה להקמת מחלקה עסקית נפרדת, נערכים סקרים בקרב עסקים הממוקמים בסביבתם, כדי לאתר לקוחות חדשים. סקרים אלה הקיפו כבר עשרות אלפי בתי עסק.

א.נ.

ערוץ ראשון
מאת דורית גפן

יום הכופרים

אינני יודעים אם הוועדה „למעקב של הליכוד, בראשות אהרון פאפו, שהוקמה לאחרונה כדי לבדוק את מישורי הטלוויזיה והרדיו, כבר החלה במלאכתה, והאם גם תוכניות הבידור כלולות בין יעדיה. גם איננו יודעים האם דברי אפיקורסות דתית נמצאים אף הם בקטגוריית „האיזון", שעליו מבקשת הוועדה לשמור.

אם כן — איך תגיב הוועדה המוורה הזו על הדיאלוג של רבקה מיכאלי ומיקי קם בתוכנית „סיבה למסיבה" על הישראלים הכופרים שבמקום ללכת ביום הכיפורים לבית־הכנסת ולצום, הם בורחים לאכזיב?

כמה טוב שהדתיים אינם פותחים את הטלוויזיה בשבת — אחרת היו כבר כאלה שהיו מקימים קול צעקה, ואולי אף מאיימים במשבר קואליציוני. הדיאלוג המשעשע של מיכאלי וקם הזכיר לכל החוטאים והאפיקורסים, שכמו ירדו למחתרת באווירה הקלריקאלית שהולכת ומשתלטת במדינה, כי עדיין לא תמו החוטאים, ואלה ממשיכים בנוהגיהם בהשקט, אך גם בבטחה.

אפרופו יום הכיפורים, כבר השלמנו עם הגזירה של דממת תקשורת של הרדיו והטלוויזיה. את הקשר עם העולם החיצון ועם האירועים הצלחנו לשמור ללא בעיות באמצעות הבי.בי.סי. אשר לבידור ויזואלי, הרי הישראלי החוטא, זה שהצליח כבר לרכוש מכשיר וידאו, צייד את עצמו במבחר קלטות ועשה לעצמו ולבני ביתו מרתון פרטי של סרטי קולנוע. די היה לעבור ביום ראשון (ערב יום הכיפורים) ליד הספריות בערים, ולראות את התורים הארוכים, בעיקר את הידיים המלאות של אלה שיצאו מהספריות, כדי לקבוע שהישראלי היה ונשאר בעל תושיה, והוא יודע להסתדר למרות הכפייה מלמעלה.

זכרונות ממלכודת המוות

רוחו של אל"מ עוזי יאירי, אשר נהרג בפעולת החילוץ במלון „סבוי" בתל־אביב, ריחפה על המישדר המיוחד לציון שלוש־עשרה שנים למלחמת יום־הכיפורים. המישדר בהנחייתו של רון בן־ישי ניסה לשחזר את קורות הקרב של הצנחנים בחווה הסינית.

התמונה שנחשפה מקטעי העדויות של המשתתפים בתוכנית — האלופים אמנון שחק ויצחק מרדכי, תא"ל מיל. דב תמרי, וכן הלוחמים בן־ציון עציון ויוריק ורטה, והרופא פיני — היתה קשה ביותר. בלאגן, חוסר תיאום, היעדר מידע מודיעיני מהימן, כל אלה הם רק חלק מהסיבות לכשלון המיתקפה של הצנחנים ב־16 לאוקטובר 73' בחווה הסינית־ בסרך להרחקת הצירים לצורך צליחת צה"ל את התעלה.

בעדויות ששמענו שוחזרה שוב מלכודת המוות, שבה נלכדו לוחמי הצנחנים בחווה הסינית — כאשר המצרים ממטירים אליהם אש תופת, ואילו הארטילריה שלנו היתה „בלתי־אפקטיבית", או במלים בוטות יותר, פגעה גם בכוחות שלנו. נראה כי הטראומה העיקרית מקרב החווה הסינית היתה הכמות הגדולה מאוד של נפגעים, והקושי הגדול לחלץ אותם במהירות מן התופת של החווה הסינית.

אף כי הדברים לא נאמרו במלים מפורשות לגמרי, הרי הקרב על החווה הסינית כפי שתואר ושוחזר היה מחדל מודיעיני וצבאי, וממילא גם כשלון כבד בנפגעים. ברקע הדברים שמענו גם על הבלאגן הגדול ועל סתימת צירי התנועה על־ידי כלי־רכב רבים, ועל התוצאות האיומות שעלולות היו להתרחש אילו הצליחו מטוסי חיל־האוויר המצרי לפגוע באותם צירים פקוקים.

דווקא הדיון העינייני, הכמעט יבש, של תיאורי האירועים באותה מיתקפת צנחנים בחווה הסינית, הרגיש את הדראמה, ובעיקר את הטראומה הקשה של הקרב ההוא.

ריטה הפוליטית

שמעון פרס
סוף דרך, ראשית דרך

רק מובן מאליו הוא שהטלוויזיה נערכה לקראת הרוטאציה ועשתה ניסיון (בשלושה פרקים) לסכם את החצי הראשון של ממשלת האחדות הלאומית בראשותו של שמעון פרס. אין מה לעשות — ראש הממשלה פרס הפך בשנתיים האלה ל„ריטה" של הפוליטיקה הישראלית, והפופולאריות שלו כנראה מקום ראשון במצעד הפוליטיקאים הישראלית.

אף כי משאלי רחוב טלוויזיוניים הם די אקראיים, ובוודאי אינם מתיימרים להיות מייצגים של דעת־הקהל, כמו סקרים שנעשים בצורה מבוקרת על־ידי מכונים, נדמה כי הפעם היו ההתבטאויות ששמענו מעוברי־אורח ביטוי משקף למדי של הדעה הרווחת על פרס, ועל תיפקודו כראש הממשלה. זה ללא ספק נכס והישג אישי לאיש, שרבים (גם כאלה שלא סבלו אותו) מדברים בו בכבוד ובהערכה. אך אם להסתמך על מימצאיו של חנוך סמית (בפרק הראשון) אין התאמה בין הפופולאריות האישית של פרס לבין התמיכה במפלגתו.

הסדרה בהנחייתו של שמעון טסלר, סקרה גם את פעילותה של ממשלת האחדות בשנתיים שחלפו בתחומים שונים. כך למשל, בנושא ההתנחלויות הסתבר, כי אף שלא הוקמו כמעט התנחלויות חדשות, הרי העיבוי, הפיתוח, ההרחבה וההשקעות נמשכו בקצב מואץ.

אמצע הדרך של ממשלת האחדות, היא מעין סוף דרך (לפחות זמני) של שמעון פרס כמספר אחד, והיא ראשית הדרך של יצחק שמיר.

סרטים... מהסרטים

מחלקת הסרטים של הטלוויזיה הצליחה בשבועות האחרונים להפתיע לטובה במבחר סרטים טובים, כמו „אנשים פשוטים", „כל אנשי הנשיא", „תשע עד חמש" וסרט הטלוויזיה המרגש „התזכרי את האהבה" — בהשתתפותה של השחקנית גלנדה ג'קסון ודוורה, באחד מתפקידיה הגדולים.

מסתבר, שאפשר להקרין סרטים טובים, ולא חייבים לתת למשלמי האגרה סחורה סוג ב' וג'.

מעבר להתייחסות הרצינית אל הצופה שיש בה גם כבוד לאינטליגנציה שלו ולטעמו הרי הדרך היחידה שבה תוכל הטלוויזיה הממלכתית להתחרות עם ספריות הווידאו, ובקרוב עם הערוץ השני (המסחרי) היא בשיפור השירות לצופים, שיכול להיעשות בין היתר על־ידי הקרנת סרטי קולנוע וסרטי טלוויזיה מעולים. אלה כידוע, אינם חסרים, צריך רק להתאמץ מעט ולבחור אותם.

תרבות ואמנות
בעריכת עלינא תורי

קולנוע

דודי קרביץ רוכב שנית

„ג'ושוע אתמול והיום" בקולנוע רב חן בת"א

מאת משה צימרמן ונירית בן יוסף

השאלה האם יש קולנוע יהודי, ואם כן מהי הגדרתו, היא שאלה, שמעניינת רבים מבין אלה העוסקים בחקר הקולנוע. בין אלה יש רבים שטוענים שאין דבר בזה שנקרא קולנוע יהודי. אחרים טוענים שהוא קיים, ומתווכחים ביניהם האם הוא סרט המוגדר על פי נושאו או עושיו. כלומר האם סרט יהודי הוא סרט שעוסק ביהודים, בנושאים יהודים, סרט שנעשה על ידי יהודים או שניהם גם יחד.

לא נכריע כאן בשאלה האם ז'אנר כזה קיים, אך נוכל לטעון שאם אכן הוא קיים, אפשר לכלול את הסרט „ג'ושוע אתמול והיום" במסגרתו. הסרט נעשה על ידי שניים מחשובי היוצרים שטפלו בהצגת היהודי בקולנוע, הסופר מרדכי ריצ'לר והבמאי טד קוטצ'ף, ואחראים לאחת מההצלחות היותר גדולות בכל מה שקשור בהצגת היהודי בקולנוע, „המרוץ לצמרת של דודי קרביץ".

סרטם החדש, „ג'ושוע, אתמול והיום", עוסק אף הוא בהוויה היהודית המיוחדת והמסוגסת של האבות המהגרים שבאו לארץ החדשה, קנדה, ובצורך הכפייתי של בניהם להוכיח את עצמם ב„עולם של גויים", ולזכות בו בהצלחה.

הסרט מספר את ספורו של סופר ואיש טלוויזיה קנדי (ג'יימס וודס מ„שרה הבצל", „סלוורור", „היו זמנים באמריקה"), הנישא לבתו של סנטור קנדי מכובד. חייו נקלעים למשבר, כאשר אשתו עוזבת אותו, מאחר והיא מאשימה אותו במות אחיה, בעוד הוא מואשם בפרשת יחסים הומוסקסואליים עם ידידו הטוב. באמצעות עלילה זאת חושף הסרט את מה שנראה בעיני שני יוצריו כמהות היהודי: הרצון להצליח בכל מחיר באמצעות האינטלקט, אך הם מנסים לומר גם, כי אין היהודי שונה מכל בני האנוש.

„ג'ושוע אתמול והיום"

מחול

פולקלור צועני מהונגריה

להקת הייצוג ההונגרית „רייקו" מהחשובה שבלהקות הגוש המזרחי, אמורה להגיע היום ארצה לסיבוב הופעות בן שבועיים. הלהקה מורכבת מקבוצה של 18 נגנים ו־18 רקדנים השייכים למוסד „רייקו" ללימודי הפולקלור הצועני.

תזמורת רייקו נוסדה בשנת 1950. מאז ועד היום השתתפו בה 1380 נגנים ומוסיקאים. במקורה יוסדה התזמורת כסדנה ללימוד והכשרת נגנים צוענים ושאינם צוענים במוסיקה ובפולקלור הצועני ומאז ועד היום הוציאה הסדנה דורות שלמים של מוסיקאים בעלי שם ברחבי אירופה המזרחית והמערבית כאחד.

אחד מחברי התזמורות המגיעים לארץ הוא כנר בן 10, נכדו של פארקאש, צועני טהור המשמש במשך שנים רבות כמלחין ומורה במוסד רייקו.

במקביל לתזמורת מתחנכים במוסד רייקו הרקדנים, הם מתקבלים למוסד, לאחר תחרות ארצית של כל המחוזות בהונגריה. להקות הסטודיו האלה מהוות הכנה ללהקה המייצגת את המוסד ואת הונגריה — להקת רייקו. 1200 רקדנים ורקדניות רוקדים ב„רייקו" ורק מעטים מהם זוכים לייצג את המוסד בסיבובי ההופעות בהונגריה, בגוש המזרחי ובכל רחבי העולם.

הרפרטואר המוסיקלי של הלהקה כולל בין השאר את יצירותיהם משל ליסט, לאטמה ועוד: בשנים האחרונות ערכה הלהקה סיורי מופעים ביפן, דרום אמריקה, ארצות הברית וחלקים נרחבים באירופה וזכתה להצלחה ופופולריות.

הלהקה תחל את הופעותיה מחר, ב־20 לאוקטובר ותשתתף בערב גאלה במסגרת אירועי אגודת „לב אל לב" במרכז הגאלה אשר תתקיים בהשתתפות הנשיא תופיע הלהקה יחד עם להקת שלום '86 ולהקת הגבעתרון.

„רייקו" — להקת הייצוג ההונגרית

ד"ש מניו־יורק

דבקה במנהטן

מאת גיורא מנור

כבר נאמר, שבניו־יורק אפשר לפגוש, לראות או לקנות כל דבר שיעלה על דעתך. מבחינה זו — ומבחינות רבות אחרות — לא נשתנתה העיר המפורסמת הזאת. גם היום ממשיכים תושבי חאי להתנהג כתמיד, לפי מנהגי המקום. גם משהם מתחילים לרוץ במעברי החצייה אל הרחובות והשווקים, ברגע שנדלק התמרור האדום להולכי הרגל. המורה „לא ללכת". ברור, אם נאמר „לא ללכת", משמע נחוץ לרוץ! כי הרי לעצור אי אפשר, זה בניגוד גמור לאתוס של הכרך הזה. כמו ב„עליסה" מי שרוצה אפילו להשאר במקומו, חייב להרים רגליים ובמרץ.

במסגרת כל הדברים המופלאים, צדה את עיני מודעה המבריזה על ערב של מחול ומוזיקה פלשתינאית. להקה מביר־זית, „פירקת אל פאנון אל שאבי", (בעברית: הלהקה האומנותית הלאומית) מופיעה ברחבי ארה"ב, ובתכניתה מעין מעשייה בשיר ובמחול, שאמורה להציג את בעיות העם הפלשתינאי בצורה עקיפה.

המופע התקיים באולם חדש ונאה של קולג' עירוני סמוך לשני מגדלי ה„מרכז המסחרי העולמי" שבדרום מנהטן. בכניסה התקיים מין באזאר של ספרים, קסטות, כפיות „אוטנטיות", דגלונים וחולצות "T" עם צבעי פלשתין. האווירה היתה באמת מזרחית־תיכונית, נשים בלבוש מסורתי ערבי, ובעיקר גברים, המעשנים כולם, ללא התחשבות בשלטים האוסרים מנהג תרבותי זה — שהפך לאחרונה למוקצה מחמת הנזק לבריאות — ובהערות הסדרנים. אפשר לומר, שהבלתי מעשנים נעשו כאן לתוקפנים ממש. אפילו אנשים זרים מעיזים להעיר לך ברחוב, אם אתה הולך לך ומעשן לתומך.

ראשית המהפכה

חוקי הבימוסין כאילו אינם חלים על תחום זה, חובר מתחיל להזכיר את תוקפנותם של חרדיים שלנו, או של הצמחונים למיניהם במלחמתם על עקרונותיהם ההומאניים כל כך.

הלהקה מביר־זית מונה 24 אמנים, צעירים כולם, כנראה סטודנטים, ומה שבלט, היא השתתפותן של נשים במחולות הדבקה, שהיוו את המרכיב הבימתי המרכזי. שני זמרים (בעלי קולות מצויינים) בצידי הבימה, תזמורת קטנה והרוקדים סיפרו את סיפורו של אחד, משאעל, שבימי השלטון העותומני גוייס בעל כורחו לצבא השולטן. הוא מנסה להמלט מכך, ואשתו מבקשת אותו לצרף אותה למסע שלו. נשות הכפר נפרדות מהגברים, היוצאים לדרכם. לבסוף הגיבור הראשי שב הביתה, ומתקבל במחול חגיגי, מתכבד בקפה. הבריטים מבטיחים עצמאות לפלשתין, אבל אינם מקיימים את הבטחתם... וגיבורנו מחליט, שהדרך היחידה היא לרכוש נשק ולהגן על המולדת בעזרתו. הוא עובד בנמל חיפה, משתתף בשביתות, והכל מסתיים בדבקה, שעל פי התוכניה, „מסמלת את ראשית המהפכה".

רמזים פוליטיים

את כל האינפורמציה הזאת אני שואב מהתכניה, כי הערבית שלי אינה רהוטה דייה להבין את התמליל המושר. כל זה נשמע מאוד עקיף, ובוודאי יש רמזים פוליטיים מתחת לשירים, מכל מקום, הקהל מתלהב מהמוסיקה ומהריקודים, כי הרי זה משהו מהבית, ערב תורי נוסטלגי, למרות (או יחד עם) המסר הפוליטי. המסר הוא בתמליל ולא במחול עצמו, המהווה בעצם קישוט. אבל במסורת האמנותית האיסלאמית, האורנמנטציה היא העיקר.

הריקודים מבוצעים בדיוק ובחן, והבימוי של המופע מהוקצע, האווירה באולם חופשית, מסתובבים ומדברים, ילדים מתרוצצים בין הרגליים — קצת מזרח תיכון על גדות ההדסון, הזורם לפני חלונות התיאטרון.

כעיתונאי ישראלי מקבלת את פני אשת־יחסי־הציבור של המארגנים בצורה ידידותית, מתוך קצת להקלע למופע כזה רחוק מהבית, ושוב בולטת ההקבלה בין היהודים לבין גורל הפלשתינאים: יש כאן גולה, אנשים רבים, שכל דבר מהמולדת הישנה, מהמסורת, מחוץ לאולם התיאטרון, גם אם רחוק מאוד להמות מהמופע של מחול עממי.

המפתחות בפניך
בעריכת יואב אביב

תרגילים בגרוטאות

בישראל אמנם קיים חוק המטיל אחריות של בעל רכב על מכוניתו. אך אין מיישמים אותו. גרוטאות הרכב המוטלות בצדי דרכים מהוות מפגע בטיחותי ובטחוני. ויש גם מי שגילו שאפשר לעשות מזה כסף לא רע

עשרות גרוטאות רכב פזורות בכל עת מערי ישראל, גרוטאות המונחות בחצרות בתים ותופסות למפגע בטחוני לכל הנמצאים בסביבתם ולמפגע בטיחותי לעשות ילדים המבלים בקירבתם. מיגוד למקומות אחרים בעולם אפשר לראות בישראל גרוטאות גם במרכזי ערים, במקומות חניה שלעיתים יועדו לשימוש יומיומי.

רבים סבורים, כי לצורך פינוי הגרוטאות יש להיזקק למערכת שלימה של חוקים, ובצדק. פינוי גרוטאה על־ידי הרשות הופך להיות בעיה משפטית מורכבת. מתי תוכל הרשות לפנות רכב, מי קובע שרכב זה הפך לגרוטאה ואיזו זכות יש לה על רכושו של הפרט.

■ רווח עירוני

בחיפה הפך חוק זה גם לבומרנג נגד הרשות, שעה שקבוצת עובדים מעיריית חיפה עשו שימוש לרעה בחוק. לאחר שגילו מכונית העומדת תקופה מסוימת ללא תנועה, הם מצמידים לשימשה התראה כי העירייה תגרור את המכונית תוך מספר ימים. היות שלעתים קרובות, כפי שהתברר, היו בעלי הרכב נמצאים בתקופה ארוכה בחו"ל, או שלא הגיעו למכוניתם — פקחי העירייה נהגו לבוא עם מכונית גרר ולגרור את המכונית, שהיתה לא פעם גם מרצדס. הגרירה עצמה היתה אמורה להתבצע לעבר מגרש הגרוטאות העירוני, אלא שבעקבות „הסדר" עם בעל מגרש לגרוטאות היו הפקחים גוררים את כלי־הרכב אליו ומקבלים תמורה הולמת.

לאחר שגילה בעל המכונית את דבר היעלמות ריכבו, היה מדווח למשטרה ופונה לביטוח לקבלת התמורה. המקרה נחשף רק בעקבות גילוי של בעל מוסך שמכונית נגררה מפתח מוסכו והוא ראה כיצד מפרק אותה בעל מגרש הגרוטאות.

■ שינוי זהות

מלבד בעיות הבטיחות והבטחון מצאו עמך ישראל דרכים נוספות לנצל את הגרוטאות. גרוטאות רכב שנפגע בתאונה או שהושלך ועליו מספרי רישוי, עלול לשנות עד מהרה את זהותו. איך נעשה הדבר? לדוגמה, בא ארצה תייר עם מכונית וולוו. לפני עוזבו את הארץ מציע לו ישראלי למכור לו את המכונית תמורת מחיר מפתה עבור בעל הוולוו האירופית, שם הוא נהנה מפטור ממיסים. הוולוו מחליפה ידיים ללא ידיעתו של איש, ואז יוצא הישראלי לבעל מגרש הגרוטאות אצלו ראה מכונית דומה מוטלת בערימה. הוא קונה את רשיונותיה. מכאן עד „גיורה" של הוולוו ללא תשלום מס, דרושה הוצאה כספית אחת: ביקור אצל „מומחה" לשינוי מספרי שלדות ומנוע.

לצורך המחשת העניין, סיפורה של כלילה בן־עמרם מטבריה, שבחודש מארס אשתקד קיבלה לביתה הזמנה לבית־משפט השלום בעיר, כדי להישפט על עבירה שביצעה ב„מכונית הוולוו" שלה. בתשובה לבית־המשפט ולמשטרה כתבה אז גברת עמרם, כי שמחה לשמוע שהיא בעלת מכונית מסוג וולוו, אלא שמספר הרישוי 168־655 הוא של מכונית מסוג רנו 4, שהיתה בבעלותה של עמרם. היתה זו מכונית משנת ייצור 1970, שנרכשה במכרז ממאגר הרכב הממשלתי.

את שיטת המירמה מספקת גברת בן־עמרם בהמשך: „מכונית זו נהרסה לחלוטין בתאונה בינואר 1982 כאשר כבר לא היתה שייכת לי, כי אם לבני, עמירם, המתגורר בהרצליה ולא בטבריה. לאחר התאונה נגררה המכונית למגרש גרוטאות והביטוח שילם את מחיר אובדנה". אם מצאתם מכונית מסוג וולוו בעלת המספר הנ"ל — כתבה כלילה — יתכן שחלה טעות בכתיבת המספר, ואם אין טעות כזו, הרי שזו יכולה להיות מכונית ששמו עליה מספרי רישוי של מכונית שנהרסה וירדה מהכביש. ואני מציעה שתחקרו בכיוון זה".

התשובה התקבלה מעיריית טבריה. שם נכתב: „הפעם, לאור העובדות, הינך נהנית מביטול הדו"ח".

■ שיטת המיספור

במדינות שונות באירופה מכונית שהופכת לגרוטאה או שבעליה מחליט לנטוש אותה, חייבת להתפנות על־ידי בעל המכונית תוך 24 שעות, למגרש לחליטת גרוטאות. בתל־אביב מצאתי את שלוש הגרוטאות הנראות בצילום כשהן דרות בכפיפה אחת.

בעיית הבעיות בחוק הישראלי הנוגע למספרי רישוי היא השיטה בה מחולקים המספרים ודרך מספור הרכב כולו בארץ. כך אין הרשויות יכולות לאכוף את חוק שינוי הבעלות על הרכב. כך אין המשטרה יכולה לאתר לעתים קרובות רכב מבוקש, משום שזה החליף בעלים — רק לא במסוף משרד הרישוי, וכך ממשיכות הגרוטאות לסכן את בטיחותנו ואת בטחוננו.

עלי כהן

(צילום: עלי כהן)
● שלוש גרוטאות בחצר אחת

● פיג'ו 205 טורבו 16 – זוכת מירוצי הראלי 85 ומועמדת בטוחה לחשנה

גם אלופת העולם תהיה במירוץ אשקלון

מירוץ המכוניות המסכם לשנת 1986 שיתקיים באשקלון ביום רביעי, 22 באוקטובר 1986, יקבל שוב תווית בין־לאומית, כשבראשונה בישראל תגיע לתצוגת תכלית הפיג'ו 205 טורבו 16. המכונית, שרבים יצפו לראותה במעולה על המסלול באשקלון, תגיע ארצה בחסות יבואן פיג'ו, דוד לובינסקי, וינהג בה נהג זר.

מירוץ הסיום השנתי של אליפות ישראל, אמור להיות המרתק מבין כל המירוצים שנראו עד כה על המסלולים. כל המאבקים בשלושת המקצים יוכרעו רק במירוץ האחרון.

כך יתמודדו על הבכורה בקבוצת ה־1000 סמ"ק אלון קידר ודרור פרייס. במקצה ה־1300 צפוי קרב מרתק בין חיים רווה בפולו ג'י.טי. לבין ג'קי זיית. הקרב הגדול אמור להערך במקצה ה־1600 בין הסיטרואן־ויזה ראלי של מישל גרז, ה־205 ג'י.טי.איי. של אהוד לביא ובין הגולף של רוני סמדרסון.

מארגני המירוץ הודיעו כבר, כי במירוץ יטלו חלק 60 נהגים ב־12 מקצים. המארגנים הודיעו עוד, כי הם צופים לקהל רבבות עקב חופשת החג ועל־פי ניסיון העבר.

יואב אביב

מס־אחיד למכוניות בנפח 1.3 ו־1.6 ליטר?

ועדה משותפת למשרד התחבורה, למכס ולמשרד האוצר, בודקת אפשרות של יצירת מדרגת־מס חדשה ואחידה למכוניות בנפח הנע בין 1000 ל־1600 סמ"ק.

בעקבות מדרגה חדשה זו, שעקרונית כבר הוחלט על יצירתה, יוזלו מחירי המכוניות בנפח מנוע של עד 1600 סמ"ק באורח משמעותי, בעוד שמחיריהן של מכוניות בעלות מנוע בנפח של עד 1300 סמ"ק עלולים להתייקר בשיעורים נמוכים.

ההחלטה החדשה ליצירת מדרגת־מס חדשה נועדה, למעשה, לתת תשובה להצטרפותה של ישראל לשוק האירופי המשותף ולהקל על שיעורי המיסוי הנהוגים.

על הורמנות זו עט משרד התחבורה, המבקש זה זמן רב להקטין את שיעורי המס הבלתי־מוצדקים הנגבים על מכוניות בנפח מנוע של עד 1600 סמ"ק, מתוך מטרה לייעל את המערכת, להקטין את הביורוקרטיה, לבטל את העיוות בגביית המיסים ולאחד את גביית המיסוי בדגמי רכב של 1300 ו־1600 סמ"ק.

נציגי משרד האוצר מתנגדים, בשלב זה, להורדת המס המשולם כיום בנפחי ה־1600 לזה המקובל ב־1300 סמ"ק. הם מוכנים לדון על יצירת ממוצע כלשהו בין שתי הדרגות, שייטה כלפי מטה. במשרד התחבורה מבקשים לכלול בהסדר זה גם את המכוניות בנפח של עד 1800 סמ"ק, אולם עתה לא נראה כי קיים סיכוי להשגת הסדר שיכלול גם קבוצה זו.

יואב אביב

היה מנוע

איך לקבל את החורף בקור־רוח

הגשם הראשון הגיע, ועד מעט חורף. עונה חדשה עם בעיות משלה. כדאי להתחיל להתרגל.

אחת הסכנות המיוחדות של החורף היא ההחלקה. עם ידע וקור־רוח ניתן לצאת ממנה בשלום. כאשר חלקה האחורי של המכונית מחליק לצד ימין, יש להפנות את ההגה ימינה כדי למנוע את סיחרור הרכב. רצוי גם ללחוץ על דוושת המצמד כדי לנתק את מערכת הסרן האחורי מהמנוע. אם צריך לבלום — יש לבלום לסירוגין, לעולם לא בלימה מוחלטת ופתאומית.

כאשר הגלגלים הקדמיים מחליקים, מאבד הרכב את כושר ההיגוי, ולכן יש ליישר את הגלגלים הקדמיים עד ליציאתם מהחלקה. אם צריך לבלום, בלום לסירוגין. כאשר רפידות הגלגלים השמאליים רטובות לאחר מעבר בשלולית מים, הן מאבדות זמנית את כושר הבלימה שלהן, והרפידות היבשות בגלגלים הימניים יגרמו למשיכת הרכב ימינה. לכן יש לייבש את הרפידות על־ידי חימום באמצעות בלימה רכה תוך־כדי נסיעה.

כאשר אתה עובר דרך שלולית מים בנסיעה מהירה, אתה מסכן את עצמך. המים עלולים לגרום לכיבוי המנוע, לחדור לארבעת הגלגלים ולהרטיב את הרפידות עד כדי כך, שיאבדו זמנית מכושרם. יש לזכור לבדוק את תקינותם לאחר היציאה מהשלולית. לשם כך יש להאט את הנסיעה ולנסות ללחוץ על הבלמים. אם הם אינם נענים ללחיצה על הדוושה, יש לייבש את הרפידות בנסיעה איטית ובלחיצות על דוושת הבלמים לסירוגין.

בזמן נהיגה בכביש רטוב, יש להביא בחשבון את הצטמצמות היאחזותו של הצמיג בכביש. יש צורך במרחק עצירה גדול יותר. לפיכך, יש להימנע, בכל מקרה, מעצירות פתאום העלולות להביא להחלקה. הגומי, האבק וחלקי השמן שהצטברו על פני הכביש בעונת היובש, הפכו אותו למשטח חלק.

הכנת הכבישים לקראת החורף היא מעבר לאפשרותנו. לכן חייבים להיות מודעים לסכנות ולנהוג בהתאם: כשמתקרבים אפוא לצומת, הורד את הרגל מדוושת התאוצה (הדלק) ולחץ ברגישות רבה ובהדרגה על דוושת הבלמים. הרפה מהדוושה ולחץ שוב. זאת, כדי למנוע את נעילת הגלגלים.

י. מושקוביץ

חגורת החיים

מדוע כדאי לחגור חגורות בטיחות לא רק בפולקסווגן? למומחים יש תשובות

מחקרים רבים, שנערכו במדינות שונות במטרה לבחון את יעילותן של חגורות־הבטיחות ברכב, הגיעו כולם למסקנה אחת: במקרה של תאונה, גדולים סיכויי ההישרדות של החוגר מאלה של מי שאינו חוגר.

מה גורם, אם כך, לנהגים ולנוסעים רבים לוותר על השימוש בחגורה, המותקנת כיום כמעט בכל כלי־רכב הנע על הכבישים? מומחים ממחלקת המחקר של „פולקסווגן" אספו חלק מן הטיעונים, שמעלים אלה שאינם נוהגים לחגור עצמם, העלו אותם על הכתב והשיבו עליהם:

„טוב יותר להיות חופשי כדי שבמקרה של תאונה אוכל להיזרק החוצה מן הרכב. ולא אשאר לכוד בתוכו".

לא — משיבים המומחים. סיכויי ההישרדות של אלה הנשארים בתוך הרכב גדולים פי־חמישה משל אלה הנזרקים החוצה. גוף המכונית מגן על הנהג, בעוד שעוצמת ההיזרקות מתוך הרכב עלולה להיות קטלנית. „במקרה של התלקחות במכונית בעקבות תאונה, אני רוצה להחלץ ממנה במהירות וחגורת־הבטיחות תקשה עליי".

ההיפך הוא הנכון, אומרים החוקרים. בלי חגורת־בטיחות, אתה עלול להיפגע כך שתימנע ממך האפשרות להחלץ מתוך הרכב הבוער. חגורת־הבטיחות עשויה לעזור לך לעבור את התאונה ללא אובדן הכרה כתוצאה מחבטות ההתנגשות וכך תוכל להחלץ מן הרכב הבוער בכוחות עצמך.

„אני אדם חזק ובמקרה של התנגשות אוכל לאחוז בהגה בחוזקה ולמנוע פגיעות בראש או בחזה". (טיעון דומה השמיע שר־התחבורה חיים קורפו בהסבירו מדוע לא יתקין תקנה המחייבת חגירת חגורות־בטיחות בנסיעה עירונית).

אפילו מתרחשת התנגשות במהירות של 20 קמ"ש בלבד, מושלכים הנוסעים ממושביהם כאילו שקלו 600 ק"ג. במהירות של 50 קמ"ש יכולה עוצמת ההתנגשות ליצור עומסים בני אלפי קילוגרמים על הנוסעים. אין אדם היכול לרסן כוח כזה בידיו.

„אני חוגר חגורת־בטיחות רק כאשר אני נוסע בכבישים בין־עירוניים".

חלק הארי של תאונות, המסתיימות בפגיעות קשות או במוות מתרחש בשטח עירוני. יתירה מזאת, במקרה של תאונה בשטח בנוי ובמהירות איטית יחסית, עשויה החגורה לספק לנוסעי הרכב הגנה מעולה מפני חבטות ופגיעות־מוות.

● „חגורת־הבטיחות בעצמה יכולה לגרום לפציעות חמורות". מומחי רפואה, שבדקו טענה זו, הגיעו למסקנה שהסיכוי להינזק מן החגורה יותר מאשר מן התאונה עצמה, הוא אחוז אחד בערך.

נכון להיום, חגורות־הבטיחות מציעות את ההגנה הטובה ביותר מפני פגיעה חמורה במקרה של תאונה, אפילו אם חגירת החגורה כרוכה לדעת כמה מאיתנו, באי־נוחות מסויימת.

(מתוך „אוטוקרס")

צוותא
לתרבות מתקדמת

יום ד' 15.10 ב־17.00
במה פתוחה: „מוזר מאלור"
בשעה 21.00:
„הקיץ האחרון".

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
פתח־תקוה
הודעה

על־פי סעיף 149(1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה למתן הקלה בגוש 6385 חלקה 46 ברח' אורלנסקי מס' 10. לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור דיור ב' בו מותר להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים 110% בניה 7.11 דירות.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם להקים בנין דיור בן 4 קומות על עמודים וחדרים על הגג 116.85% בניה 8 דירות.

כל מי שיש לו התנגדות לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

ד. תבורי
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — פ"ת

עיריית חיפה — משרד מהנדס העיר והועדה המקומית לתכנון ולבניה
העיר חיפה
טלפון מספר — 04־640775
הודעה על פי סעיף 149, לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידינו:
חברת אריה ויינגרטן בע"מ — לאשר הקמת 2 בנייני מגורים קדמי, ואחורי ברחוב הנוטר מס' 62 חלקה 40 בגוש 11576 קרית־חיים מזרחית.
הבקשה כרוכה בחריגות הבאות:
1. עודף שטח בניה של כ־56 מ"ר למגורים מעל למותר.
2. התקנת קומת חלקית לכל בניין (קדמי ואחורי) המהווה תוספת קומה עקב ניצול שטח בקומת העמודים.

אפשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העירייה, רחוב ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה', בין השעות: 08.00־11.30.
המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום הבקשה.

ב/איתמר ינובייץ
מהנדס העיר

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב–יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה–1965, הרינו מודיעים כזאת כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב–יפו בקשה ליתן אישור להקלה מתוכנית העיצוב 1680 ברח' כורנהיימר מס' 32 גוש 6212 חלקה 235.
תיק בניין 082־0501.
בעל קרקע או בנין המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אישור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבנייה תל־אביב–יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת וטלפון.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

י. בסמי, סגן ראש העירייה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה — תל־אביב–יפו

ועדת משנה לתכנון ולבניה
חולון
הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה שהוגשה לועדה בקשה להיתר בניה על חלקות 472 בגוש 6020 רח' מאפו מס' 9 חולון הכוללת מתן הקלה כן א. אחוזי בניה 6% משטח המגרש 518/3 מ"ר בשתי הקומות.
החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב'1.
את התכנית אפשר לראות במשרדי הועדה בעירית חולון, רח' ויצמן 58 בשעות ובימים של קבלת קהל.
התנגדות לבקשה להקלה לעיל ניתן להגיש תוך 14 יום מתאריך פרסום הודעה זו. התנגדות שתוגש חייבת להיות בכתב ומנומקת.

עו"ד ת. שורץ,
מ"מ ראש העיר ויו"ר
ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 2 אגפים. אגף א' בן 3 קומות ויציאה לגג ואגף ב' בן 3 קומות מעל קומת עמודים ויציאה לגג, ברח' הרב קוק 55 קרית מוצקין גוש 11563 חלקה 45.
מהות הסטייה:
1. חריגה של 74.38 מ"ר מאחוזי הבנייה המותרים המהווים 11.18% משטח המגרש.
2. הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר.
3. הקלה במבנה מבנה היציאה לגג.
4. חריגה של 1.00 מ' מקו בניין אחורי.
כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
קריות
נמסרת בזה הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 כי במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות הוגשה בקשה להקמת מבנה בן 2 אגפים, אגף קדמי בן 2 קומות ואגף אחורי בן 3 קומות. ברחוב אשל 21 קרית ביאליק גוש 11557 חלקה 64.
מהות הסטייה:
הקלה של קומה אחת ממספר הקומות המותר עקב ניצול חלק מקומת העמודים. כל המעוניין רשאי להגיש התנגדות למשרדי הוועדה המקומית שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

ע. לוי
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה קריות

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
מרחב רמת השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965 שהוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון בגוש 6416 חלקה 92 ברח' כנימינ' (9 א') 11 א' המסומנת באזור מגורים ב', בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בניה במספר קומות בבנית תוספת בבית מגורים דו משפחתי קיים.
ההקלה המבוקשת ב־% בניה מגיעה ל־2.09% במספר קומות של שלוש קומות במקום 2 קומות. כל מי שיש התנגדות להוצאת ההיתר, אישור ההקלה במקום זה רשאי להגיש לועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב תכנון רמת השרון, את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדויקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך קבלת הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.

מ. ורבין, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב רמת השרון
ת.ר. 2551

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
רמת־גן
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל כי הוגשה לועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג (להלן — הועדה המקומית) בקשה להתרת הקלה בכנס, בגוש 6205 חלקה 531 רח' ביאליק מס' 80 והיינו שמוש חורג למסעדה ואולם שמחות.
על המעוניין הרואה את עצמו נפגע על ידי אישור ההקלה הנ"ל יוכל לעיין בתכנית ולהגיש התנגדות מנומקת לפרטיה. ההתנגדות צריכה להימסר לידי הועדה המקומית במשרדי אגף ההנדסה רח' המעגל 26 ר"ג תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו בעתונות.

בכבוד רב
אורי עמית, ראש העיר, יו"ר.
הועדה המקומית לתכנון ולבניה ר"ג

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי
חוף השרון
הודעה בדבר אישור
שינוי תכנית/מתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה־1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז, אישרה באישור שר הפנים שינוי תכנית/מתאר מקומית הנקרא שינוי תכנית/מתאר מקומית מס' חש/13/4 ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי תכנית גוש 6678 מגרש א' 50/, רשפון. עיקרי הוראות שינוי התכנית: שינוי הוראות בנייה לקביעת גודל מרכזי של בית מגורים דו משפחתי בבנין אחד.
הודעה על הפקדת שינוי התכנית יחד עם התשריט המצורף אליו פורסמה בילקוט הפרסומים מס' 3237 ה' תשמ"ה עמוד 3176 ובעיתון בוקר „הצופה" מתאריך 27.10.85 ובעיתון ערב „ידיעות אחרונות" מתאריך 27.10.85 בשפה העברית ובעיתון בוקר נוסף „על המשמר" מתאריך 27.10.85. שינוי התכנית האמור בצורה שבה אישרה הועדה המחוזית כיחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבנייה וכל המעוניין רשאי לעיין בו, ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

17.8.86
ד. שיש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה מחוז המרכז

טלוויזיה

08.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 08.03 שעת כושר 08.15 ארץ מולדת — בעיר ובעמק 08.40 אנגלית ו' 09.00 מדעי הטבע ויסודיו — מרטון החולות 09.20 אנגלית ד' 10.10 מדעי הטבע ה"ד — תשימה 10.30 הגיל הרך — פרפר נחמד — חגי תשרי 11.00 חשבון ו' — השארית בחילוק 11.15 אנגלית יא"יב' Hello 11.30 Israel Mysteries מושגים ב־יהדות — בסוכות תשבו 12.00 אנגלית ח' 12.25 אנגלית י' 13.00 מדעי הטבע (על יסודי) — האבולוציה 5 — יחסי גומלין המוצא התפתחותי 13.30 גיאוגרפיה — מסעו של איל הצפון 14.00 טלטקסט — עד כאן — חדשות קול ישראל 14.03 שעת כושר 14.15 מנהרת הזמן — מסע אל הירח — דאג וטוני נקלעים לפרשת ריגול בסוכנות החלל האמריקנית וזאת לאחר שמנהרת הזמן מעבירה אותם לחללית שטסה אל המאדים ונוחתת אותם על הירח, לשם תדלוק 15.00 האוניברסיטה הפתוחה: יוון הקלאסית — האקרופוליס של אתונה; ומוקרטיה ודיקטטורות — פראנקו — הקאודיליו של ספרד; נקודת מבט — פלסטיות של סלעים 16.00 פרפר נחמד — חגי תשרי — כולם עסוקים בהכנות לכבוד חגי תשרי. רודו מכין שיר לראש השנה וסוכות; עפרה הזה מכינה כרטיסי ברכה, את התפוחים והדבש מכינים עפרה ושבין נסים מביא את השופרות ליום הכיפורים וכולם יחד בוחרים את ארבעת המינים 16.25 מיצמוצים — שעשועון טלוויזיה נושא פרסים המבוסס על ידע ומהירות תגובה של המתמודדים 17.00 ערב חדש — מנחה: גדעון רייכר 17.30 חידון קולנוע לנוער החידון נערך בשיתוף ארכיון הסרטים הישראלי, „הסינמטק" בירושלים, במסגרת פסטיבל הקולנוע — ירושלים 86'. בחידון משתתפים שמונה מתחרים. יוקרנו בו קטעים מסרטים, ויוצגו בו דיאלוגים מוכחים מתוך סרטים (בהשתתפות מיקי קם ומאיר סוויסה) וקטעי מוסיקה. מחברי השאלות: נחמן אינגבר, דני ורט ודורון נשר. מנחה: נתן דטנר (ש.ח.) 18.30 קיצור החדשות (ערבית) 18.32 „החרגו לך" — מבחר שירים וריקודים (ערבית) 19.00 „תקלאות היום" — ענבי מאכל מזן סולטנינה מקורם בפרס, ומכאן מקור שמם, שפירושו מלכה. אור לכיש התמחה בגידול המתקדם הזה, והוא משיג בו הישגים גדולים. כתבתו של ארן סטנקין שיחה באולפן — שימוש לא נכון בחומרי הדברה „הטמיק" מסכן את הציבור (ערבית) 19.30 חדשות (ערבית) 20.00 כותרות מבט 20.02 „בין הכיסאות" — מגוון דו־שבועי בענייני משפחה וחברה. מנחה: עמוס ארבל 20.20 „תצפית" — מגוון דו־שבועי לענייני מדע, טבע ורפואה הנושא האמצעים למניעת הריון לא רצוי. התכנית סקירה על האמצעים הקיימים ודיווח על אמצעים חדישים שבשלבי מחקר. התכנית עוסקת גם במידת הידע, שיש לבני הנוער בנושא זה, ובשאלה, מדוע מי שמכירים את אמצעי המניעה, בכל זאת אינם מקפידים להשתמש בהם בעת הצורך. ישולב גם ראיון עם מומחה לחינוך מיני. התכנית שודרה בשנה שעברה והיא מובאת בשידור חוזר בשל בקשות הצופים. מנחים: פרופ' יורם לס ויעל דן 21.00 מבט לחדשות 21.30 „מוקד" 22.05 סרט קולנוע — „הסכם ג'נטלמני" — (ראה הפניה) 00.10 מסוקר של יום חרשות.

רדיו

קול המוסיקה
06.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב". 07.30 „שחרית מוסיקלית". 09.30 „קונצרט בוקר" 11.57 „מגישים שיר". 12.05 „רפי מספתר" 13.00 „קונצרט" בטהובן; מבחר שירים מן האיים הבריטיים. ברוך: פנטסיה סקוטית, לכנור ולתזמורת. מנדלסון: סימפוניה מס. 3, „הסקוטית". 15.00 „בין חברים" 16.00 „אומנים באולפן". 17.00 „מוסיקה כאן ועכשיו". יצירות מקונצרט „אקוסטיקה 11"ו" שהיה בשגרירות קנדה ב־5.2.86. מארי ארסקין אמפרטמסטון (1982), פול טכוריד מקמה (1978), ר. מאר שפר: גלים לרביעיית כלי־קשת. יעקב גלבוע: טוקאטה (1963). 18:30 „מאולמי הקונצרטים בעולם". ימי המוסיקה העתיקה בהרנה 7.12.84 מוטטים ומדריגלים מאת מונטורדי וג'זואלדו. 19.30 „רומינרור" — לנוער המתבגר. 20.05 מרדכי סתר — דיוקן עצמי תכנית שניה. 20.57 „מגישים שיר". 21.00 „אופרה של יום רביעי" — שבירייה: „מלך בעל כורחו". 23.00 „צלילי לילה".

רשת א'
07.30 „הוי שירים" — פזמונים ישנים ואהובים. 08.05 „תגה" — עם בני הגרל. 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים. 09.30 „מפגש" — מגוון לבעיות משפחה וחברה בשידור חי 10.30 „רדיו קל" — תכנית יומית בעברית קלה 11.10 השידור היומי לבתי"ס. „אלה תולדות" — „אתרוגים לראש המלך" 11.30 „השכלה ודעת לכל" „מבית לאומי למדינה שבדרך 1917־1939" „במיות העממי הבינוני בהכרה הישראלית" פרופ' משה ליסק — חלק שני 12.08 „מגוון המורה" — מבחר שירים מורותים 14.05 „לכם ולכן ולכל המתעניין" — תוכניות לילדים „מי ישן" או „הבית מרחוב פיצ'יקרטו" ציפי שביט בתפקיד הראשי ב) „מכרות המלך שלמה" חנן „ארבעה ימים על המכה" 15.00 „התולופון" — מבחרים באולפן משיבים לשאלות המאזינים 15.55 „מאגר הפזמונים" סקירה על ספר חדש 16.05 „מרעדון שיר החנה" — מעולמו של האדם הבוגר 17.15 „מגישים שיר" 17.20 „האוניברסיטה המשודרת" מחזור 21 „תרבות וחברה בתקופת הישוב והמדינה".

„אינטלקטואליזציה של העבודה החקלאית — ברל כצנלסון" — שאול כץ 18.05 „מנחת ערב" 18.06 פרקי היום בתנ"ך 19.05 „שואל בעניין" 22.05 „חבר מאותו כוכב" — תכנית היכרויות רדיופונית בשידור חי.

רשת ב'
07.00 „הבוקר הזה" 08.05 „כוכב הבוקר" — רנטו קארוסונה 09.05 „ביקור בית" 10.05 „כל צבעי הרשת" — מגוון יומי 11.05 „כל צבעי הרשת" — המשך 12.10 „אלפ־אלף ב.בית" — עם אהוד מנור 13.00 „בחצי היום" — חדשות ופזמונים 14.05 „בת צחוק" — הוי והומור 15.05 „רגעי קסם" 16.05 „שירים ושיעורים" 17.10 „יומן כלכלה" 17.30 „על מספרים ואנשים" — מגוון המשק והחברה 18.06 שירים עבריים 18.45 היום בספורט 19.00 „היום הזה" 19.35 „מוסף לענייני צבא וביטחון" 20.05 „מבט לפולקלור" — „הגדי הלבן וטווס־הזהב" סמלים בשירת היידיש 21.05 „שיר לדרך" 22.05 „עוד לא רקדתי די" — ריקודי עם 23.05 „החוש השביעי" — משחק רדיו פומבי ובו צוות מנחשים — גבי גויה, שלום קיטל ועמיקם רוטמן מנסים לגלות מורותיהם של אנשים, והמורות שמאחורי אירועים ומעשים — מנחה: משה טימור 00.15 „הוי ארצי מולדתי" — שירים עבריים

גלי צה"ל
06.30 „פוקחים עין" — החדשות הראשונות של היום 07.07 שבע אפס שבע — עם אלכס אנסקי 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 „אילה כוכר" — עם אלי ישראלי 10.05 „הפסקת 10" — עם מיכל ניב 11.05 „נכון לעכשיו" — עם רפי רשף 13.05 „קשר רדיו" — עם אבדי גלעד 14.05 „רו רה ומי" — עם דובי לנץ ודני קרפל 15.05 „פגישה יומית" — עם אורלי יניב 16.05 ארבע אחרי הצהריים — שעה של שירים עברים 16.54 לאומן מילולי — סיתנו של אבשלום קור 17.00 „ערב טוב ישראל" — עם דן שילון, יעל דן וגוני סכיר 18.05 „יעד משורד" — מגאזין לענייני צבא וביטחון 18.45 „משלש" — עימות יומי בענייני השעה. ראובן ריבלין־דר' שמעון שטרית מנחה: יוסי עוזרד 18.57 הודעות לחיילים 19.05 פזמונים לכולם 20.05 „מוסיקה נטו" — גל חרש 21.00 מבט לחדשות 21.30 „לילה לא שקט" — שירים עבריים 22.05 על הדבש ועל הכיפאק — שירים שהחבר'ה אוהבים 23.05 „לילה לילה" — עם יואב קוטנר 23.05 „שיחת חצות" — עם המשטמן אמנון רפאל 00.05 ציפורי לילה קלאסיות — עם הגור רנן 02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה לשעות הקטנות של הלילה 00.05 צלילי בוקר — שירים עבריים

רשת ג'
06.11 „בחורה לאושר" — להיטים ותיקים 07.07 „שיר כבוקר בבוקר" — שירים ופזמונים ישראליים 09.05 „מה כבר תשעה" — עם אבי אתגר 10.05 „רק מוסיקה" 11.05 „שעה תמימה" — עם מלאכי חוקיה 12.05 „שבעים מי יודע" 13.05 „רק בימי חול" — עם מנחם פרי 14.05 „פזמון חוזר 15.05 „חרש, חריש ומחורים" 16.05 „הצגה יומית" 18.06 „הצעקה האחרונה" — עם יגאל רכיר 20.05 „לי ולך" 22.05 „צליל מכוון" 23.05 „הלילה הוא שירים".

קולנוע

תל־אביב
9.30 ,7.15 ,4.30
אסתר: הפיראטים 9.40 ,7.15 ,5
אורלי: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5
בית לסין: פסטיבל סרטי וודי אלן 23.15
בן־יהודה: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
גת: הצבע ארגמן 9.15 ,6.15 ,3.15
גורדון: שתי אנגליות 9.30 ,7.00
דקל: יחסים מיוחדים
דרייב אין: קור דרעם 9.30 ,7.30
סקס' 12.00
דוד: תעלול קטלני 9.30 ,7.15 ,5
מוזיאון תל־אביב: „שאול" לימור חדש; מקוני
פאר: שתי אצבעות מצידון 9.30 ,7.30 ,5
סינמה 1: פסיכו 3 9.30 ,7.15 ,5
סינמה 2: מפע הקולנוע של רוקי 9.30 ,7.15 ,5
פאריס: עזבת אורח 9.30 ,7.15 ,2 ,12
תשכח מונציה 23.30
רביזון:
חן 1: היחפן מבוורלי הילס 9.50 ,7.30 ,5
חן 2: גלשוע אתמול והיום 9.45 ,7.40 ,5
חן 3: הרומן של אתמול בלילה 9.45 ,7.40 ,5
חן 4: שגעון של לילה 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
חן 5: דונה פלור 9.45 ,7.40 ,5 ,2 ,11
ישוף: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30
תל־אביב: עיר ללא רחמים 9.30 ,7.15 ,5
תבלות: החברים של אלכס 9.30 ,7.15 ,4.30

רמת־גן
אלאוס: הפיראטים 9.30 ,7.30 ,5
לילי: תעלול קטלני 9.30 ,7.15
ארמון: דונה פלור נשואה לשניים 9.45 ,7.30
רבינון:
גן 1: צבע ארגמן 9 ,6
גן 2: הרומן של אתמול בלילה 9.40 ,7.30 ,5
גן 3: כתום הגוף 9.40 ,7.30
+ טרן וקדרת הקסמים 5.00
גן 4: היחפן מבוורלי הילס 9.40 ,7.30 ,5

ירושלים
אדיסון: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,4.30
אורנע: מרדף אדם 9 ,7.00 ,4.30
בית אגרון:
הטנגו האחרון בפריס 18.45
זכרונות מאפריקה 21.00
בוב מרלי רנייר־נסמלש 24.00
בנייני האומה: מלכת הכיתה 9.00 ,7.00
מסור: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30

אוריגיל: היחפן מבוורלי הילס 9.30 ,7.15 ,5
מיטשל: זכרונות אהבה מפירנצה 9.30 ,7.15 ,4.30
סמדר: מקרוני 9.30 ,7.40
הבירה: שתי אצבעות מצידון 9.15 ,7.00
9.15 ,7.15 ,4.30
אורין
אור 1: מים, מים 9.00 ,7.40 ,4.30
אור 3: הצבע ארגמן 6.30 ,4.30
ערן: היפנים באים היפנים באים 9.30 ,7.00 ,4.30

חיפה
ארמון: הפיראטים 9.15 ,6.45 ,4.30
אורה: זכרונות אהבה מפירנצה 9.15 ,7.00 ,4.30
חן: הצבע ארגמן 9.00 ,6.00
עצמון: אהבה בשחקים 9.15 ,7.00 ,4.30
פאר: שן תחת שן 9.15 ,7.00 ,4.30
קרן אור המחודש: שואה א' 18.00
רון: אותלו 9.00 ,6.30 ,4
אמפי: בטווח קצר 9.15 ,7.00 ,4.30
אורלי: מלכת הכיתה 9.15 ,7.00

נתניה
שרון: הטרמפיסט 9.15 ,7 ,5
סטודיו: הצבע ארגמן 9.15
גלשש אותה 7 ,5

חולון
סבוי: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
מגדל: שובו של מקצוץ 9.30 ,7.15
ארמון: קור הרעם 9.30 ,7.15 ,4.30

בת־ים
עצמאות: פסיכו 3 9.30 ,7.15 ,5.00

הרצליה
היכל: צביטה בלב 9.30 ,7.15 ,5.00
מלון מגדל דניאל:

באר־שבע
חן: צביטה בלב 9.30 ,7.30 ,4.30

עכו
אודיטוריום: להב משונן 9.00 ,7.00

פתח־תקוה
היכל 1: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5
היכל 2: יפה בוורוד 9.30 ,7.30 ,5
היכל 3: אותלו 9.30 ,7.00 ,4.30

עפולה
מפסתרון: הטרמפיסט 8.30

רעננה
אורות: נשר הברזל 9.00 ,7.15 ,4.30

גבעתיים
חורי: אהבה בשחקים 9.30 ,7.15 ,5.00

תיאטרון

הבימה
התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 15.10
תשקיעה: 20.30
הפרודים: 20.30

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים
קופ"ח — עין יהב, חולון.
חולון
אהרון הופיין 52.
קופ"ח עין יהב.
ירושלים
קופ"ח — מרפאת רוממה, רח' המ"ג 28.
נתניה
תרופה — הרצל 2.
פתח־תקוה
גמא — חפץ חיים 6.
רמת־גן
קופ"ח כללית — המיתר 25.
תל־אביב
אתוה — דיזנגוף 165.
חיפה
ק. אליעזר — ככר מאירהוף 6.

משטרה
ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244. חדרה — 22444.

רכבות
מירושלים לבני־ברק וחיפה:
בימים א'־ה': 16.00
בימי ו' וערבי חג: 11.30
מחיפה לבני־ברק וירושלים
א'־ו' 7.00
מתל־אביב לחיפה:
בימים א'־ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00
מתל־אביב לנהריה:
בימים א'־ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00
מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב:
בימים א'־ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30
בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30
מנהריה לחיפה ותל־אביב:
בימים א'־ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38
בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35
הרכבת תופעל בימי א' בשבוע יום אחרי חג בלבד.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז
● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית. ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה
● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים
ביקור חולים - ילדים.
הדסה ע"כ — פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ — אורטופדית.

מוקד קופ"ח כללית
המוקד ימסור מידע טלפוני בימים א'־ה' ב־08.00־20.00. בימי ו' ב־08.00־15.00 טלפונים: 03־433500, 03־433500.

יד ביד - ארגון קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה
ת"א - 226027 (24 שעות)
חיפה - 04־229488 (11.00־20.00)
נהריה - 04־920014 (11.00־20.00)
קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' ה' - טל. 222752.
„קו פתוח" - ארגון קשבת לילדים ומבוגרים 03־221880 (24 שעות).

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל
בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות 21.00—23.00, בלילות שבת וערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנמל 26, קומה ג', טל' 421366. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00, אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 וליד המשבירה קומה א', טל': 285822, 294869־03.

מרכז סיוע לקורבנות אונס
לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית
ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־261111
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

מלווה מיטרודים
מוקד ת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א
ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111, רמלה — 101, טל' 221022, טלפון 101 — טל' 065־93334, טבריה — 101, נהריה — 04־923333, באר־שבע — 78111 [illegible] — 057־74767.

הפועל בת־ים: מזל שיש פליי־אוף

הפועל המעפיל, במשחק משובח, הכניעה את האלופה הפועל בת־ים 0:3 ● פרט למעפיל גם קרית־אתא ומטה אשר/עין המפרץ בלתי מנוצחות

כדורעף ● מאת מוטי חביב

אלופת הליגה הלאומית בכדורעף, קבוצת הפועל בת־ים, איבדה העונה לא רק מכוונה אלא גם את מקומה החמול. אתמול מול הפועל המעפיל צעדה ביתרון 14:15 במערכה הראשונה ונוצחה. הובילה 13:14 במערכה השנית ונוצחה, וכך במיום ירדה מובסת 3:0.

ברור איפוא שהמחמאות לאבישי קרסנסקי התיק וחבריו מהפועל המעפיל שהנחיתו על הבת־ימים מהלומה מוחצת. עתה יכולים הבת־ימים לקוות רק לימים יפים יותר בפליי־אוף שאולי יסייע להם לכבוש את הכתר. מה שברור שביכולת הנוכחית בוודאי אין אפשרות לעשות זאת. ראשי בת־ים יצטרכו להתארגן כהלכה לקראת משחקי ההכרעה. הליגה מבחינתם גמורה.

במערכה הראשונה הוליכה כאמור בת־ים 14:15 ואז ראתה את יניב בר־נצר מנחית לדרך לנצחון 15:17. במערכה השניה לא הספיק יתרון 13:14, משום שאליעזר כגן התגבר על פציעתו ויחד עם יניב בר־נצר קבעו נצחון 14:16. המערכה השלישית היתה 12:15 ובסך הכל נהנו 600 הצופים ממשחק מלהיב, בו שפטו כהלכה גב' קראוס ונתי תרום. בת־ים שחסרה את רז הרמן הפצוע ושלמה מיורצ'יק שלא הופיע הבליטה את הצעיר המוכשר צחי אלכו.

נצחון חמישי ברציפות השיגה גם הפועל קרית־אתא — 0:3 מול מכבי חיפה. יובל שלכת בלט בנצחונות 15:8, 15:6, 15:10. שפטו אלכס רוזנברג ועזרי בן־צבי.

הקבוצה היחידה שלא איבדה העונה ולו גם מערכה אחת היא הפועל מטה־אשר/עין המפרץ שגברה 0:3 על הפועל העוגן. גלעד דורון ואלדד לחוביץ היו המוציאים לפועל בנצחונות 12:15, 3:15, 4:15. עמי פלד בלט בעוגן. שפטו דותן פיינשטיין ומיכאל סלע.

מאבק מרתק היה בחולון בסיומו ניצחה הפועל כפר־סבא את אליצור חולון/תל־אביב 2:3. הכפר־סבאים ניצחו בשתי המערכות הראשונות 15:13, 15:9 ונכנעו בהמשך 3:15, 15:11 הודות ליכולת טובה של מיכה דרורני ואבי כהן מאליצור. המערכה החמישית היתה מרתקת. אליצור ניצבה על סף הפתעה כשהובילה 13:14 אבל נוצחה 16:14. ליאונרדו קנטור היה הטוב בשחקני כפר־סבא. שפטו הלל רז ועזרא כהן.

בתחתית השיגה הפועל שריד/העמקים נצחון חוץ חשוב על הפועל רמת־אביב 1:3. רמת־אביב ניצחה במערכה הראשונה 12:15, אך נוצחה בהמשך 15:10, 15:12, 15:9. קליינר ותומר שיין בלטו בשורות המנצחים. שפטו אורי טמפלהוף ואמנון נשר. מכבי תל־אביב היתה חופשית.

הטבלה

1.	הפועל המעפיל	5	15–1	10
2.	הפ. קרית־אתא	5	15–4	10
3.	הפ. כפר־סבא	5	14–6	9
4.	מטה־אשר/עין המפרץ	4	12–0	8
5.	הפועל בת־ים	5	10–10	7
6.	שריד/העמקים	5	6–8	6
7.	מכבי חיפה	5	5–14	6
8.	מכבי ת"א	4	4–11	5
9.	הפועל העוגן	4	3–10	5
10.	אליצור ת"א	5	6–15	5
11.	הפ. רמת־אביב	4	8–12	4

אליצור נתניה עלתה לשלב הבא בגביע המדינה

החיה טרף את הסל והמשחק הופסק

קני בניסטר, החיה של הפועל חולון, אינו מצליח לסיים משחק רישמי בארץ.

הופעת הבכורה שלו במדי הפועל חולון היתה במסגרת הליגה נגד אליצור נתניה אך אחרי שבע דקות וחצי נשבר הסל והמשחק הופסק. אתמול שיחק בניסטר עד לדקה העשירית בנען, במשחק הגביע נגד הפועל נען, עד ששבר במו ידיו את הסל והמשחק שוב הופסק.

עד להפסקת המשחק הוליכה הפועל חולון ביתרון זעיר ביותר — 19:21.

מי שכבר העפילה לשלב הבא היא אליצור נתניה שמחצה את הפועל גבעתיים 51:113 לאחר 27:54 במחצית.

כתבנו דוד בכר מוסר שלאליצור נתניה קלעו: סימס 24, נברסון 24, ג'ונסטון 13, מאלוביק 11, גידנס 10, ברכה 10, פוגל 8, אביטור 5, פייר 4 ופרי 4.

לגבעתיים: זמורה 13, אדרי 13, הרמן 7, צימיבליסט 4, מינץ 3, גוטמן 3, גיל 2, גיסמר 2, שאולזון 2 וחסידי 2.

שפטו זילברברג וגלילי, לעיני 50 צופים, בנתניה.

205 ס"מ שחומי עור נוחתים היום בחיפה

מאת יוסף גלזר

כדורסלן צעיר שחום עור עומד להגיע היום ארצה כדי להבחן בקבוצת מכבי חיפה. קרוב לודאי שהוא יצורף לשורותיה במקומו של מאייק קלארק. הכדורסלן הוא ריצ'ארד (ריצ'י) ג'ונסון בן 24 המתנשא ל־2.05 מטר. הוא שיחק אשתקד במדי אלופת הולנד דן בוש בשורותיה שיחק לפני כחודש נגד מכבי תל־אביב והציג יכולת טובה.

מאמן מכבי חיפה פנחס גרשון ביקש לצרף את ג'ונסון לקבוצתו כבר בחודשי הקיץ אולם אז ביקש ג'ונסון להבחן בקבוצות מקצועניות בארה"ב. בינתיים עבר שלבים אחדים במבחנים הללו אולם לבסוף לא נתקבל. יצויין כי אין המדובר בכדורסלן ריצ'ארד ג'ונסון ששיחק בעבר בישראל בקבוצת קרית־מוצקין.

יו"ר מחלקת הכדורסל של מכבי חיפה אבנר יוסף ציין כי עד סוף השבוע ייקבע אם יוחתם ג'ונסון. במשחק מחר נגד מכבי תל־אביב עדיין יופיע מאייק קלארק בשורות החיפנים.

החיפנים לא התאכזבו מיכולתו המקצועית של קלארק כשחקן חוץ אולם החליטו להחליפו לאחר שהגיעו למסקנה כי לקבוצה דרוש שחקן ציר חזק נוסף מתחת לסלים.

ריצ'רדסון להפועל ר"ג?

מאת יצחק ויסמרק

רייק בראון (2.08) המופיע בשורות קבוצת הכוכבים האולדטמאר המופיעה בישראל נבחן אמש לשורות הפועל רמת גן והוא המועמד להחליף את סילים בארנר.

בראון שותף אמש בהפסד הפועל רמת גן מול מכבי ראשון לציון במהליגה הארצית 87:77, הוא שיחק כ־8 דקות. הוא לא הרשים אולם גם כך גילה עדיפות על פני ברנר שהיה חלש.

ראשון לציון לא נזקקה ליכולת גבוהה כדי לגבור על הפועל רמת גן בשורותיה הצטיינו ארז נאורי ודני בוסני. בשורות רמת גן בלט הענק ג'ון.

יו"ר הפועל רמת גן וכיום גם מאמן הקבוצה אברהם חמו הוסיף לדבוק בהודעתו כי הוא מנסה להביא לקבוצה הרמת גנית את שחקן האנ.בי.איי. המצטיין מייקל ריצ'רדסון שנפסל מלשחק בליגה המקצוענית בשל שימוש בסמים. כמו מסר כי חבר הנהלת הפועל רמת גן ייצא לארצות הברית לרגל עסקיו ובהזדמנות זו יפגש עם סוכנו של ריצ'רדסון. הבעיה, לפי דבריו של חמו, היא שהכוכב המצטיין מבקש בונוס מיוחד עבור כל נצחון ליגה ואילו הפועל רמת גן מעוניינת לתת לו בונוס עבור הישארות בליגה. בכל מקרה חמו הודיע שעד יום ששי תחליט בין ריצ'רדסון לבראון.

חגיגת כדורגל באירופה

כדורגל ● מאת שבת פלברט

חגיגת כדורגל צפויה הערב ברחבי אירופה, כאשר שבעה משחקים במסגרת אליפות היבשת יתקיימו במזרח ובמערב. בנוסף להם ייערך בהאנובר אולי המשחק המסקרן מכולם, אבל במסגרת ידידות, בין מערב־גרמניה וספרד.

האי הבריטי ירכז סביבו שני משחקים. אנגליה תארח באיצטדיון ווימבלי את צפון־אירלנד ואירלנד החופשית (אייר) תשחק בבירתה דבלין, מול סקוטלנד.

עד כה היו משחקי בית מספר 4, מן המסקרנים ביותר. בראשית השבוע הצליחה שבדיה לזכות בנקודה נוספת, כאשר נפרדה בליסבון בתיקו 1:1 מ„פורטוגל המחודשת". היא מוליכה עם חמש נקודות משלושה משחקים. קודם־לכן ניצחה את אנגליה (0:1) ואת שוויץ (0:2) על מגרשה. מול שכנה צפון־אירלנד, אותה ניצחה באחרונה בבלפאסט 0:1, במסגרת מוקדמות גביע העולם.

נצחונה האחרון של צפון־אירלנד על אנגליה, היה לפני 14 שנים בוומבלי (0:1), בעוד שהאנגלים ניצחו באותו מקום את האירים (0:1) לפני שנתיים.

שני המנהלים, בובי רובסון מאנגליה ובילי בינגהאם מצפון־אירלנד, ביצעו כמה שינויים בהרכבם.

רובסון הזמין לסגל את שני החלוצים הפוריים בליגה, ניל ווב מנוטינגהאם וטוני קוטי מווסטהאם, והחזיר לסגל את קשר טוטנהאם, גרי מאבוט, שנעדר שלוש שנים מן השירות הלאומי.

הסגל האנגלי כולל את השוערים, פיטר שילטון מסאותהאמפטון ווודס מריינג'רס. מערך עורפי: סימאן (ק.פ.ר.), אנדרסון (ארסנל), מאבוט (טוטנהאם), ווטסון (אברטון), בוצ'ר (ריינג'רס), תומאס (טוטנהאם), סטיבן (אברטון). קשרים: ווב (נוטינגהאם), רובסון (מנצ'סטר יונייטד), וילקינס (מילאן), הודג' (אסטון־וילה), הודל (טוטנהאם). חלוצים: בירדסלי (ניוקאסל), בארנס (ווטפורד), וודל (טוטנהאם), הייטלי (מילאן) וקוטי (ווסטהאם).

בינגהאם הזמין את מגן נוטינגהאם, גרי פלמינג בן ה־19 ואת חברו לקבוצה החלוץ דיוויד קמפבל.

בדבלין תארח באותה שעה, נבחרת אייר את סקוטלנד. לשתיהן מנהלים חדשים. האנגלי ג'קי צ'רלטון באירלנד והלא־מוכר, אנדי רוקסבורו בסקוטלנד.

הסקוטי התחיר לשירות את החלוצים מוריס ג'ונסון מסלטיק ואת גרהאם שארפ מאברטון. ייעדר צ'רלי ניקולאס הפצוע. קני דאלגליש יוצב כמחליף.

המשחק בין השתיים יהיה בבית מספר 7 והוא יהיה הראשון מזה 17 שנה בדבלין, כאשר השתיים נפרדו בתיקו 1:1, אבל לפני־כן ב־1963 ניצחו האירים באותו מקום 0:1, במסגרת מוקדמות גביע העולם.

משחק מעניין צפוי להיות בבודאפשט, כאשר הונגריה האומללה מן המונדיאל, תארח את חריבה הטריה במוקדמות גביע העולם, הולנד. אשתקד ניצחו ההולנדים במשחק האחרון ביניהן 0:1, אבל לא מנע מ„אריורים" להעפיל למקסיקו ושם איכזבו קשות.

המאמן ההולנדי הוותיק, רינוס מיכלס, כלל בהרכב שלושה כדורגלנים המככבים בבלגיה. את וילברט סוברין חברו של מוטי איוניר ברורה, אדרי ואן טיגלן מאנדרלכט ואת ארווין קומאן ממאלין.

מיכלס ניפה את בלמה של נוטינגהאם, ג'וני מטחור, שעזב את מחנה האימונים, מאחר שלא הובטח לו מקום בהרכב. וכן את חלוץ טורינו, וים קיפט, ממנו התאכזב.

במערך החדש של מיכלס, יוצב יחיד החלוץ הפורה של אייאקס אמסטרדם בליגה, מרקו ואן באסטן, מול ההגנה ההונגרית. המאמן הזמין לראשונה את בלמה של אייאקס, רונאלד ספלבוס, שיתפוס את מקומו של מטחור.

בגראץ תארח אוסטריה את אלבניה בבית מספר 1. פולין תשחק מול יוון בפוזנאן בבית 5 (השתיים נפגשו באחרונה במוקדמות גביע העולם).

משורות פולין ייעדר כוכבה של רומא, זביגנייב בונייק. בעקבות כך הודיע בונייק, שאינו חושב כי בעתיד יופיע בנבחרת. רק „זר" אחד נכלל בהרכב הפולני והו וולדימירץ שמולארק מאיינטרכט פרנקפורט.

גם לפולין מאמן חדש, ווייצ'ייך לאוארק.

צ'כיה תארח בברנו את פינלנד בבית 6 ויוגוסלביה את תורכיה בבלגרד.

כן ייערך הערב ברומא משחק הגמר הראשון באליפות אירופה עד גיל 21, בין איטליה וספרד.

יו"ר הטניס: הגרלה קשה

מאת יצחק אשל

יושב ראש איגוד הטניס דוד הרניק, אמר אמש שאיגוד הטניס מאוכזב מההגרלה הקשה בה הוגרלה ישראל יחד עם נבחרתה החזקה של צ'כיה.

הרניק הוסיף שפרט לשבדיה זהו משחק החוץ הקשה ביותר. לא רק שאחת הנבחרות החזקות ביותר בעולם הוגרלה לשחק נגד ישראל אלא שמדובר גם במשחק חוץ ולא משחק ביתי.

הגרלה קשה לטניסאי ישראל

מאת ש. בן־גבריאל

ההגרלה התאכזרה לנבחרת הטניס של ישראל. כבר בהופעת הבכורה שלה ב„בית העליון" של גביע דייויס, תיאלץ הנבחרת שלנו להופיע באמצע חודש מרץ, לא רק מול נבחרתה החזקה של צ'כיה, אלא גם בפראג.

ההגרלה התקיימה אתמול בצהריים בלונדון במשרדי ההתאחדות הבין־לאומית לטניס. המשחקים עם הצ'כים יהיו ב־13־15 במארס 1987. המנצחת תפגוש בשלב הבא בחוץ את המנצחת בין הודו וארגנטינה. ואילו המפסידות יתמודדו ביניהן על הישארות ב„בית העולמי".

יש להניח, כי המשחקים יהיו באולם, משום שבתקופה זו עדיין קר מאד בצ'כיה. בשבוע שעבר אירחו הצ'כים את מחזיקת גביע דייויס, נבחרת שוודיה ונוצחו 4:1. המשחקים נערכו על מגרשי חומר.

את הנקודה היחידה לצ'כיה העניק הצמד מצ'יר ושמיד, שגבר על אדברג ויאריד 5:7, 2:6, 416.

הטוב בטניסאי תבל, איוואן לנדל, אינו מייצג עוד את מולדתו. אבל זה אינו מהווה נחמה פורתא, משום שלצ'כים יש את מילוסלאב מצ'יר, הפיינליסט ב„פלשינג־מדו" בניו־יורק ואת ה„ענק" מילאן שרייבר. השניים מייצגים את מולדתם במשחקי היחידים, ואילו תומאס שמיד, אותו ניצחו שלמה גליקשטיין ועמוס מנסדורף כמה פעמים בטורנירים השונים, מופיע רק במשחק הזוגות, עם מצ'יר המדורג תשיעי בעולם.

למצ'יר לא הלך במשחקיו מול השוודים. הוא נכנע כבר ביום הראשון, לכוכב העולה של ה„צפוניים", קנט קרלסון, שעמד להשתתף בטורניר ברמת־השרון, אך פגיעה בגבו במשחק מול מצ'יר אילצה אותו לשוב הביתה.

לעומתו, היווה שרייבר יריב שקול לשטפן אדברג ונכנע לשוודי לאחר מאבק בן חמש מערכות, אבל מול מיכאל פרנפורש, ה„פיינליסט" ב„רולאן־גארוס" בפאריס, הפסיד בארבע מערכות, פעמיים 6:0.

אם ישראל תפסיד לצ'כיה, תינתן לה הזדמנות נוספת להיאבק על הישארות בבית העולמי, בו נוטלות חלק 16 הנבחרות הטובות בעולם. שמונה הנבחרות המפסידות ייאבקו על ארבעת „מקומות ההישארות". מקום האירוח יוגרל שוב כפי שנעשה הדבר אתמול.

צ'כיה זכתה פעם אחת בלבד בגביע דייויס. זה היה ב־1980, כשיחד עם איוואן לנדל ניצחו הצ'כים בגמר את איטליה (1:4), ואילו ב־1975 נוצחה צ'כיה בגמר ע"י שוודיה, עם ביורן בורג (3:2).

יתר המשחקים: שבדיה־איטליה; צרפת־דרום־קוריאה; ארה"ב־פאראגוואי; מערב־גרמניה — ספרד; מכסיקו — בריטניה; אוסטרליה — יוגוסלביה.

פרשנות: הבעיה לא רק צ'כיה

מאת ש. בן־גבריאל

לא רק הטניסאים הצ'כים יהוו בעיה לטניסאנו, אלא אפילו השוודים והארגנטינים, שהופיעו בעבר בגמר גביע דייויס.

לגליקשטיין ולחבריו יהיה מאד קשה לעבור את המשוכה הצ'כית, שבראשה ניצב המדורג תשיעי בעולם, מילוסלאב מצ'יר מה עוד שהמשחקים יהיו בפראג.

אם ישראל תנוצח, וכך אני מניח, הרי שבמשחק הבא שיתקיים בחודש אוקטובר 1987, תיאלץ ישראל שוב לנדוד, והפעם רחוק יותר, או להודו או לארגנטינה וגם שם לא ילקקו הישראלים דבש.

להודו יש את ראמש קרישנאן, המדורג הרחוק „מהישראלים", אבל אפשר לנצח את המחבט השני של הודו, ויג'אי אמריטראג', שהופיע אשתקד בארץ, אך איכזב.

אם אכן ישחקו הישראלים בהודו, יתכן ויהיה עליהם להופיע על משטח דשא, או אולי חימר.

בארגנטינה מככב מרטין חייטה, בן לאם יהודיה ומדורג כיום במקום ה־18 בעולם ואליו יצטרפו הוראסיו דה פנייה, המתקדם מטורניר לטורניר, וכבר הצליח לנצח כמה מן הכוכבים המעולים בתבל.

במוקד משחקי המחזור השני בליגה הלאומית בכדורעף

דרבי פ"ת ביהוד

מאת יוסף חכם

דרבי הכדורעף בין קבוצת הפועל ומכבי פתח־תקוה שיערך הערב ביהוד יעמוד במוקד משחקי המחזור השני בליגה הלאומית.

מאבק מסקרן ויוקרתי יערך בין שתי אלופות. האלופה מכבי ראשון לציון תארח את הפועל רחובות. הרחובותים יחסרו את שחקנם אלון גמליאל שעבר ניתוח בערב יום הכיפורים.

פירוט משחקי הערב:
● מכבי רחובות — הפועל נוף־ים (אולם היכל הספורט העירוני, שעה 8.30, שופטים: פוקס והרמן).
● מכבי ראשון־לציון — הפועל רחובות (אולם מכבי ראשל"צ, 8.30, וינגר ובוקר).
● מכבי ארווים/רמת־גן — אס"א תל־אביב (אולם האוניברסיטה ברמת אביב, 8.30, רונזברג ופלם).
● הפועל פתח־תקוה — מכבי פתח־תקוה (האולם ביהוד, 8.30, זכבקי ונוטמן).
● אליצור הרצליה — הפועל רמת־גן (האולם בוינגייט, 7.30, גורדון והרש).
● מכבי נתניה — הפועל ראשון לציון (האולם בוינגייט, 9.00, גרוס וציברין).

● קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב הגיעה לפשרה עם שחקנה מהעונה שעברה ג'ק ציפרמן הכדורסלן הנמצא בארץ יקבל פיצוי כספי על אי הופעותיו בקבוצה בעונה זו.

מרכז הפועל מודיע:
ועדת הסקר והמינויים לועד האולימפי, מטעם מרכז „הפועל", מזמינה חברים המבקשים להופיע בפניה.
המעוניינים יפנו טלפונית לתיאום פגישה לעמי אוריון — טל' 03־260181.

היום יוחלט: קדוש או דקל בבאר־שבע

מאת יוסף חכם

למאמן קבוצת הפועל באר־שבע ניסו ברגיג שפוטר בערב יום הכיפורים ניתנה אתמול הזדמנות לשוב ולאמן את הקבוצה שבועיים נוספים בהם תיבדק עבודתו מקרוב בקבוצה אך המאמן סירב.

על דעת שני הצדדים הסתיימה עבודתו של ברגיג, אמש הוא אמר: „אינני נביא שיכול לדעת מה יקרה בשבועיים הקרובים ועל כן אני מעדיף לא לאמן".

כתבנו בבירת הנגב אברהם בר־לב מוסר שאת האימון העבירו אתמול מריו ווכוביצקי ודב רמלר. במשחק אימון ניצחו אתמול הבאר־שבעים את הפועל דימונה 2:12.

משעריהם של טוטבול ועובדיה צבי.

ראשי הקבוצה קיימו אתמול פגישה בבאר־שבע עם המאמן דקי דקל, נודע שהמאמנים דרור כר גור ושמואל פרלמן אינם מעוניינים לאמן בבאר־שבע.

ובאר־שבע לדין

קבוצת הפועל באר־שבע מוליכת הלאומית תועמד הערב בפני בית־הדין המשמעתי של ההתאחדות לכדורגל בעקבות דו"ח השופט יעקב שיינר שהגיע אתמול למשרדי ההתאחדות לכדורגל.

שיינר מאשים את אוהדי באר־שבע בהתנהגות בלתי ספורטיבית בתום המשחק שבו נוצחה באר־שבע 3:0.

יעקב בוזגלו בבית"ר ירושלים

שיתוף פעולה בין שתי הקבוצות הירושלמיות, בית"ר והפועל, יצא אתמול לפועל, כאשר בית"ר ירושלים צירפה לשורותיה את יעקב בוזגלו, חלוצה המהיר של הפועל ירושלים ובתמורה העבירה להפועל את הצעיר אשר ששון.

● במשחק בליגה הלאומית לנשים בכדורסל גברה אמש הפועל ירושלים על מכבי דרום/רמת־חן 62:72.

מי אמר שהפועל ת"א לא מנצחת

מאת יוסף חכם

קבוצת הפועל תל־אביב ניצחה אתמול במשחק אימון את הפועל בית־שמש מליגה א 1:6.

שער הכבוד לבית־שמש הושג עצמי על ידי יוסי זאנה שהוליך את בית־שמש ליתרון במחצית 1:0.

את השערים לתל־אביב כבשו במחצית השניה מיקי בן שטרית 2, מוריס זאנה, משה סיני, תמיר לינהרט ואלי כהן.

ויזל חתן נובל לשלום

(סוף מעמוד ראשון)

הענקת הפרס. אמר ויזל בניו־יורק: „זהו יום מיוחד מאוד בשבילי. זכרונות מציפים אותי."

לא הייתי ישראלי

עוד אמר אמש, כי הוא יוצא בשבוע הבא לבריה"מ ומקווה להיות שם בשמחת תורה. לישראל הוא יגיע מיד לאחר קבלת פרס נובל באוסלו, בדצמבר.

אלי ויזל עומד לבקר בשבוע הבא בברית־המועצות ומתעתד לנצל את התהודה שיש לזכייתו כדי להעלות לפני השלטונות הסובייטיים — אולי לפני גורבאצ'וב עצמו, את התביעה לפתוח את שערי ברית־המועצות לפני היהודים המבקשים לצאת ממנה ולחיות חיי־חירות עם בני־משפחותיהם.

במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול בניו־יורק, סיפר ויזל, כי את ביקורו בן־השבוע בברית־המועצות, שהיה מתוכנן עוד לפני־כן, יערוך במסגרת תפקידו כיושב־ראש הוועדה האמריקנית לזכר השואה, לשם עשיית הכנות לכנס ניצולי־השואה הלא־יהודיים, העומד להיערך בשנה הבאה.

בדברו על מתן הפרס לסופר הכותב על השואה אמר: „העולם לא רק שוכח, אלא גם מכחיש את השואה. יש היום כבר מאות ספרים, שהופיעו בכל העולם, בכל מיני שפות, אשר מכחישים את השואה. אני נקטתי בשיטה לא להתווכח אתם. אבל הם עושים דברים איומים. יש להם הרבה מאד כסף וקשרים. יש אינטרנציונל של מכחישי שואה".

„אני מקווה", הוסיף הדובר, ש„הפרס מאוסלו יעזור לי ולחברי. זה לא רק ניתן לי, אלא לכל החברים והניצולים, שעברו מה שאני עברתי".

בתשובה לשאלה על מקומה של ישראל בתפיסת עולמו, אמר: „אני אף פעם לא הייתי ישראלי. אני יודע שבארץ כועסים על זה. הייתי בצרפת כפליט הרבה שנים. הייתי שם כתב „ידיעות אחרונות". ככתב עיתון זה באתי לניו־יורק והייתי כפליט, בלי דרכון". הוא הוסיף: „בזמן אחר אצטרך לחשוב לעצמי למה לא עליתי".

על השאלה, אם לא היה מעדיף לקבל את פרס נובל לספרות, השיב ויזל: „קיבלתי את הפרס החשוב ביותר. הפרס שקיבלתי איננו שלי. הוא של כל ניצולי־השואה, שבאמצעות הזכרון שהם נושאים בליבם ובעצם חייהם מראים לעולם איך לא להתייאש. הפרס שייך למסורת היהודית. ניסיתי להראות, שכיהודי אני יכול לומר מלים שיש להן משמעות גם לאלה שאינם יהודים".

על שאלות בדבר השימוש שייעשה בכספי הפרס, השיב, כי כלל נקוט בידיו זה זמן רב: את הכנסותיו מאירועים הקשורים בסבל העם היהודי הוא מקדיש לצדקה.

חמשת חברי הוועדה הנורווגית ציינו בהודעתם: „אלי ויזל היה לאחד המנהיגים והמדריכים הרוחניים החשובים ביותר, בתקופה שבה אלימות, דיכוי וגזענות ממשיכים לאפיין את העולם. ויזל הוא איש בשורה לאנושות. בשורתו היא בשורה של שלום, כפרה וכבוד האדם."

הוועדה ציינה, כי ויזל ביסס את יצירתו על חוויה אישית של בוז טוטאלי לאנושות, כפי שבא לביטוי במחנות המוות של היטלר. ויזל היה עד להריגת אביו ואחת משלוש אחיותיו, כאשר היה במחנה הריכוז אושוויץ, והוא שוחרר בתום המלחמה ממחנה המוות בוכנוואלד.

ייטיבו להאזין

ויזל אמר בעבר: „לעולם לא אשכח לילה זה, הלילה הראשון במחנה, שהפך את חיי ללילה ארוך אחד... לעולם לא אשכח את הפנים הקטנים של הילדים, שאת גופותיהם ראיתי נהפכות לזרי עשן מתחת לשמים כחולים אילמים."

בראיון הטלוויזיה אתמול, אמר ויזל: „מה איפוא יכולים אנו לעשות עכשיו? העולם שרוי במצב איום, רווי שנאה וקנאות. הפרס מאפשר לי לדבר. אך תמיד דיברתי. אני חושב, כי האנשים יאזינו עתה ביתר תשומת לב."

אגיל ארוויק, יו"ר ועדת נובל, אמר לעיתונאים: „אדם שעבר את כל החוויות שעברו עליו, ובכל זאת מתעלה ופועל למען השלום — זה מרשים אותי".

מחווה לגלדוף

ארוויק נקט אתמול בצעד חסר־תקדים של כיבוד מועמד נוסף מבין 81 המועמדים לפרס השנה — כוכב ה„רוק" האירי בוב גלדוף, שאירגן את הקונצרטים הגדולים לאיסוף כספים בשביל נפגעי הרעב באפריקה. „הוא ראוי לכל השבחים האפשריים," אמר ארוויק.

ויזל אמר, כי ישתתף בטקס הענקת הפרס, ב־10 בדצמבר, באוסלו.

נודע, כי לפרס השנה היו מועמדים 57 אישים ו־24 ארגונים, בכללם מנהיגי השחורים בדרום־אפריקה נלסון וויני מאנדלה, נשיא ארגנטינה ראול אלפונסין, צייד הנאצים שמעון ויזנטל וביאטה קלארספלד. הארגונים היו הוועד האולימפי הבין־לאומי, כוח־האו"ם בדרום לבנון (יוניפי"ל) והארגון הצרפתי „רופאים לא גבולות".

העתון „אפטנפוסטן" כתב אתמול, כי מועמדותו של ויזל זכתה בתמיכה של גורמים חשובים, בניהם ממשלת גרמניה המערבית.

ויזל — פרשת חייו

ויזל נולד ב־1928 בסיגט, ברומניה וגדל בסביבה חרדית־חסידית. ב־1944 גורשה קהילת סיגט למחנות הריכוז בידי השלטון ההונגרי־הנאצי, והנער התנסה בכל מאורעות מחנות ההשמדה (בירקנאו, אושוויץ, הונה, בוכנוואלד).

אחרי מלחמת העולם השנייה, שהה ויזל, כשריד יחיד למשפחתו, שנים אחדות בפאריס, ואחר־כך עבר לניו־יורק ושימש כתב בעיתונים. ב־1972 נתמנה פרופסור למדעי־היהדות בקולג' העירוני בניו־יורק.

הרומן הראשון של ויזל, „והעולם שתק", פורסם ב־1956 ועסק במישרין בחוויותיו במחנות ההשמדה. כל שאר חיבוריו עוסקים גם הם, בעקיפין, בזכר השואה: „עם שחר", „שירת המתים", „יהודי הדממה" (המוסר עדות־ראייה חשובה על גורל יהודי בריה"מ), „המשולח מירושלים", „כעבור דור", „חגיגה חסידית" והמחזה „עדות". רוב ספריו נכתבו תחילה בצרפתית. עוד יצאו בעברית „שערי היער" ו„בין שתי שמשות".

באביב 1985 זומן ויזל — שעל זרועו קועקע במחנה הריכוז המספר „7713־א" — לבית הלבן כהוקרה על מחוייבותו לאנושות. בטקס ששודר בטלוויזיה ברחבי המדינה, השמיע נזיפה צורבת לנשיא רייגן.

ביקורו בבית הלבן חל בשעה שהנשיא רייגן קיבל את החלטתו השנויה במחלוקת לבקר בבית־קברות של חללי מלחמה גרמניים בביטבורג, במסגרת טקסים ליום השנה ה־40 לסיום מלחמת העולם השנייה באירופה. בביטבורג נקברו גם אחדים מחיילי הוואפן־ס.ס. של היטלר.

בפנותו לרייגן, אמר ויזל: „אדוני הנשיא, לא הייתי האדם שהנני ולא היית מכבד אותי על מה שהנני, אלמלא הייתי מספר לך על רגש העצבות שבלבבי, על מה שאירע בשבוע האחרון... אל תלך לביטבורג. מקום זה אינו מקומך. מקומך הוא עם קרבנות הס.ס."

העתון „דאגבלאדט" כתב, כי חמשת „חכמי" ועדת נובל הנורווגית הצביעו פה אחד בעד הסופר היהודי. אחד מחברי הוועדה, גונאר סטאלסט, התנגד תחילה, אולם הצטרף לארבעת חבריו אחרי „כמה סיבובי הצבעה". העתון מציין, כי ויזל הופיע בקביעות, בשנים האחרונות, ברשימת המועמדים לפרס.

ואלנסה הציע

לך ואלנסה, מנהיג האיגוד המקצועי „סולידרנוש" בפולין, שזכה בפרס נובל לשלום ב־1983, אמר אתמול, כי נמנה עם אלה שהציעו את ויזל כמועמד לפרס השנה. „משום שהוא אדם שעשה עבודה עצומה של תיעוד על מה שאירע לעם היהודי במלחמה. אם יש מישהו הראוי לפרס זה, זהו בדיוק אלי ויזל."

ברכות הרצוג, פרס ונבון

נשיא המדינה, חיים הרצוג, בירך על ההחלטה להעניק לויזל את פרס נובל. לדבריו, זו החלטה חשובה ובעיתה, והיא מדגישה את המודעות הגוברת בעולם לחובתה של האנושות ללמוד את לקחי השואה ואת נחישותו של הדור הנוכחי „להוריש את מורשת השואה לדורות הבאים, למען לא ישכח לעולם."

הנשיא ציין, כי ויזל שוקד להנחיל לעולם את זכויות האדם ובעיקר את זכותם של יהודי בריה"מ לעלות לישראל ולקיים את מורשת עמם, תרבותם ושפתם בתוך בריה"מ. „הענקת פרס נובל לויזל משקפת ללא ספק את רגשותיו של העולם התרבותי בנושא זה", אמר נשיא המדינה.

במברק ששלח ראש־הממשלה, שמעון פרס, לויזל לרגל הזכייה, כתב: „היום הזה הכירה גם הקהיליה הבין־לאומית, החופשית, בהתמדתך אמיצת הלב, במסירותך ההומניסטית, ובכשרונך להיות פרקליט בלתי־מתפשר, לכל דרישה של צדק ואמת".

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, בירך גם הוא על ההחלטה וציין, כי ויזל נתן ביטוי נאמן ביותר לטרגדיה הנוראה ביותר של העם היהודי — לשואה. לא כמשקיף מן הצד, אלא כמי שחווה על בשרו את מוראות הימים ההם. „הוא אוד מוצל מאש, התכופף, אך לא נשבר ונשאר מאמין בקדושת חיי האדם, שלח הוא מטיף כל הימים", אמר שר החינוך.

מחר — הפרס לספרות

פרס נובל לספרות, הפרס הספרותי היוקרתי ביותר בעולם, יוענק מחר — מסרה האקדמיה השוודית. 18 חברי הוועדה יקיימו את הצבעתם הסופית ביום ה' בבוקר, ושמו של חתן הפרס יפורסם בשעה 2 אחה"צ (לפי שעון ישראל).

הפרסים לכימיה ולפיסיקה יפורסמו היום והפרס לכלכלה מחר בבוקר.

(ע"צ, ע"ע)

"מקום בצמרת"

מצעד הפזמונים הישראליים
רשת ג' קול ישראל 14.10.86

1. אחד ולתמיד — ירדנה ארזי
2. טנגו אחרון — הראלה בר
3. תני לו פרח — גלי עטרי
4. אש — רמי קליינשטיין
5. אמונה שלמה — טנט
6. משחק מכור — ריטה
7. ימים נשברים — עפרה חזה
8. מה יקרה מחר — דורון מזר
9. שבועה — ריטה ורמי קליינשטיין
10. אל הים — ישראלה קריבושי
11. האשם הוא שלנו — יאיר ניצני
12. עומר בצד — גרי אקשטיין
13. בואו נשיר לארץ יפה — חיים משה
14. לילה לא שקט — שלמה ארצי
15. מיקלט ללילה — חני ליבנה
16. הרחוב הגדול — רוני ידידיה
17. הכאב הזה — עפרה חזה
18. קח כל מה שאלוהים נתן — דורית ראובני
19. כל תפילותי — מיכאל סינואני
20. הרוחות הרעות — דני בסן
21. שקט מסטורלי — אילן הגר
22. זה הגשם — נורית גלרון
23. הנחמה היחידה — איילנית והדודאים
24. קול קורא — אבי טולדנו
25. הקסם פג — מוטי דיכנה
26. לראות את הפנים — תופעת דופלר
27. ספק ילדה ספק אשה — רפנה ארמוני
28. לא יודע — רניאל קמינצקי
29. שתי אצבעות מצידון — בועז עופרי
30. שדות של איריסים — שלמה ארצי

לשיפוטכם — פינת הזמנון החדש

31. אוהבת אותך עוזבת אותך — רמנה ארמוני
32. השיר שלנו — איתן מסורי
33. מה היינו — להקת חיל האוויר
34. כמו בסרט אמריקני — קורינו
35. מנסה לשכב להתחלה — דניאל תורג'מן

לכבוד:
"מקום בצמרת" קול ישראל
ת.ד. 1082, ים, מיקוד 91010

1 ☐ 2 ☐ 3 ☐ 4 ☐ 5 ☐ 6 ☐
7 ☐ 8 ☐ 9 ☐ 10 ☐ 11 ☐ 12 ☐

שם ______
כתובת ______
מיקוד ______ תאריך ______

דימוי שלילי לשמיר בעיתונות הצרפתית

מאת ארנון יפה, כתב „על המשמר" בצרפת

פאריס. — עדיין לא בוצעו חילופי ראש הממשלה בישראל, וכבר מתפרסם בעתונים כאן הבא בתור, יצחק שמיר, המתואר במסמך בריטי כטרוריסט „מבוקש", הנוהג להתחפש לרב.

זו התדמית החדשה שלנו פה, אחרי השבחים שהורעפו על פרס. „ליברסיון" הקדיש שלושה עמודים לרוטאציה ומתאר את שמיר כטיפוס מסתורי, שמיוחסים לו הוצאה להורג של איש לח"י.

בכלי התקשורת מתואר שמיר כנוקשה בעל עצבי פלדה. ב„ליברסיון" הוא מצוטט לאמור: „תהליך השלום אינו אלא מאמץ ערבי להרוס את ישראל על־ידי החזרתה לגבולות 1967".

„האופק מתואר כסתום. אין מצפים משמיר לויתורים כנה ומביעים הבנה להיסוסיו של חוסיין לבוא לשיחות. עם פרס הוא היסס, לא כל שכן עם שמיר. מעריכים, ששמיר ינהל מדיניות המיועדת בעיקר למנוע מישראל לבחור בין שטחים להסדר. פרס עשה את זה בחוכמה. שמיר, במדיניות פיתוח וריבוי ההתנחלויות הדמגוגיות בגדה, יחולל מתחים ויחדש את הלחצים על ישראל. הפתיחות של פרס מוססה לחצים אלה ושיקמה את תדמית ישראל.

רק אש"ף שבע רצון פה. נציגו סוס אינו מסתיר ציפיות, שבזכות שיבת הליכוד לניהול השלטון, הוא ישפר את תדמיתו באירופה. העתונים משווים בין הרוטאציה לדו־קיום בשלטון הצרפתי בין נשיא סוציאליסטי לראש ממשלה ימני, כמשקפים שאיפות דעת הקהל בישראל כבצרפת לאחדות לאומית.

מובארק: אין מנוס ממו"מ ישיר

קאהיר. — נשיא מצרים, חוסני מובארק, אמר, כי ועידה בין־לאומית חייבת להוות „פתיחה למו"מ ישיר בין הצדדים שאין מנוס ממנו."

„אין זה הגיוני שישראל תיסוג מהאדמה ואח"כ נקיים איתה מו"מ. אין מנוס מזה שנהיה מציאותיים", אמר מובארק, בשיחה עם עיתונאים בסיורו במחוז שארקיה, במצרים, שם סקר פרוייקטים חקלאיים.

„אין מנוס מכך שכל הפלגים הפלשתיניים יתאחדו, כדי שלא תהיה סתירה בהצהרות של הימין והשמאל. אין מנוס גם מכך, שהערבים יגיעו להסכמה על עמדה מאוחדת, ואם זה לא יקרה, לא נגיע לפתרון", אמר הנשיא.

מקור פלשתיני אמר בקאהיר, כי אש"ף תומך במאמצים הנעשים פה להקמת ועדה מכינה לוועידה הבין־לאומית. (ע"מ)

יהודי מנוחין יופיע במוסיקאמרה בעמק

שבוע קונצרטים במסגרת מפעל המוסיקאמרה ייפתח ביום ראשון הקרוב בישובי המועצה האזורית מגידו. במסגרת המפעל יגיעו בסוף השבוע לעמק כמאה נגנים מחוננים מהם 30 מאנגליה, מבית הספר על שם יהודי מנוחין, 8 נגנים מארה"ב וכ־60 מחוננים המחוננים בישראל.

כל המשתתפים הם צעירים עד גיל 18. אליהם יתלוו מדריכי מוסיקה ירושלים מהארץ ומחו"ל. הצעירים יקיימו מדי יום סדנאות ויופיעו בערבים בקונצרטים חגיגיים הפתוחים לקהל הרחב.

אורח הכבוד של המוסיקאמרה הוא יהודי מנוחין, אשר ישתתף בעצמו בסדנאות ואף יופיע באחד הקונצרטים.

ההוצאה המשוערת של המוסיקאמרה כ־67 אלף ש"ח והיא ממומנת ומאורגנת על ידי מרכז המוסיקה בירושלים, המועצה האיזורית מגידו ובעזרת תרומות שונות.

המפעל המוסיקלי מתקיים זו השנה השלישית ברציפות והכוונה היא להפכו למפעל של קבע. (עתים)

מרחב תכנון מקומי
באר־שבע
הודעה עפ"י סעיף 149 לחוק
התכנון והבנייה תשכ"ה־1965
[illegible]

● פאריס. — ויאצ'אסלב סולוסין, יועץ כלכלי בשגרירות בריה"מ בטהראן, התאבד ביום ב' — נמסר ביום ג' מחוגי המשטרה בטהראן.

הידיעה הופצה על־ידי סוכנות הידיעות האיראנית ונקלטה בפאריס.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 14.10.86

	יחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
סל מטבעות	1			1.4882	1.5067	1.4972
דולר אמריקני	1	1.45	1.52	1.4743	1.4927	1.4841
מרק גרמני	1	0.73	0.77	0.7450	0.7543	0.7491
לירה סטרלינג	1	2.08	2.18	2.1142	2.1405	2.1193
פרנק צרפתי	1	0.22	0.23	0.2274	0.2302	0.2287
ין יפאני	100	0.94	0.98	0.9558	0.9677	0.9627
גילדן הולנדי	1	0.65	0.68	0.6595	0.6677	0.6628
פרנק שווייצרי	1	0.90	0.94	0.9126	0.9240	0.9170
כתר שבדי	1	0.21	0.22	0.2164	0.2191	0.2175
כתר נורווגי	1	0.20	0.21	0.2025	0.2051	0.2038
כתר דני	1	0.19	0.20	0.1976	0.2001	0.1988
מרק פיני	1	0.29	0.31	0.3045	0.3082	0.3064
דולר קנדי	1	1.04	1.09	1.0614	1.0747	1.0697
דולר אוסטרלי	1	0.91	0.98	0.9460	0.9578	0.9523
ראנד דר' אפריקני	1	0.39	0.66	0.6568	0.6650	0.6634
פרנק בלגי	10	0.35	0.37	0.3582	0.3627	0.3608
שילינג אוסטרי	10	1.04	1.09	1.0580	1.0712	1.0650
לירה איטלקית	1,000	1.05	1.12	1.0765	1.0899	1.0820

טלקס

● מפ"ם בת־ים: הליכוד או אנחנו

סיעת מפ"ם החליטה לפרוש מהקואליציה העירונית בבת־ים, אם סיעת מפלגת העבודה תבצע את החלטת מועצת סניף העבודה בבת־ים, שהתקבלה ברוב זעום של שלושה קולות, לצרף את סיעת הליכוד לקואליציה.

העניין עורר תסיסה במפלגת העבודה עצמה, וחברים מרכזיים בה מערערים על ההחלטה ודורשים לכנס מחדש את מועצת הסניף ולקיים הצבעה חשאית.

ראש העיריה, אהוד קינמון, מסרב בשלב זה לכנס את המועצה פעם נוספת. כפי שנמסר לכתבנו, הוא כבר חתם בראשי־תיבות על ההסכם עם הליכוד. לפיו יקבל ראש הסיעה, יצחק וולקר, סגנות ראש עיריה בפועל וסיעתו תקבל תיקי הכספים, חוף בת־ים ועוד.

מפ"ם בת־ים מכחישה בתוקף את הודעת קינמון במועצת סניף העבודה, שמפ"ם מתנגדת אמנם להסכם עם הליכוד, אולם היא לא תעזוב את הקואליציה.

אשר שילוני

● עובדי המועצה האזורית בית־שאן הדיחו הוועד

ועד עובדי המועצה האזורית בית־שאן פוזר אתמול לאחר הצבעת אי־אמון של העובדים.

ההצבעה הביאה לסיומה של תסיסה ממושכת בקרב העובדים, אשר במהלכה חתמו 75 אחוז מהם על עצומה הקוראת לפיזור הוועד.

מזכיר מועצת פועלי בית־שאן, פיני קבליו, אמר, כי תוך חודש ימים ייערכו בחירות חדשות וכל עובד קבוע יוכל להציג את מועמדותו.

שלמה גלזר

● מפעל „חימר" במגדל העמק בסכנת סגירה

מפעל „חימר" למרצפות וצנורות במגדל־העמק, שבבעלות חברת־העובדים, בסכנת סגירה.

במברק שנשלח למזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, על־ידי ועד העובדים ומועצת הפועלים, נאמר. כי לאחרונה הם נתנו את הסכמתם לפרישה מוקדמת של עשרה עובדים ותיקים, מתוך הבנה שהדבר יסייע להבראת המפעל.

לכתבנו נודע, כי המפעל, בו עובדים 25 איש, סובל ממחסור חמור בהזמנות ומזה כחודש וחצי אינו מייצר. את תגובת „סולל בונה" לא ניתן היה להשיג.

שלמה גלזר

● שדולה של ראשי ערים למען התיירות

13 ראשי ערים מתארגנים ביוזמת התאחדות המלונות כדי לקדם את נושא התיירות בעריהם. מדובר בראשי העיר של ת"א, חיפה, אילת, הרצליה, אשקלון, טבריה, נהריה, בת־ים, נצרת, עכו, צפת, נתניה וערד.

השדולה תפעל לקידום פיתוח התשתית, להגדלת תקציבים ולפתוח קשרים עם גורמים בחו"ל. ראשי הערים יפנו לשר־המשטרה בבקשה לבחון אפשרות של הקמת משטרת תיירות בערים התיירותיות.

יוסף שמי

● שגריר מצרים — אורח קיסר

שגריר מצרים בישראל, מוחמד בסיוני, היה אמש אורח מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, בבית ועד הפועל.

קיסר הציע לשגריר לערוך חילופי משלחות בין ההסתדרות לבין האיגודים המקצועיים במצרים, ובשלב ראשון הזמין קיסר משלחת של ספורטאים הקשורים במקומות עבודה להשתתף במשחקי הפועל שיתקיימו בארץ בחודש מאי הקרוב.

קיסר אמר במהלך הביקור, כי הליכי הנורמליזציה בין שתי המדינות יבואו לידי ביטוי לא רק ברמה המיניסטריאלית, אלא גם בין אירגונים וולנטאריים.

אבשלום קווה

אם שכולה באזכרה לחללי מלחמת יום הכיפורים בהר הרצל בירושלים. (צילום: יצחק הררי)

2 מלטשות יהלומים נשדדו תוך 11 שעות בת"א ובר"ג

שלל השוד: יהלומים בשווי 250 אלף דולר בת"א ו־60 אלף דולר בר"ג ● מספר מקרי שוד שבוצעו בצורה דומה בשנה האחרונה טרם פוענחו

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

שתי מלטשות יהלומים נשדדו אתמול בשיטה דומה בתל־אביב וברמת־גן.

יהלומים בשווי 250 אלף דולר נשדדו אמש ממלטשת „הלל" ברחוב שוקן בתל־אביב. בשוד שבוצע אתמול בבוקר במלטשת „זהבי" שברחוב תובל ברמת־גן נשדדו יהלומים בשווי 60 אלף דולר.

אמש סמוך לשעה 7, כאשר עמדו בעל מלטשת „הלל" בת"א, אשר הלל, ושני פועלים לעזוב את המקום, הגיחו מאחוריהם אלמוני רעול פנים ובאיומי אקדח הורה להם לחזור על עקבותיהם. מיד לאחר מכן התפרץ מבעד לדלת הפתוחה שודד רעול פנים נוסף, גם הוא מזויין באקדח.

השודדים כפתו בחבלים את שני הפועלים והורו לבעל המלטשה לפתוח את הכספת. לאחר מכן גנבו מהכספת את היהלומים בשווי רבע מיליון דולר ונמלטו מהמקום.

אחד מעובדי המלטשה, שהצליח להשתחרר מכבליו, התיר את אסוריהם של חבריו והם הזעיקו את המשטרה.

השוד בר"ג

יהלומים גולמיים בשווי של 60 אלף דולר נשדדו אתמול בשיטה דומה ממלטשת יהלומים ברמת־גן.

סמוך לשעה 8.30 הגיע קבלן המישנה דוד בן־נאני למלטשת זהבי ברחוב תובל ברמת־גן. כאשר פתח את דלת המלטשה תקפו אותו שני רעולי פנים ובאיומי סכין אילצוהו להכניסם פנימה ולפתוח את הכספת. לאחר מכן כפתו אותו השודדים בחבלים וסתמו את פיו באיספלנית, נטלו את היהלומים שהיו בכספת ונמלטו מהמקום.

עובדים שהגיעו למלטשה כשעה לאחר ביצוע השוד ראו את בן־נאני הכבול לכסא מבעד לצוהר הקבוע בדלת הכניסה והזעיקו את המשטרה.

מקרים שטרם פוענחו

בשנה האחרונה אירעו מספר מקרי שוד דומים במלטשות יהלומים שטרם פוענחו. השוד האחרון בוצע במאי השנה במלטשת „טופז" שבתחנה המרכזית בתל־אביב, ממנה נשדדו יהלומים בשווי 100 אלף דולר.

במשטרה סבורים כי מדובר בכמה כנופיות הפועלות בשיטה דומה: שודדים רעולי פנים ממתינים לפועלים או לבעלים עם פתיחת יום עבודה או בסיומו ותחת איומי נשק מאלצים אותם להיכנס ולפתוח את הכספת. בשיטה זו הם מצליחים לעקוף את אמצעי הבטיחות הקיימים בכל המלטשות.

מאסר־עולם לרוצח ש„הצליח" לגרום למותם של 3 אנשים

„הנאשם „הצליח" במשך חייו לגרום למותם של 3 אנשים" — קבע בית־המשפט המחוזי בתל־אביב, כאשר גזר מאסר עולם על שמואל נתן, בן 37 ממושב חלץ, בעונש מצטבר על העבירות שבהן הורשע.

נתן הואשם ע"י עו"ד שמחה תקוע מפרקליטות מחוז תל־אביב ברצח חברו לעבודה, אהרון רוג'רס, בבית־החולים תל־השומר בספטמבר 1985.

הסניגור, עו"ד שיינפלד, כפר באשמת הרצח וטען כי היתה זו הריגה בעקבות קינטור מצד המנוח, וכן בגלל מצבו הרעוע של הנאשם. הסניגור טען, כי המנוח מצא את מותו ממכה ממכשיר קהה של הנאשם, ואילו התובע טען כי המנוח מת מחנק ע"י הנאשם.

בפסק־הדין מציין בית־המשפט, בהרכב נשיאת בית־המשפט המחוזי חנה אבנור והשופטים ישראל גלעדי ויוסף גולדברג, כי הנאשם שמואל נתן שוחרר ב־1980 מבית־הסוהר בו ריצה 10 שנות מאסר לאחר שהורשע בהריגת אדם. מאז שיחרורו עבד כמסיק דוודים בבניין חדש בתל־השומר.

במהלך המשפט התברר, כי יום לפני האירוע שגרם למותו של רוג'רס, נסע הנאשם ברכב גנוב, בו הסיע את חברתו שעימה הוא חי, ואת שתי ילדותיה. המכונית התהפכה ואחת הילדות נהרגה בתאונה. משהתברר לו, כי הילדה מתה — הוא לא חזר לחברתו, הסתלק מן המקום והחליט לבלות את הלילה בבית־החולים שבו עבד.

שם פגש במנוח רוג'רס, שעבד כשומר. הם טיילו במסדרונות בית־החולים עד חצות ולאחר מכן שכבו לישון ליד חדר הדוודים, כל אחד על ספסל נפרד.

באותו לילה פרץ בין השניים דין ודברים, לאחר שהנאשם טען כי נתן למנוח 300 דולר כדי שזה יביא לו אקדח עם משתיק קול „להגנה עצמית". באותו לילה דרש הנאשם את האקדח או את הכסף, ולטענתו איים עליו רוג'רס באקדח. מריבה זו במיגהרה בבית־החולים הפכה לקטטה במהלכה הומת המנוח ע"י שמואל נתן, לאחר שהאקדח נשמט בידיו של רוג'רס.

בית־המשפט קבע, כי אין ספק שהנאשם הרג את המנוח במיגהרה, ובמקום נמצאו סימני דם. השופטים ציינו עוד בהכרעת הדין, כי לנוכח שקריו הרבים של הנאשם במשפט, אין לקבל את גירסתו באשר לגרימת מותו של רוג'רס.

לפיכך נגזר על הנאשם מאסר עולם בתיק זה, אליו יצטבר מאסר של שנה וחצי בגין הריגתה בתאונה של הילדה, כתוצאה מנהיגה בלתי זהירה. (עתים)

אלפי דרוזים בהלוויית מנהיגם בגולן

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

כ־8000 דרוזים משני עברי הגבול נטלו אתמול חלק בהלוויית מנהיגם בגולן, השייך סולימאן כאנג' אבו־סאלח, שהובא למנוחות בכפר מגדל שמס.

כ־1500 איש מהכפרים ברמת הגולן וכ־500 דרוזים מהגליל ומהכרמל הגיעו בשעות הבוקר ל„גבעת הצעקות" סמוך לקו הגבול הסורי. מצידו השני של הגבול התאסף מספר דומה של אנשים מהכפרים הדרוזים בסוריה שעקבו אחר ההלוויה.

נואמים משני עברי הגבול נאמו דרך רמקולים ניידים והיכרו בשבחו של מנהיגם, אותו כינו גיבור לאומי שפעל למען זכויות הדרוזים בגולן. במקום נוכחו שוטרים אך לא התערבו במהלך ההלוויה.

יש לציין, כי למרות שסולימאן כאנג' נחשב למנהיג השביתה הדרוזית נגד החלת החוק הישראלי בגולן, לא באו אישים סוריים לחלוק לו כבוד אחרון, בניגוד למה שאירע בהלווייתו של ברדורו כאמל כאנג' לפני כשנתיים, שהיתה סוערת ולאומנית.

גורמים פרו־סוריים בגולן אמרו לכתבנו, כי לא שכחו לסולימאן את עברו הפרו־ישראלי.

אחרי מלחמת ששת הימים תמך סולימאן כאנג' בישראל ואף פעל לאיחוד הגולן עם מדינת ישראל. תוך זמן קצר הפך למנהיג הפוליטי הבלתי מעורער ועמדותיו בכל נושא אומצו מיד ע"י 14 אלף הדרוזים בגולן.

בפלילים

בן 14 חשוד בתקיפת בן גילו בסכין גילוח

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

נער בן 14 מתל־אביב נעצר אתמול כחשוד בתקיפת נער בן גילו בסכין גילוח ובנסיון סחיטה ממנו.

לדברי הנער המתלונן הגיע החשוד אתמול לחנות המכולת של אביו ברחוב זמנהוף בתל־אביב ודרש ממנו כסף וסיגריות. משסירב שלף החשוד סכין גילוח, חתך אותו בכתפו ונמלט מהמקום. הנער נפצע קל והחשוד נעצר על־ידי המשטרה.

לאחרונה רבו גילויי האלימות בקרב בני הנוער ואנשי משטרה וחינוך הביעו דאגה מתופעה זו.

נדקר ע"י בן כיתתו בעת שיעור מלאכה

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

נער בן 15, תלמיד ביה"ס „אורט" בקריית־שפרינצק, נדקר אתמול בעת שיעור מלאכה.

המקרה אירע אתמול בשעה 11.40, כששני תלמידי בית־הספר „אורט" החלו להתקוטט ביניהם. במהלך הקטטה הוציא אחד התלמידים מספלת וניסה לדקור בה את חברו.

בן כיתתם של השניים, משה חמו, שראה כי הרוחות מתלהטות ניסה להפריד בין הניצים, ואז דקר אותו אחד משני הילדים במספלת.

הנער הועבר לבית־החולים „כרמל" בחיפה ולאחר טיפול רפואי שוחרר לביתו.

פוצצה מכוניתו של קצין משטרה בקריית־ביאליק

מאת יואב אביב, כתב „על המשמר"

מכוניתו של קצין משטרה פוצצה שלשום בלילה בשכונת צור־שלום שבקריית־ביאליק.

המכונית מסוג „פורד אריקה" חנתה במוצאי־יום־הכיפורים ברחוב מרטין בובר בצור־שלום. סמוך לשעה 3.30 לפנות בוקר נשמע פיצוץ ובעקבותיו התלקחה המכונית.

מעדויות של אורחים עולה, כי שני צעירים נראו נכנסים למכונית וכי דקות אחרות לאחר שיצאו ממנה ונמלטו מהמקום אירע הפיצוץ בעקבותיו נשרפה המכונית. המכונית שפוצצה היתה שייכת לקצין המשמר־האזרחי דן שלום.

מיד לאחר הפיצוץ הגיעו למקום כוחות משטרה גדולים שפתחו בחקירה וסריקות. עד כה טרם נעצרו חשודים במעשה.

מאסר לאיש עסקים שהונה את שלטונות המס

מאת שלי יחימוביץ', כתבת „על המשמר"

איש העסקים מנחם קמחי בן 45, שותף בחברת „מנופי באר־שבע", נדון אתמול בבית־משפט השלום בבאר־שבע לארבעה חודשי מאסר בפועל, לאחר שהורשע בביצוע עיסקה פיקטיבית שנועדה לרמות את שלטונות המס.

על־פי כתב־האישום קיבלו ב־6.1.84 קמחי ושותפו, צבי בן־אריה בן 47, חשבונית בסכום של 60 אלף ש"ח מאדם אחר ודיווחו על הסכום כעל הוצאה, למרות שלא שילמו בפועל את הכסף.

השופט יצחק ולצמן אמר בהכרעת הדין, כי „תשלום המס במועדו הוא הבסיס לקיומה של מדינה מתוקנת, בהיותו הבסיס לתקציב המדינה. תשלום מס הוא בעיני בטחון, חינוך, תשלומים למטרת רווחה... העלמת מס גורמת קשיים כלכליים למדינה ופוגעת בתיפקודה של המדינה כלפי אזרחיה."

השופט גזר מאסר על תנאי של ששה חודשים לשלוש שנים ו־100 ש"ח קנס על צבי בן־אריה, אולם החמיר בעונשו של קמחי, ש„היה היוזם והכוח את זמנו של בית־המשפט", והטיל עליו בנוסף למאסר בפועל גם מאסר על תנאי, קנס בסך 1000 ש"ח ותשלום הוצאות המשפט.

למשפחה ולקיבוץ מעברות
משתתפים בצער במותו של החבר
לזר ארוויו
חברים בסילורה
כפר־מסריק

לשלמה וחוה פירט
איתכם בצער במות
האם
אירמה
קיבוץ רמות מנשה